

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
iunie 2015 (Anul VII) Nr. 76 (6 / 2015)

BOEM@

Live Literature

iunie 2015 (Anul VII) Nr. 6 (76) - 48 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

6 / 2015

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Redactori: Paul Sîn-Petru, Constantin Oancă, Coriolan Păunescu, A.G.Secară, Dimitrie Lupu, Denisa Lepădatu, Cristina Roșu, Maria Ieva, Nastasia Savin
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu
Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Dan Verejanu (Chișinău), Petru Jipa (Germania), Melania Cuc (Bistrița), Tănase Carașca (Tulcea), Alexandra Mihalache (Slobozia), Marian Hotca (Baia Mare), Mirela Savin (Constanța)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0740 596225, 0336 800313**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17, Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Mihai Horga (p.7), Alexandra Mihalache (p.10), Denisa Lepădatu (p.11), Paul Sîn-Petru (p.12), Luca Cipolla (Italia) (p.14), Ion Vanghele (p.15), Ioan Toderiță (p.16), Ignatie Grecu (p.18), Ștefan Radu Mușat (p.20), Petre Rău (p.21), Lusiana Drăgușin (p.26), Vali Slavu (p.28), Florin T. Roman (p.36), Nicolae Vălăreanu Sârbu (p.46)

Proză: Apostol Gurău: Sanada Fetiola (p.8), Tănase Carașca: După 40 de ani - III (p.22), Constantin Toma: Tăietorii de lemne (p.24), Ionela Bejan: Întuneric sau lumină - cap.II (p.34)

Cronică de carte: Cezarina Adamescu: Poezia rugăciunii și rugăciunea poetică (p.5), Tănase Dănăilă: Denisa Lepădatu - Compoziție în alb (p.13), Ioan VasIU: Poetul care a reușit să cumpere o "bucată de lună" (p.17), Dumitru Anghel: "Suflet de stea" de Cristina Vasiliu (p.42) / Clipa de un an lumină, de Ioan Toderiță (p.43)

Eseu: Maria Timuc: Să fim conștienți de ceea ce se întâmplă în interiorul nostru - Pași către tine însuși (p.30)

Note de lectură: Nicolae Mareș: Un aforist pe care l-aș urma (p.27), Cristina Roșu: Despre un cunoscător al legislației interesat de literatură... (p.27), Constantin Oancă: Un zbor în jos (p.29)

Interviu: Gheorghe Nazare: Dialog cu scriitorul și editorul Petre Rău (p.31)

Haiku: Marian Hotca: Poeme (p.35)

Eveniment: Redacția: Festivalul Internațional al Cărții "Axis Libri", Galați, 2015 (p.3)

Umor: Marius Zaharia: Chestii (p.26)

Restituiri: Olimpiu Vladimirov: Muzeul de Artă Tulcea - Istoria colecțiilor (p.40)

Pictură: Gheorghe Munteanu: ...Și cât a rămas... (p.39)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.47)

Grafică:

Coperta I: Jim Warren - Good Morning

Coperta a IV-a: Pablo Picasso - Prietenie

Interior: Acuarelă - Constanța Abălășei-Donoșă

www.boema.inforapart.ro

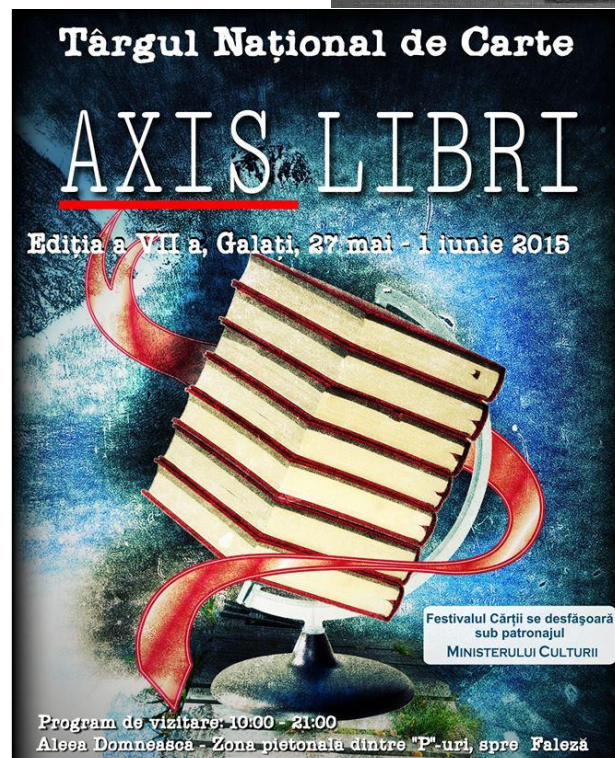
În perioada 27 mai – 1 iunie 2015, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați, în parteneriat cu Editura Eikon din Cluj-Napoca, sub patronajul Ministerului Culturii, cu sprijinul Consiliului Județului, Consiliului Local și Primăriei Municipiului Galați și în colaborare cu instituțiile de cultură: Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, Universitatea „Dunărea de Jos”, Inspectoratul școlar, Palatul Copiilor, Teatrul Muzical „Nae Leonard”, Teatrul Dramatic „Fani Tardini”, Teatrul de Păpuși „Gulliver”, Muzeul de Istorie, Muzeul de Artă Vizuală, Casa de Cultură a Sindicatelor și Casa de Cultură a Studenților s-a desfășurat cea de-a VII-a ediție a Festivalului/Târgului Internațional al Cărții „Axis Libri”, festival adresat în principal iubitorilor de carte și lectură, atât cititori cât și creatori, editori și difuzori etc.

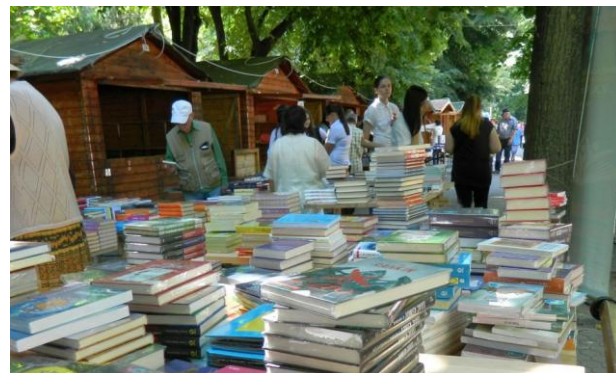
Dedicat tuturor vârstelor și etniilor, evenimentul s-a desfășurat în principal pe Aleea Domnească (esplanada pietonală dintre „P”-uri, spre faleză - Elice), un spațiu generos în aer liber, devenit de acum tradițional pentru această manifestare culturală a orașului, în care a fost amplasat un complex expozițional cu peste 30 de standuri mobile tip outdoor și mai multe caravane de carte, cuprinzând produsele a circa 230 de edituri românești și străine.

Publicul larg a avut astfel ocazia să participe și să asiste la un program deosebit de generos prin diversitate și calitate. Acesta a cuprins, în principal:

- programul zilnic de vizitare a târgului de carte: miercuri (27 mai) - duminică (31 mai) între orele 10:00 și 21:00 și luni (1 iunie) între orele 10:00-18:00
- debutul campaniei de promovare a lecturii, ediția a VII-a și a punctului de înscriere la bibliotecă
- lansări de carte, recitaluri de poezie, lectură publică
- întâlniri cu personalități culturale
- prelegeri despre biblioteci, literatură, critic, modele, repere și interferențe culturale
- prezentări de cărți, reviste, edituri, personalități

- momente artistice, spectacole de muzică, divertisment, teatru, dans modern, concerte, muzică de promenadă etc.
- concurs de recitări, carnavalul cărții pentru copii etc.
- festivitatea de premiere a concursului de creație literară “Scriitori de ieri, de azi și de mâine”
- cupa “Axis Libri” la șah pentru copii
- tombola festivalului, numeroase expoziții ș.a.

Pe parcursul festivalului s-a desfășurat, în paralel, și cea de-a 7-a ediție a concursului de creație literară “Scriitori de ieri, de azi și de mâine” la care au participat mulți elevi grupați pe două categorii de vârstă: 8-14 ani și 15-21 ani. Membrii juriului au fost scriitorii: Petre Rău - scriitor, director al revistei literare Boema, A.G. Secară - scriitor și Angela Ribinciuc – poet și jurnalist.

Secțiunile tematice au fost: “Hortensia Papadat-Bengescu - Marea europeană” și pentru Creație în versuri și proză - “Misterele Galațiului” / “Legendele Dunării”.

(continuare în pag. 4)

Concursul a urmărit, pe de o parte, completarea cunoștințelor elevilor despre moștenirea culturală locală, prin realizarea unor compuneri sau eseuri, pe de altă parte a reprezentat și o invitație la creație. Foarte multe edituri și distribuitori de carte au contribuit cu premii în cărți pentru micii și tinerii câștigători. Coordonator al proiectului a fost Letiția Buruiană - Biblioteca „V.A. Urechia”, redactor-șef al revistei „Axis Libri”. iar Secretariatul juriului a fost asigurat de Maricica Târâla-Sava și Simona Haidu.

Festivitatea de premiere a avut loc sâmbătă, 29 mai, când juriul a prezentat și înmănat premiile următorilor câștigători: a) Categoria 8-14 ani: Premiul Special "V.A. Urechia" a revenit Gabrielei Ramona Ionașcu. Premiul pentru originalitate a fost primit de Petra Ana Mirică-Bobiț și de Diana-Elena Codres. Premiul pentru compunere - Miruna Sonu. Premiul pentru stil - Andreea-Ana Mihai și Emilia Grecu. Premiul Revistei "Boema" - Mihnea Dragomir. Premiul Revistei "Axis Libri" - Vlad-Ștefan Năstase. b) Categoria 15-21 ani: Marele Premiu a fost decernat Iustinei Ghenea. Premiul "Hortensia Papadat-Bengescu" a fost primit de Rareș Drăguțu din Tecuci. Premiul pentru originalitate le-a revenit lui Teofil Sandu și Andreei-Diana Ciobotaru. Premiul pentru stil a fost primit de Liviu Pintilie și de Marcela Mita. Premiul pentru Eseu - Oana-Maria Ioniță. Premiul Revistei "Axis Libri" - Ana-Maria Bratovianu. Premiul Revistei "Boema" a fost obținut de Cosmina Laura Ambrose.

Textele premiate vor fi publicate selectiv în paginile revistelor "Axis Libri" și "Boema".

Lansare "Compoziție în alb" - de Denisa Lepădatu

Festivalul și-a propus să stimuleze interesul pentru lectură, să cultive satisfacția dialogului viu între producătorii și consumatorii produselor culturale specifice, dăruindu-le bucuria întâlnirii cu cei mai cunoscuți scriitori prin organizarea unor dezbateri deschise, pe teme de interes cultural, care să aducă în atenție cele mai recente apariții editoriale. Întregul program al Târgului a oferit participanților ateliere de creație și concursuri cu premii pentru copii și tineret, lansări de carte, spectacole, recitaluri de poezie, muzică, tombolă și alte surprize și toate aceste obiective au fost realizate cu prisosință.

După un adevărat maraton de cultură, Festivalul Național al Cărții „Axis Libri”, s-a încheiat luni, 1 iunie, dar nu și-a închis porțile decât după galele de premiere și tombola iubitorului (cumpărătorului) de carte.

Noi credem că vizitatorii, în număr mare, au fost permanent aproape de standurile de cărți sau în preajma numeroaselor spectacole, prezentări și lansări de carte ș.a. oferite de acest mărinimos festival al cărții, tot ceea ce și-au propus organizatorii respectabilei manifestări a reușit, cu prisosință.

Redacția

Cezarina ADAMESCU

POEZIA RUGĂCIUNII ȘI RUGĂCIUNEA POETICĂ

[Maria Ieva, **Sub semnul crucii**, Editura Absolut, București, 2015]

Când devine iubirea păcat și când virtute? E o problemă care a preocupat, de-a lungul secolelor, mii de creatori. Ceea ce pentru unii înseamnă virtute, pentru alții este păcat de moarte. Dar oare nu e vorba de același sentiment de sorginte divină, una din virtuțile teologale de căpătâi, pusă mai presus de Credință și de Speranță?

Și totuși, cât de mângâietor e gândul de a vorbi despre iubire! Dincolo de toți și de toate. Dincolo de abisuri. Iubirea pusă sub semnul crucii, așezată la poalele crucii, iubirea – răstignire pe lacrimă, răstignire pe aer, răstignire pe inimă.

Nu cred că există poet care să nu-i fi dedicat ode, imnuri, elegii, romanțe, sonete, rondeluri, catrene, aforisme, pasteluri și câte alte modalități de exprimare a sinelui liric.

Dimensiunea erotică e nelipsită și din romane, nuvele, povestiri și alte genuri de proză. Ea se regăsește în pictură, muzică, sculptură și îndeobște, în toate formele de artă.

Iubirea trăită, asumată, visată, proiectată în idealurile omului de orice vârstă. Nu există vârstă limită în ceea ce o privește.

Cu *"mâini de vânt"*, Maria Ieva (nume de două ori predestinate) - scrie *"cuvinte de lumină" (Din constelații)*.

Versuri pline de muzicalitate, de un lirism tulburător și deloc contrafăcut, versuri de primenire și înălțare spirituală ca după abluțiunea cu apa lustrală rezultată din arderea crenguțelor de finic din Duminica Floriilor. Versuri înmiresmate, înmuiate în mirul smereniei și al recunoașterii condiției de creatură în fața măreției Creatorului. Floarea poemului are parfum de nard și ne poartă în universul candorii, spre țara fără de granițe a amintirilor, acolo unde Dumnezeu duce crucea fiecăruia dintre noi.

Purtați pe spinarea păsării cu aripi de foc...

Prin versurile sale, Maria Ieva se face înger pentru a se ruga pentru oameni și cu aripa ei crescută din sâmbur de lumină, ne șterge obrazul de rău și de urâciune... Cu privirea mereu întoarsă înspre lumină.

Maria Ieva este poeta care dăltuiește în suflete cuvântul *"cu litere de aur și de foc" (Și iar)*.

Într-o supremă încercare de apropiere, poeta se substituie jertfei supreme de pe cruce, negând, pentru o clipă, existența divinității, ca să-și poată îndeplini propria jertfă. *"Cerșesc pe cruce dreptul la tăcere / Ochiul mi-e spart și îngerul demis, / Când cer să beau, oțet primesc și fiere; / M-am resemnat. Tu nu ești. Ești vis" (Mai mult de-o zi)*.

Maria Ieva

Sub semnul crucii

EDITURA ABSOLUT

Creștinul de azi experimentează moartea conștient fiindcă a treia zi urmează Învierea. El se alătură și, uneori, se substituie suferinței lui Isus pe cruce, pentru a simți măcar o parte din suferințele pământești ale Celui Divin. Dumnezeu ucis de creatură.

Povara vinei umane este atât de mare, încât omul nu mai poate suporta gândul că și el a contribuit la răstignirea lui Isus, prin propriile fapte și de aceea, preferă să-L dea jos de pe cruce și să-L înlocuiască.

Poezia Mariei Ieva îți dă sentimentul acuității, al imperiosului, al stării de urgență și de necesitate. E paiul de care te poți agăța ca să ajungi la limanul de sub orizontul privirii. E oaza păcii și armoniei care te scoate din *"deșertul clipei"*. E liniștea și împăcarea cu tine. Ea te învață să-ți șlefuiești elitrele de lumină. Ca să poți să-ți iei startul.

Poemele, scurte și limpezi precum izvoarele montane, îți potolesc setea de absolut, foamea de Lumină și nevoia de comuniune. Le împarți ca pe rugăciuni tainice pentru cei apropiați, dar și pentru dușmani. Ea te apără, în același timp, de intemperiiile vieții, îți odihnește trupul și sufletul precum oaza-n deșert și te răcorește cu o gură de apă. De fapt, o gură de respirație.

Nu e de mirare, de vreme ce e scrisă sub semnul crucii. Din versurile ei poți zidi mănăstire.

(continuare în pag. 6)

Crucea nu înseamnă numai lumină și jertfă. Înseamnă și iubire supremă. Lacrimă sfântă. Logodnă spirituală.

Dăruire, asumare, semnul divin sub scutul căruia te adăpostești de rău și nimic nu te poate atinge.

Nu o dată, nostalgia ia în stăpânire sufletul, mai ales atunci când e vorba de datinile strămoșești, de colindat și de tradițiile sărbătorilor Nașterii Sfinte. Nimic nu mai e la fel decât în cuvintele noastre, care și ele pălesc uneori. *“Nu mai miroase bradul a rășină, / Nici stelele în geam nu mai sclipesc, / S-au dezbrăcat copacii de lumină / Și totul pare astăzi nefiresc.” (Nu mai miroase bradul a rășină).*

Cine poate însă măsura cuvântul din lumină și lumina din cuvânt? Un farmec de nespus și o nostalgie blândă răzbat din poemul **“Cuvântul din lumină”** și rezumă întoarcerea la vârsta candorilor, când totul părea posibil: *“Tu ți-ai zidit cuvântul din lumină / Sau ți-ai zidit lumina în cuvânt? / Cât altă moarte așteptai să vină / Să te aducă înger pe pământ? // În haosul tăcerii nemiloase / Avea singurătatea păr bălai / Și-n ochii ei, sub genele întoarse / Se oglindeau grădinile din rai. // S-a înnoptat demult în Bucovina / Și buciul pe dealuri a tăcut, / Iar Cătălina își cunoaște vina, / O poartă vie-n pieptul ei de lut. // Tot fără soț sunt plopii de acasă / Și codrul leagănă același dor, / Ne-nstrăinăm de noi, dar nu ne pasă / În veșnicie clipele nu mor. // Cât altă moarte așteptai să vină, / Să te aducă înger pe pământ? / Tu ai zidit cuvântul în lumină, / Și ai zidit lumina în cuvânt.”* Este poate, cea mai frumoasă elegie.

De asemenea, nostalgia iubirii pierdute își găsește expresia lirică de excepție în poemul **“Mai știe vântul”**: *“Povestea noastră de iubire / A început cu un cuvânt, / Când am visat o răstignire / Pe-un pat ce-a devenit mormânt. // Era o noapte fără stele, / O beznă fără început - / Durerea lacrimilor mele / Și chipul tău făcut din lut. // Era un început de iarnă / Într-un decembrie sfios, / Când cerul a-nceput să cearnă / Zăpada albă lui Cristos. // Că ne iubeam știau gorunii / Și cuiburile reci de cuci, / Știau și nucii, și alunii / Și lacrimile de pe cruci. // Că ne iubim mai știe vântul, / Clepsidrele care s-au spart, / Secundele ce-au scris cuvântul / Și clipele ce ne despart.”*

Și nu se putea ca icoana mamei să nu fie prezentă în vers, o dată cu amintirile copilăriei: *“Din lacrimă poemele au curs / Și gust de mamă veșnicia are, / Pentru iubire a făcut recurs, / Când a simțit că sufletul ne doare. // Cânta, sau poate îngăna un dor, / Când semăna trifoiul în grădină / Și se jucau timide în pridvor, / Cuvintele scaldate în lumină. // Pe fruntea mamei adormeau visând / Romantele copilăriei noastre / Și i-am purtat privirile în gând / -Mărgăritarul zărilor albastre. // În umbra unei seri o regăsesc, / O văd cosind, în cuină, lângă vatră, / Cu flori de vis veșmântul țărănesc / Și cu tăceri primite de la piatră.” (Mărgăritarul zărilor albastre).*

Copilăria e pentru poetă, rugăciune a reîntoarcerii acasă. Cine nu a experimentat-o în acest fel? Ne rugăm amintirilor, imaginile din trecut, ecoului șoptelilor mamei, zarvei copiilor.

Viața și moartea, acești doi stâlpi ca două anfilade de susținere a edificiului, din care doar unul e știut: *“Dar mâini n-avem să ne atingem, / Nu ne cunoaștem, dar ne știm / Și nici nepoții nu ni-i plângem, / Ne naștem doar ca să murim. / Plecăm să împlinim destinul, / Spre un tărâm necunoscut, / Lăsând să înflorească crinul / În palma care*

ne-a crescut” (**Plecăm**).

Poemele din acest volum sunt, după expresia poetei, înveșmântate în strai de lumină. Autoarea își susține sintagmele cu referiri la pericopele biblice și în acest sens, ne învață răbdarea lui Iov: *“Se-aude un scâncet, ori poate-i un plâns, / Tristețea-i ascunsă în strai de lumină / Și-n suflet iubire, și doruri au strâns / Pescari fără vise – copii fără vină. // Arena cu lei rămasă-i pustie, / Se nasc galaxii din ochiuri de apă, / Dar rostul durerii nici Iov nu îl știe, / Nici gândul ce tace la margini de groapă. // Se naște o zi ca alta să piară / Și arde în noi scânteia divină, / Cu smirnă, cu rug și lacrimi de ceară, / Își țese tăcerea alt strai de lumină” (Strai de lumină).*

Pentru Maria leva cuvintele *“au gust de plo”* adăpostite în căușii de palme. Ea folosește o sumă de simboluri lirice clasice: pescărușul sinucigaș, cenușa păsării Phoenix. Între forma de lut și picătura de lumină la care jinduim fiecare, duhul împarte daruri cu nemiluita. Numai omul să fie dispus să le primească. În mod curios, cele mai frumoase sintagme poetice ale Mariei leva, au și câte un colț umbros, ca în poezia lui Nichita Stănescu, **Lecția despre cub**: *“Ce cub frumos / Ar fi fost acesta / Dacă n-ar fi avut / Un colț sfărâmat.”*

Poate că din pricina vieții care niciodată nu e perfectă și nu poți trăi într-o visare continuă tot timpul. Ex: *“Vorbind de bube și noroaie, / N-am mai văzut salcâmi înfloriți, / Nici sufletul rămas în ploaie / Lângă copacii toamnei desfrunziți” (Lacrimă de curcubeu).*

Pe această cale, poeta ne învață să prețuim frumosul, dar să nu închidem ochii atunci când vedem urâtul. Să-l conștientizăm și să-l eliminăm. În mijlocul tuturor acestor aspecte ale vieții, Maria leva spune: *“Îmi plec genunchii și privesc spre stele / Și tac în mine gânduri nerostite, / Iar palmele rămân nedespărțite / S-ascundă taina rugăciunii mele” (Fulgii de lumină).*

Și nu o dată, autoarea afirmă cu tărie: *“Nu sunt dureri să nu le pot răzbate / Și nici urcuș să mi se pară greu, / Când între pleoape ochiul mi se zbate, / În pieptul meu respiră Dumnezeu!” (Între oglinzi).*

Într-un presupus solilocviu, poeta se roagă: *“Mai lasă-mi, Doamne, o noapte cu soare / Și-o dimineață spălată cu mir, / Cuvântul să poarte aripi de floare / Și strălucire de-albastru safir” (De vorbă cu mine).*

Hiperboreea – amintirea raiului dintâi îi dă târcoale și acum poetei: *“Și dă năvală peste noi trăirea, / Ne bucurăm de rouă ca de mir, / Ne fâstăcim și ne ferim privirea / -Aureole rupte din nadir. // Ne întâlnim la capătul visării / Prea obosiți să ne putem iubi, / Danseză muza la lăsarea serii / Dar ce păcat că n-am rămas copii!” (Ne întâlnim).*

Poemele sunt rotunde, cu repetiții deloc întâmplătoare care întăresc imaginile inefabile scoase de sub pana unei poete deja formate slujind metafora cu măiestrie artistică.

Și ce altceva sunt aceste poeme decât frânturi de suflet, cuvinte înaripate țâșnite din tăceri răstignite?

Într-un joc subtil de aparențe, Maria leva își

(continuare în pag. 7)

preferă gândurile și simțămintele în pagină, așezându-le "pe trepte de uitare" împotriva uitării, într-o formulă proprie în care sunt conținute și nostalgia, și amintirea și dorul și suspinul. Un strigăt sfâșietor se înalță-n țării din tot acest joc spectral de lumini și umbre: E strigătul depărtării, al despărțirii, al singurătății, al tristeții fără de limite.

"Noi suntem două păsări călătoare, / Dar am uitat demult ce-nseamnă zborul / Și ne-am trezit că aripa ne doare, / Când sărutăm pământul cu piciorul. // Se înfioară toamna în gândurile mele / Și prea sfioși pășim prin anotimpuri; / Ne ștergem urmele cu colb de stele, / Nădăjduind spre alte începuturi. // Nu vom mai fi nicicând aceleași umbre, / Dar va rămâne scrisă-n urma noastră / Iubirea – leacul gândurilor sumbre, / Mărgăritar de dor crescut în glastră.// Când ne-am trezit că aripa ne doare, / Am sărutat pământul cu piciorul / Și-am înțeles că nici un rost nu are / Ca pasărea să își învețe zborul" (Mărgăritar de dor).

Pe undeva, lirica Mariei Ieva se apropie de cea a străluciților poeți Radu Stanca (aceeași tristețe – iremediabilă!) și de a poetului-vagabond Dimitrie Stelaru. Tristețile ei sunt tristețile lui Emil Botta.

Conștientă de rostul poetului aici pe pământ, Maria Ieva spune: *"Mă arde cuvântul și clipa mă pierde, / Când strâng între pagini tăcerea din zări" (Ai ochii prea negri).*

O poezie parcă de pe alt tărâm și din alt veac, a cărei muzică vine din înalțuri și în ale cărei rime îmbrățișate plânge însuși poetul. O poezie cu trup de lumină, în psalmodie contemporană. O poezie ca un murmur de viori celeste.

O poezie care-și cere dreptul la viață. Și care naște prunci de lumină în sufletul nostru.

Care ne poate apăra de noi înșine.

Acuarela de Constanța Abălașei-Donosă

Îngerul a strigat

(Lui Fănuș Neagu - In memoriam)

Bărbat strașnic al câmpiei
Într-un colț de Bărăgan,
Din anii copilăriei
Păstrând suflet de țaran.
Venerând ca pom, salcâmul
Și pelinul - dar în vin!
Frate fiind cu ciulinul
Care l-a-nțepat din plin...
Vântul, ploaia și cu praful
L-au bătut în drumeție,
Le vine de hac cu leacul
Vinul de veselie.
Căci românul nu se pierde
(De are vița-de-vie)
Ca stejarul este, verde
Chiar de crește la câmpie.
Vraja bălților Brăilei,
Mitul hoțului Terente...
Și povestea Chiralinei...
Ah, Terente, hoț de fete!
Boarea Dunării bătrâne...
Livada, bostănăria...
La suflet le ține bine
Ca a vinului - tăria!
Cu amici în crame boltite
Până se revarsă zorii,
Din ulcele smălțuite
Soarbe viața prin toți porii.
Elev al lui Sadoveanu,
Urmas a lui Păstorel,
Lui Fănuș Neagu - munteanu
Îi închin un păhărel!

ORA PĂMÂNTULUI (pamflet)

Pământul, să-l răcim o clipă,
O oră-stăm în întuneric!
Însă...iubindu-ne frenetic,
Temperatura-i se ridică...

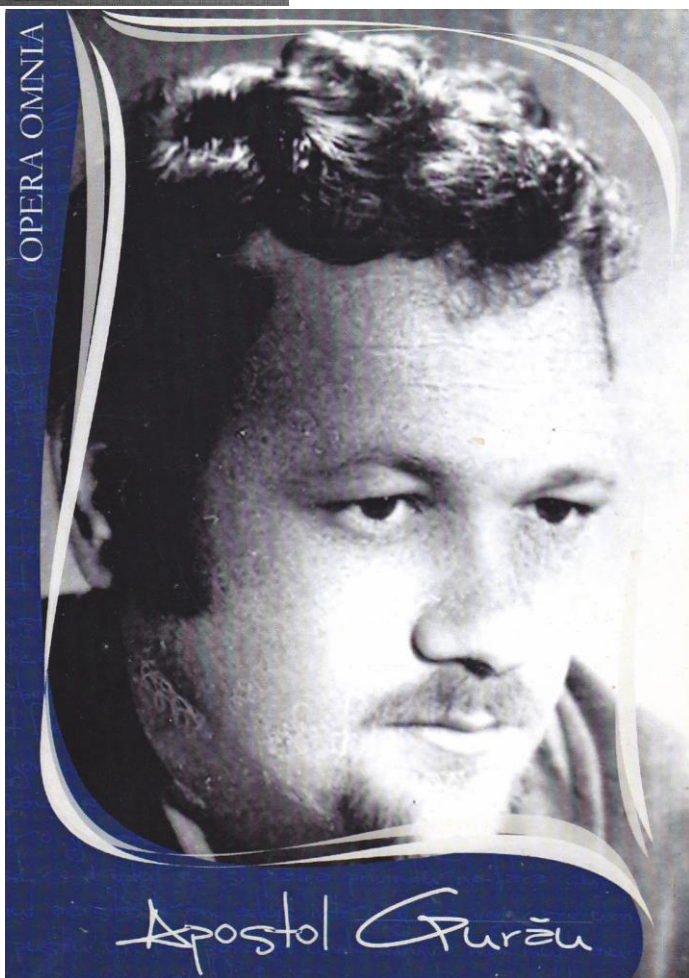
Becuri stingând, la lumânare,
Cină romantică se pune
E noapte...facem fapte bune
Și-parc-am vrea o repetare...

Dar, ale orei-rezultate,
Le vom vedea, prieteni buni
Numai peste vreo nouă luni
Vei crește iar, natalitate?!...

Pe glob există aprobare
În beznă, am uitat amarul
Dar-câte portofele, oare,
Și-or fi schimbat proprietarul?...

Și spaimă, câtă lume-a tras,
Pe câte linii de metrou,
A fost lumină de cavou,
În lifturi, câte-or fi "rămas"?!

Sanada Fetiola

“Văd un sat”, așa începuse cândva un amic o povestire de inspirație rurală, scriitor cu ascendență moțescă, scufundat apoi cu bunicul său (moț autentic) în anonimatul dogăriei făcând butoaie de diferite capacități și utilități.

–“Anonimat, anonimat” e fals, măi tipule, mi-a zis tranșant scriitorul-dogar, eu cu bunicul facem o meserie onestă pe bani frumoși și glorie limitată: un cartier, două, un oraș, două, mai fac și alții butoaie, lăsăm loc...

În fine, eu cu obsesiile mele literare: tot așa abrupt începuse o povestire un sicilian celebru (cu Nobel), ce trăia la Roma, Luigi Pirandello, v. “Livretul roșu”, “Nisia”, un sat din insulă, în acest fel debuta povestirea lui de un realism radical, zguduitor, cu alte cuvinte și eu...

“Văd un sat” așezat pe ambele părți ale unei șosele, mai întâi pietruite în cuburi, apoi asfaltate. Pe partea dreaptă (când mergi spre Tecuci) înainte de intrarea în sat, observi, dacă ai ochii buni, turla bisericii unei mănăstiri de maici, deoarece satul acesta a fost și este plin de oameni imprevizibili, cărora nu le-a priit niciodată anonimatul. Maica Veronica, întemeietoarea mănăstirii, tocmai în toamna când culegea porumbul a avut o întâlnire cu o ființă zeiască, Fecioara Maria, care era supărată de răutățile lumii față de cei săraci, umili și i-a poruncit să construiască o mănăstire chiar în locul întâlnirii lor.

Alt om al satului, lucrător într-o uzină mecanică la oraș, ceacăr de felul lui (în popor se crede că anomalia, strabismul ochiului în două culori este marca demonului) a fost recrutat de agenții Comintern, pus și el, culmea! în postura misionarului ce luptă pentru dreptatea celor săraci

și umili. Patronimicul aceluia ceacăr cominternist reproducea numele dat de creștini celor doisprezece discipoli ai lui Iisus, adepți și propagatori ai unei doctrine. Trebuie să recunosc diferența de calitate: în timp ce femeile din satul sicilian Nisia, evocat de Pirandello în nuvela “Livretul roșu”, aveau doar relații comerciale, cel mult umanitare cu niște maltezi, pe când (fără falsă modestie) maica Veronica intrase deja într-o comunicare cosmică, în iubirea universală pentru om a Fecioarei Maria, iar revoluționarul ceacăr cominternist avusese și el rendez-vous cu agenții dirijați de Kremlin, de Moscova; alte proporții are inventarul uman a satului nostru, deci ochii pe el!

Dacă înainte de cel de-al Doilea Război Mondial maica Veronica păstora o mănăstire înfloritoare, cu mare impact la credincioșii creștini, cominternistul, consăteanul ei, îmfundase pușcăria, primise ani grei de temniță ca agent al unei puteri străine, cum prevedea Constituția din 1923.

După Război însă șansele s-au inversat, maica și mănăstirea au intrat în declin, pe când cominternistul ceacăr a ajuns om mare în capitală, iar pentru o perioadă a fost cel mai mare prim-secretar al partidului unic, P.M.R., cu o putere enormă (atunci s-a pus piatra cubică pe șoseaua din sat și s-a înființat liceul agricol cu elevi culeși din satele din jur). Cel care controla satul, mai ales după constituirea G.A.C.-ului (cooperativei agricole) era chiar fratele puternicului cominternist, Toderiță, devenit președintele “colhozului”, sașiu și el, masiv și brutal, arogant, cu o mustață insurgentă. Toți șefii de la partid și de la securitate făceau coadă la Toderiță pentru o pilă mare, nimeni nu-i mai sufla în borș. Toderiță porunca și alții executau, de încerca vreunul să-l contracizeze, i se zburlea mustața mai tare și era vai de capul lui.

Cele două forțe contrare ale satului, cea de la mănăstire, aflată în mistică relație cu cerul și cea a statului ateu au intrat în conflict de imagine. Statul ateu a împins mănăstirea până la limita abisului secularizării, cu maica stareță cu tot, de făceau un pas greșit s-ar fi prăbușit, ori putea fi îmbrâncită. Soluția a venit din minți perverse: maica stareță fiind cununată cu mitul Fecioarei, putea fi determinată să se mărite, ori șantajată ca s-o facă. A doua soluție a reușit: în mănăstire își găsiseră cică adăpost, cu aprobarea ei, niște dușmani de clasă, veniți tocmai din Transilvania de Nord. Au vrut s-o închidă pe maică, ori să o mărite.

Femeie măritată, maica a pierdut controlul moral și demnitatea misiunii creștine insuflăte chiar de Fecioară și a plecat din mănăstire cu soțul său. Grupându-se pe meserii, măicuțele au migrat și ele, cele mai multe au ales să țeasă covoare, cuverturi, draperii și fețe de mese; altele s-au specializat pe trusouri pentru fetele de măritat, iar unele maici au trecut definitiv la cele lumești. Pământul mănăstirii a fost înghițit cu acte de g.a.c.-ul lui Toderiță, tractoarele I.A.R. cu știutele crampoane pe roți au arat și răscolit pământul.

În locul rămas gol, statul a plasat un preventoriu pentru copiii veniți din medii familiale cu

(continuare în pag. 9)

focare t.b.c., s-a înființat o școală primară cu patru clase și un gimnaziu cu două clase.

În acest preventoriu a venit și tânăra suplinitoare Sanada, absolventă a liceului agricol din sat, colegă de clasă cu fiul lui Toderiță, un băiat fragil de bun simț, un clorotic fără puternice energii dominante, comparabile celor ale tatălui și ale unchiului său. S-a îndororat și el de Sanada, cine n-o făcea, însă fetei nu-i era gândul la el, ea era frumoasă, cânta, iubea scena, dar și literatura. Ar fi vrut să facă studii superioare, la Iași ori la București, de filologie română ori franceză, de nu i-ar fi căzut pe cap fiul lui Toderiță. De fapt, tatăl lui ar fi vrut-o de noră. După absolvirea liceului, familia cominternistă a angajat-o ca profesoară de muzică la liceu, în realitate era doar o organizatoare de serbări școlare cu programe date de elevii liceului agricol. Sanada nu avea studii muzicale de specialitate și în următorul an școlar a plecat. S-a angajat suplinitoare la preventoriul de copii de la mănăstire și se pregătea pentru examenul de admitere la Universitatea din Iași, la filologie.

Pavilioanele centrale ale mănăstirii au fost adaptate, în așa fel încât să cazeze peste 200 de elevi, iar chiliile maicilor au început să fie locuite de personalul medical, școlar, administrativ, surori medicale, bucătărese, tâmplarul, fochistul, femeile de îngrijire, oamenii de curte și mulți din membrii familiilor acestora. Sanada era cea mai frumoasă dintre toate fetele și femeile preventoriului, avea o frunte limpede care încadra ochii căprui, strălucitori, buzele cărnoase, cea de jos răsfrântă ca pentru o perpetuă sărutare, cum se zice. Era amabilă și respectuoasă cu toți angajații, așa îi era firea, deși toți știau că ea e aleasă de Toderiță cel masiv, furios și expeditiv, prea mulți voiau să-i intre în voie și să profite de pe urma lui. Tatăl Sanadei ținea un magazin mixt în sat, aprovizionat și cu "lapte de cuc" la ordinele aceluiaș Toderiță - mustață răzvrătită. Sanada prefera biscuițele Eugenia cu umplutură dulce, iată de ce cooperația aducea întotdeauna biscuiți proaspeți la magazin. Toderiță însuși trecea zilnic pe la magazinul mixt și imperativ, tăia brusc aerul cu brațul și-i zicea tatălui Sanadei:

-Când îmi dai fata, când facem nunta? Eu le-am cumpărat la oraș o casă mobilată, iar voi vă codiți, păi se poate?

-Fetei mele i-a intrat în cap să facă studii superioare...

Sanada nu-l plăcea deloc pe fiul președintelui de "colhoz", un biet pisoi plâpând clei la carte, dar promovată la liceu pe toată linia.

-Măcar atât să faceți și voi pentru familia mea, le spunea Toderiță directorilor liceului, față de câte am făcut noi pentru voi: clădiri pentru liceu și internat, cantină aprovizionată, lemne de foc, lot experimental, acces la sectorul zootehnic pentru elevi și profesori, și câte și mai câte...

În noul an școlar, Sanada a cunoscut un tânăr profesor - preda la clasele gimnaziale, fost pacient timp de unsprezece luni într-un sanatoriu montan. Fusese depistat cu un infiltrat tuberculos apical stâng, devenit cavernă și închisă într-un nodul după intense tratamente cu recuperare. Susținea lecții frumoase, plăcute și tolerante (Sanada, invitată, a fost la câteva din lecțiile lui). Trăind în sanatorii, a devenit meditativ și circumspect, cititor de cărți bune, de reviste literare, mai ales "Secolul

20". Sanada îl privea atent, vorbea fulgerător cu el, era în atenția iscoadelor lui Toderiță, apoi, treptat, mai pe îndelete. Oricine ar fi privit-o atent, ar fi înțeles că se îndororase de el; dar și tânărul profesor de 26 de ani se îndrăgostise de Sanada, îi vorbea însă numai despre cărți, o știa captivă a clanului cominternist din sat. Apăruse o culegere de nuvele a lui L. Pirandello, "Șalul negru" (E.L.U., 1966), ar fi vrut s-o citească. Sanada, prin relațiile ei, a făcut rost de carte și i-a dăruit-o cu o mică însemnare: "Atât cât inima mai bate, nimic nu e prea târziu", Sanada, noiembrie, 1967. Atunci când conversa mai mult cu ea, profesorul observa că fata îl iubea și nu se mai ducea săptămânal acasă, rămânea în preventoriu și-și pregătea examenul de admitere la universitate.

-Să mă inviți și pe mine la nuntă, îi zicea profesorul.

-Dar mă sufoc, domnule profesor, nu pot să-i mai sufăr pe toți potențații aceia.

-Sanada, nu uita că maica stareță și-a dăruit fecioria și mănăstirea cominterniștilor, poate că și tu ești datoare la fel lumii, dacă tot se ține scai de tine...

-Nu, nu, mă revolt, deci exist, știți formula celebră...

Sanada bocea, chipul ei frumos se umplea brusc cu lacrimi.

-Hai, răzi printre lacrimi, altă formulă vestită "Smerenia este mama lacrimilor și cumpătării" zicea un înțelept creștin. Mergi în chilia ta, Sanada, culcă-te, liniștește-te, ca să-ți revii...

-Nu mai pot sta singură în chilia aceea!

-Pot veni eu, dar se poate interpreta.

-Nu-mi mai pasă de nimeni și de nimic!

Sanada a intrat în chilia ei, după zece minute a urmat-o și naratorul (nu mă confundați cu autorul, suntem persoane diferite, responsabile de faptele noastre).

Acum, după atâția ani, sunt de părere că a urmat un fenomen cosmic de confiscare a fecioriei Sanadei pe cearșaful ei am văzut o pată roșie, asemănătoare imaginii realizate de Voyager I, în 1979 (v. Sagan, Carl, Cosmos, Ed. Herald, anexă).

Apropo de titlul acestei narațiuni, *Sanada* este un nume de scenă a eroinei, *fetiola*, etimon din latina clasică, iar după evoluțiile fonetice din latina populară și daco-romană a dat în *fecioară*; atât maica stareță Veronica, cât și consăteanca ei Sanada au avut incidente cosmice când și-au pierdut fecioria, amândouă erau născute în mitul Fecioarei.

Sanada s-a măritat totuși cu fiul lui Toderiță, au avut repede un fiu, însă la niciun an de la nuntă, femeia a părăsit căminul conjugal și a luat și copilul cu ea. Eu, naratorul, mi-am urmat cursul vieții mele și am evitat cât am putut s-o mai întâlnesc pe Sanada, de frică. Dinozaurii cominterniști din satul ei erau furioși, căutau un vinovat. Toderiță, ascultat de mulți, ar fi ordonat uciderea mea, dar m-am ferit. Sanada nu a vrut să le dea lor fecioria ei, în semn de protest. Eu, naratorul, am fost doar un instrument folosit vindicativ de ea.

Tovarășul Cecenea (adică din C.C. al P.M. R.), nume inventat de scriitorul-dogar cu origine moțescă, era încă puternic. Un prim-secretar al regiunii

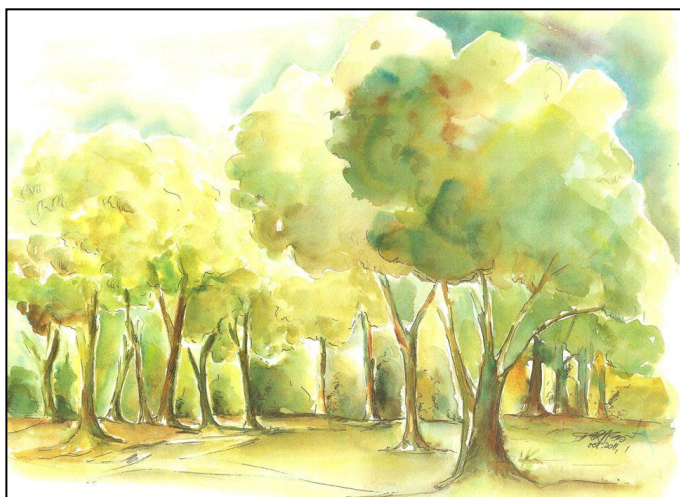
(continuare în pag. 10)

de partid îi scotea cizmele murdare de noroi (vâna iepuri în zona satului natal) într-un mod umilitor: apuca o cizmă murdară, o băga între picioarele sale și, întors cu spatele la Cecenea îl ruga pe respectivul să împingă cu celălalt picior în fundul său, până îi ieșea cizma din picior. Așa proceda și cu a doua cizmă. Naratorului i-a fost teamă, chiar dac-ar fi fugit romantic în țară cu Sanada (înainte de nunta ei) fidelii tovarășului Cecenea i-ar fi găsit și-n gaură de șarpe și i-ar fi ucis.

Nu-l vom părăsi pe Carl Sagan, îl voi cita iarăși: "Nimeni nu știe ce a dus la dispariția dinozaurilor. O idee sugestivă este cea potrivit căreia a avut loc o catastrofă cosmică, explozia unei stele apropiate, o supernovă asemănătoare celei care a produs Nebuloasa Crabului" (v. op. cit.) Există și o explicație mai terestră: a căzut de la putere Tovarășul Cecenea, vorbise în plus; alt dinozaur, adversarul său, i-ar fi strigat în plină plenară a C.C.: "Ai umplut vila de la Snagov cu târfe". Tovarășul Cecenea a ajuns ambasador în Argentina, la Buenos Aires. Noul dinozaur-șef ar mai fi comentat într-un cerc de prieteni: "În Patagonia ar fi trebuit să-l trimit, acolo încă mai sunt triburi necreștinate, ar fi fost necesar ca individul să ia cu el și pe maica stareță de la mănăstirea din satul lui, nu i-ar fi fost de folos, că a măritat-o cu un securist".

Sanada s-a recăsătorit cu un coleg de liceu, ofițer de marină militară, a luat și copilul cu ea. Despre fiul lui Toderiță nu mai am informații; tatăl său, Toderiță, a supraviețuit, unii i-au mai văzut chiar și mustața pleoștită de dinosaur expirat.

A mai urmat o dispariție a dinozaurilor cominterniști, după anul 1989. Naratorul, profesor-diriginte, și-a dus o clasă terminală de elevi la mănăstirea refăcută, ca să fie binecuvântată de stareța Veronica și să aibă noroc la examenul de bacalaureat. Elevii și profesorii au intrat în biserică, au aprins lumânări, au vizitat și atelierul pictorițelor de icoane pe sticlă, noul cimitir al maicilor, au mai văzut iazul și livezile. Maica stareță Veronica arăta ca o băbuță resemnată, deschidea ochii numai atunci când istoria își dirija meteoriții în preajma sa.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

Alexandra MIHALACHE

Sonetul credinței

Cine-a sfințit cuvintele în stele
Și le-a sudat în tainele iubirii
De-au plâns înfrigurați și trandafirii
Cu patima unei dorinți rebele?

Cine-a sculptat senin din legea firii
Când focu-și strecura printre inele
Neliniști dintre liniștile grele
Spre a renaște-n holda nemuririi?

În lacrima unei tăceri se stinge
Un gând care prin neguri a trecut
Iar vâlul de mister nu-l mai atinge

Și-a obosit în haina sa de lut.
Credința este scutul care-nvinge
În teama noastră spre necunoscut.

Sonetul regăsirii

Cuvântul mi-a fost leagăn și-alinare
Iar casa mea e însăși poezia,
Pe prispa ei veghează veșnicia
În doine și lumini nemuritoare.

Mă cheamă cu ardoare datoria
Când strâng la piept buchetele din soare,
Doar versuri cântă fără încetare
Sfințind în doruri lacrimi și glia.

Există, oare, floare mai frumoasă
Ori cer curat atât de cristalin
Cum este poezia luminoasă

Care aduce mărilor senin?
Nici când nu intră noaptea-n a mea casă
Căci lampa mea e versul din suspin.

Alean

Pe un drum țesut de stele
Ieri un vis se legăna
Și din dorurile mele
Încă-o haină-și împletea.

Iar pe țărnul amintirii
Valurile unui vis
Sapă-n bolta nemuririi
Al durerilor abis.

Lângă stânca unei temeri
Doar un vis mă aștepta
Și purta pe ai săi umeri
Cerule care lăcrima.

Am sorbit apoi din lacrimi
Chiar privirile adânci
Și-un izvor străin de patimi
Ce mă cheamă lângă stânci.

Pe un drum țesut de rouă
Azi un vis mai tremura,
Și-a-nceput, Doamne, să plouă
Doar cu foc în urma mea!

Denisa LEPĂDATU

Aflu secrete

și râdeau cu mine toate cărările
pe care tu-ți lăsași pașii
să se odihnească

uneori cocoțată pe-un sloi
de păreri inegale
ascultam cum
oamenii
ascuțeau creioane de vise
vrând să picteze daruri
pe care nu le-ar fi oferit
vreodată cuiva...

ți-amintești când inversând
cifrele lui decembrie
am redenumit crăciunul
învelind iubirea
în ciocolată albă?

am aflat atunci
că soarele niciunui anotimp
n-a mai putut topi vreodată
deșertul spiridușilor
care călătoreau printre lunile anului
fără bagaje sau
mijloace de transport

Prietenul meu – orbul

m-am împrietenit cu un orb
în fiecare zi hrăneam
împreună vrăbiuțele
ce-și făcuseră cuib
într-o coajă de pâine

într-o dimineață
am gonit câinii
ce stăteau la pândă
crezând că-și vor lua
prânzul
în mod gratuit
și-am hotărât să dormim
pe rând
dimpună cu ele
până când a venit o ploaie
ruptă dintr-o carte cu poeme
pagini tăcute alunecau
pe obraji noștri
mai fragili decât iubirea păsărilor
m-am ridicat
abia atunci când
trecătorii ne împingeau
trupurile
cu vârful pantofilor
am strâns repede lacrimile păsărilor
ascunzându-le în buzunarul
celui mai întunecat nor
de atunci ori de câte ori plouă
caut norul acela
și-aștept să-mi răcoresc obraji
cu o lacrimă de bucurie

Harta indiferenței

lipsește un nume
de pe harta indiferenței
un copil distrat l-a șters în grabă
desenând în loc un șotron

de pe partea cealaltă
a după amiezii
un copac își ține privirea
înclinată numărând salturile
gândurilor încâlcite

îmi imaginez că într-o zi
se vor întâlni în același punct
copilul și copacul
prinși într-un cerc înfiorat
de bătaia vântului albastru
vor juca baba oarba
ascunzându-și ideile într-un cufăr
desenat pe una din planșele mele
neterminate

Ți-ai lipit obrazul

ți-ai lipit
obrazul
de liniile
regăsite
în palma
neînverzită
a primăverii
clipind răsăritul
purtai neliniști
în coaja surâsului

(din volumul "Compoziție în alb")

Paul Sân-Petru

Sărut de primăvară

M-am trezit azi devreme
 Și-am găsit afară
 Mugurii dați în pestrîț,
 Când m-am întors lângă tine,
 Dădusem și eu în mintea
 Acelor copaci fericiți.

Măinile mele
 Au prins să-ți adie prin păr,
 Ți-am surprins gura
 Dezbobocindu-se
 Rostind în absența auzului
 Cel mai febril adevăr.

Cuibul interior

(moartea poetului)

Fulgera cu păsări de miază-zi,
 dedesupt – luncile ispititor
 legănau mai mult crengile
 crescute-n trei vânturi prielnic, a cuib.

Plumbul de pradă, mărunț
 s-a întors cu o pasăre
 lângă focul nostru cruciș.
 Nedeslușit, pasărea zvârcolea roua
 stăruitor, fără întoarcere –
 simțea în ea ne-nduplecat
 un cuib interior cu ouă inegale
 orânduite după viitor,
 scăzând rotund în ele tot mai mult
 precum un stol condus de mult văzduh
 și răsturnat peste puterea ochilor, în zări.

Ora de anatomie

Trăiește singur osul dup-aceea
 mai mult ca lutul care l-a slujit –
 un Yorik blând, cu golul minții teafăr
 aproape fildes, minunat boltit!

...Veneau colocvii cu temut soroc:
 să cred, mi s-a părut anevoios
 că toți studenții secolului ăsta
 pot învăța după acelaș os!

și-a trebuit să-i cred asemănarea,
 deși doi inși nu s-au găsit la fel...
 s-ar bucura o clipă oare osul,
 că se repetă-n altele și-n el?

Nu m-am gândit

Nu m-am gândit să-mi fii proiect de odă,
 ispită-n plus de iamb și de troheu
 de nu mai ai vre-un pas și pentru mine,
 îți voi întinde-un ultim pas al meu

Polenul înghețat ți-l voi deschide
 urcându-ți polul de la poale-n sus
 și-ntr-un nord-est febril de așteptare
 să ne-ngropăm apusul indispus...

Un cuplu alb de lebede vitale
 prelung cânta-va depărtat final,
 contrariind cervide bocitoare
 într-un lamento, crunt de triumfal!

Peron

Trenul meu
 Urma să intre în largul șinelor
 Cu câteva ore înaintea trenului tău
 Precum timpul cândva a intrat în mine
 Cu câțiva ani înaintea timpului tău.

Eu am plecat cu un capăt al depărtării,
 Tu ai rămas în urmă cu celălalt.
 Ca un câine fricos
 Sau poate lua urma gândului meu.

Zare cu zare se desfăcea înainte
 Ca harbujii înaintea cuțitului,
 Iar eu mergeam în vânt
 Cu buzele aprinse de săruturi,
 Câte săruturi,
 Atâtea minuni ale lumii.

Norul de ținut minte

Câți nori prin ocolite ceruri
 truditu-mi creștet survolându-l
 revendică diluviul propriu
 din care mi-am salvat doar gândul !

Dar bucla cea de rumen abur mă uit
 așa de sincer semănând
 cu chipul meu la start în treacăt
 și presimțit dinspre curând...

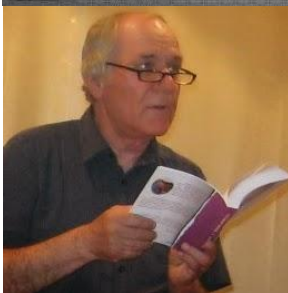
O liniște la îndemână
 și două aripi dintr-un nor
 vegheau cum ar fi pus de-o ploaie
 plutitul meu coborător !

Cântec de absurd

Această osmoză de logos absurd
 e-o mană-n pustiul ce tocmai îl zburd;
 culoare cernelii, hârtilor har –
 și tocmai când ursul juca-va pe jar!

Cuvintele-acestea-n hazard nălucit
 Pupilelor oarbe nemaiclipit...

Tănase DĂNĂILĂ

Denisa Lepădatu – Compoziție în alb

(editura InfoRapArt, 2015)

„mi-am înfășurat visele / în mugurii nedesfăcuți...” D.L.

Acum vreo doi ani, într-o ședință a Cenaclului literar “Calistrat Hogaș” din Tecuci, o fetiță sfioasă și firavă ca un fir de ghiocel, avea să ofere asistenței o seară de poveste. Denisa Lepădatu e numele ei și venise de la Galați, însoțită de mentorul său, scriitorul Petre Rău, și de un mic alai din anturajul intim pentru un - să-i zicem – itinerar literar. Lăsând slobode incantații din poemele sale în ambient, cei prezenți au făcut o adevărată baie de candoare, de purificare a firii, atât de binevenită după evadarea din nevroza socială. Mi-a dăruit atunci recenta sa carte *Primăvara fără sigiliu* căreia i-am savurat zicerea lirică ca pe o terapie, ca de altfel pe toate poemele sale risipite prin reviste literare. Se spune că, după ce citești o poezie, adevărată poezie, nu trebuie să mai spui nimic. Să o lași să se dizolve în tine, să îți intre în ființă odată cu aerul pe care îl inspiri, să te unești cu ea. Pentru că, așa cum spunea sensibilă poetă Nina Casian „poezia este o ofertă și o ofrandă”.

Acum, însă, citind recenta sa carte *Compoziție în alb* despre care încerc câteva considerații, îmi vin în minte, ca o obsesie, cuvintele pe care se spune că le-ar fi rostit părintele Stăniloae când a citit Filocalia: *Doamne, câtă frumusețe!* Iată: *Nu uita / astăzi vreau să ne-ascundem / în gândurile lui Dumnezeu / și măsurând distanța / nefericirilor noastre / am putea să inventăm / o formulă / în care x și y și z / oricum ar fi așezate / în ecuație / vor fi la fel de cunoscute / precum a și b / iar rezultatul ar putea fi / fericirea // nu uita / matematicianul / ești mereu / doar tu.*

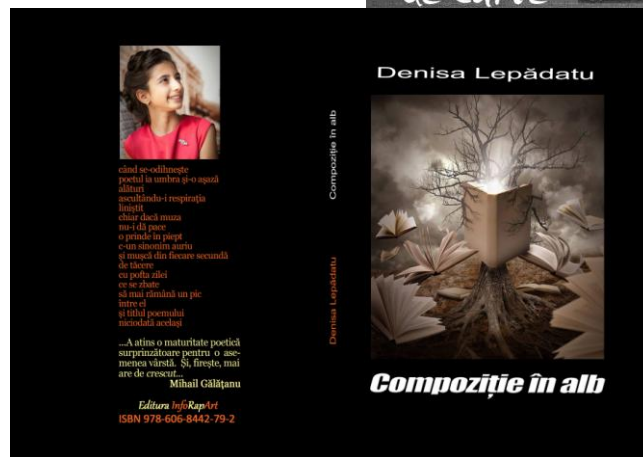
Da, matematicianul ești mereu doar tu, și tu, și tu, dar, mai ales, matematicianul, și în înțelesul real al cuvântului și în sens metaforic, este scriitorul Petre Rău, rău dar bun, care a realizat o frumoasă logodnă între poezie și matematică, unindu-le ca într-o noapte nupțială. Și, mai ales, pentru că a descoperit-o pe Denisa și a urcat-o în Arca lumii literare.

A spune despre Denisa că este un geniu, comitem o exprimare într-un limbaj de lemn putred. Pentru că se tot spun de la o vreme astfel de vorbe fără măsură ca și cum lumea ar avea o alcătuire numai din genii și din nătângi. Nouă însă ne este foarte dor de un om normal. Adică aflat în armonie cu sine și cu lumea, cu liniște interioară, cu suflet frumos care știe să primească și, mai ales, să dăruiască iubire.

Și, dacă totuși Denisa iese din obișnuit, iese prin Harul și Darul său care i-au fost dăruite de Divinitate și pe care și le-a sporit prin propria-i voință.

Rar am avut ocazia să citesc o poezie atât de ingenuă care să redea încântare, emoție pozitivă, pentru că poeta se pune pe sine în pagină la modul artistic.

Cartea sa, *Compoziție în alb*, mustește de iubire,

de adiere divină, de bucuria trăirii frumoasei sale vârste a mirării. Poemele sale sunt linii pe care ni le sugerează cu delicatețe, cu simț estetic în timpul și spațiul nostru. Înobilează albul paginii cu motivul iubirii care este axa mesajului său, poezia devine Dumineca sufletului, cu care îmblânzește firea omului. Denisa se află în starea de bine în visele ei frumoase când se odihnește pe brațul lui Dumnezeu.

Îmi susțin spusele oferindu-vă poezia “Întâmplare”: *a luat Dumnezeu la întâmplare / o soartă două / dintre cele nefolosite încă / și le-a modelat cu degetele sale / reci de-atâta așteptare / a rupt o bucățică din ele / și a colorat-o în roșu / fiind plictisit de-atâta alb / scurs pe podeaua / mucețită pe la colțuri // s-a așezat apoi într-un pat de spital / unde urma să mă nasc / și-a așteptat ca nopțile să se rotească / printre fluturii lipiți / de obrăjii mamei / acum locuim împreună / odihnindu-ne cu capul / pe brațul lui Dumnezeu / doar eu și soarta / întrebându-ne uneori / cât de bine ne potrivim.*

Orice mamă, sau aproape orice mamă, merită un imn. Iată imnul pe care binecuvântata mamă îl primește de la Denisa (“Mamei mele”): *mă întrebam / câtă gingășie a avut Dumnezeu / în palmele sale / când a sculptat chipul mamei / de câtă lumină a avut nevoie / să vadă cum ea-și ține / gândurile pe dinăuntru / pe acolo pe unde cerul / strecoară dimineața / câte o vorbă bună / neapărat câte o vorbă bună / pentru fiecare copil al ei / pe care îl crește / mi-am propus să las / pentru mai târziu / întrebarea aceasta / dar ziua ta, mamă, / se rostogolește prin câmpul acela / cu maci / prin care alergam amândouă / răcorindu-mi obrăjii / cu câte o oră așezată vertical / în aceeași copilărie / ce-și scutură umerii / atingând clepsidra anilor tăi // mai alintă-mă / mamă / o dată și încă o dată / până când voi ști singură / să măsoar distanța / dintre lumile noastre / înghesuite într-un hohot de râs / mai alintă-mă / până când privindu-mă / te vei întreba / câți ani au trecut / de când nu ne-am mai privit / împreună / în aceeași oglindă.*

Prin ceea ce este, dar, mai ales, prin ceea ce va fi, Denisa se substituie într-o supremă instanță care o condamnă pe mama sa la fericire. Sentința este definitivă. Folosesc cuvintele unui om care viețuiește frumos pământul, poetul monah Ignatie Grecu și vă întreb retoric și nu prea: *Dacă poezii n-ar cânta, / Diminețile n-ar mai fi de cleștar.* Iar eu vă zic: Prin *Compoziții în alb* Denisa aprinde în noi lumina.

Luca CIPOLLA
(Italia)

Plopul

Nu ca steag
care flutură balconului
nici de cânt orfic nu este vorba,
stea
anemică te dezvălui
și lumină reflectată
plopului..
lâncezesc amintirile
unei minți
cu urzeala lată
ce chiar o mângâiere cerșește
momentului
de sub
briza lui.

Hagar

Îți dai seama că mireasma ei
este din pini antici
de pe aleea
gării;
dimineața
absorbeam amalgamul
realului
în visul
împodobit cu bile,
picioarele i se deschideau deja
la amintirea
unei alte vieți
când îmi vorbea.

Grădina

Ca să te iubesc aici trebuie să te ating, dar
în grădină n-am decât să te simt;
ca să miros o floare trebuie să mă îndoi, acolo
în gardul petalelor ei voi putea să mă îmbrac;

și ca să joc cu peștii nu știu să înot, dar
nu va fi mai ușor să mă schimb în ei?
Ca să disting greșeala mă bazez pe o
oglină
însă dincolo de râu va fi de ajuns să mă uit
la mine și la tine
precum și la alți și alte..
Vom înțelege atunci jocurile noastre
unde soarele aici se ascunde deseori după
nori de fosfor.
Nici un costum de scenă
în materia
totului sesizabil și indistinct,
Dragoste
să ne desfacă ca versuri
într-un cânt.

Meridiane (lui Mihai Eminescu)

Șorecarul jeluitor
cuprinde cu aripi pătura destrămată
a desişului,
din nori
aruncă
o carte,
paginile smulse înainte de sfârșit;
a apei fiecare oglindă reflectează
ochii autorului,
plini de dor și turbați,
departe este casa aceea
și biroul din lemn
unde nu plouă niciodată.

Libertinul

Adormi timp de o secundă
buzele supte
și cosița unei rechemări
sonore și palide,
unsoarea care curge din pământ
e balegă de vacă
și pielea ei usucă..
la trezire -
râsul zeflemitor al primilor ani -
soarta,
ceasul bate, o ambuscadă,
doar un pas de fado..
tu și colecția ta de
femei,
tren deja deraiat.

Ion VANGHELE

Acel adevăr...

Acel adevăr ce-l pierdem smerit
 Pe lângă pădurea de vorbe se duce
 Spre cerul cu stele și luna să urce
 Încearcă prin umbre acuma grăbit

Ea crede- poetul i-a scris negreșit...
 Poezia se umple cu foșnet de apă
 În cupe se varsă ca într-o agapă
 În care doar vinul mai e pedepsit

Toți beau și la stele acum se închină
 Prin cer trece luna cu zboru-i ocult
 Tu versul ce-ai scris eu în suflet ascult
 Și noaptea o simt un ocean de lumină

În raiul de vorbe zac îngeri tăcuți
 Vâslind într-o mare de valuri năuce
 Ne ducem gustând din a nopții răscruce
 În stele de-argint, în dorinți prefăcuți...

Mă simt sătul...

Mă simt sătul... Potecile s-au dus
 Ca niște păsări rătăcind pe sus
 Cad zilele... Sunt frunze de arțar
 Gonind pe străzi, prin viul calendar

În toamna noastră nu-i nimic divin
 Mai plouă transparent sau e senin
 E umed, e tăcere și e frig
 Tăcerile sunt sloiuri ce înfig

Al toamnei plâns într-un amurg absent
 Pierzându-se în umbrele de kent
 Poeme scrise pe un pumn de brumă
 Cu amintirea pașilor din urmă...

Voi dați-mi timpul...

Voi dați-mi timpul înapoi
 Și visele mi le lăsați
 Pe urmele celor plecați
 Să fulgere, să cadă ploii

Din zborul păsării curat
 Din țipătul de zori răstit
 De unde îngerii-au plecat
 Pe drumul vieții răstignit

Voi scrie cu albastrul pur
 Un vast de vorbe paradis
 Care va fi cândva contur
 Pentru dorința mea din vis

Pe tine te-oi purta zgârcit
 În palme-atunci când te cuprind
 Cu spaimă de-a fi fericit
 Când aripile mi se-aprind

Și mă voi strădui să rup
 Cuvintele să te mângâi
 Că tu în legănatul trup
 Ești patima celei dintâi.

Și vom rămâne azvârliți
 Într-un decor arzând mornit
 Ca doi în dragoste iubiți
 În toamnele ce-au obosit...

Eu mă uitam...

Eu mă uitam la tine în oglindă
 La umbra care se mișca tăcut
 Tu, umbră, spune: Ce ai mai făcut
 Pe cine vrea privirea să cuprindă?

În jocul plin de umbre prefăcut
 Mă simt al nopții geamăt de lumină
 Scânteie ce a înflorit divină
 Ca să rămân-a toamnelor trecut

Iar tu cu legănate, prea dulci coapse
 Mă înfășori în pielea aurie
 Femeie, vis, superbă simfonie
 Alergi printre noi doi, printre sinapse

Atâtea sentimente-ncovrigate
 Alunecă lungi șerpi de disperare
 Cu sărutări cu semne de-ntrebare
 Eu gust adânc odihna ta pe spate

Iar stelele ce le frământă luna
 Fac via ta să se adune struguri
 Dorința noastră se aprinde-n ruguri
 Când nopțile măsoară săptămâna...

Pe unde te-am pierdut

Pe unde te-am pierdut, ce colț de casă
 În umbra veche iar te-a înghițit
 Acuma vezi că timpul nu mă lasă
 Și am atâtea doar de povestit

Cu crengi de vâsc iubirile ne-apasă
 Mai rupem speriați câte-un sărut
 Steaua de sus în noapte nu ne lasă
 Și ne frământă visele de lut.

Atomii noștri iar au luat-o razna
 E-un haos între noi de nedescris
 Ne măsurăm cu lacrimile cazna
 Când ușa veșniciei s-a închis

Doar umbrele mai rătăcesc sub lună
 Așteapt-al nopții straniu epilog
 Pe dragoste alunecăm o brumă
 Și ne găsim împărțășit zălog

Ioan TODERIȚĂ

Răsărit latent

Scârțâie grinda cu oase
A luminii peste case
O scânteie lacrimi stinge
Și se-ncinge și se-ncinge

A căzut în trestie
Punctul din ascensie
Pasărea recită-o parte
De cuvântul nescris în carte

Așezat pe cumpănă
Într-o zi de sâmbătă
Fluturele umblă-n stea
C-o aripă frântă-n ea

Sferă, sferă de tăciune
Melcul trece iar prin lume
Și nu-i pasă și nu-i pasă
Că privirea îmi apasă.

Toamnă echivocă

Un vânt magnetic echivoc
Ghicește frunzelor în palme
E toamnă, trec prin iarmaroc
De suflete și vechi icoane

Livezi de nuci desculți pe deal
Șoptesc în sferile cu lapte
Descântec mut sacerdotal
Punând un semn pe-naripate

Un bob de rouă lacrimând
A strâns încheietura mâinii
S-a rupt din floare colțul pâinii
Și-a răsturnat clepsidra-n gând

Cocorii smulg din noi mai sus
Fărâme lungi de paralaxă
Un cerb pădurea a străpuns
Un punct răstoarnă-o nebuloasă.

Am să trec prin nemurire

Sus pe deal într-un tăciune
Zarea numără mătăanii
Gândul lunecă pe sănii
De cuvânt și rugăciune

Am săpat fântână-n piatră
C-o cazma și o lopată
Scos din os și scos din fire
Am să trec prin nemurire.

Noapte cu sărut

Va muri la întâmplare
Într-un câmp, un ochi de mac
Vântul numărând petale
A scornit tăceri de leac

Tata scapără amnarul
Și își varsă-n pipă-amarul
Fiara scânteiază înjumătățită
Îngerul alungă clipa nesfințită

S-a suit pe scara cu viță de vie
Viermele de-aseară ce va fi să fie
Noaptea e sărutul cu suspin de om
Peste fruntea stelei tresărind în somn.

Vom fi iar la toamnă

Am ținut în palmă
Frunza de trifoi
Vom fi iar la toamnă
Mai mulți decât doi

A mai scris o lege
Ceasul din perete
Și tăcerea drege
Un copil pe trepte

Mai mulți decât unu
Vom fi iar la toamnă
Pasărea cu pumnu
Dă într-o icoană

Miercurea din clipă
Vinerea din oră
Au pornit o horă
În noi ostenită.

Ursite

Tata plânge-n plug îngândurat
A sfârșit devreme steaua de arat
Coborând din clipa lungă cât un vis
A uitat pe cruce floarea de cais

Mama mă învață pâinea din covată
Pe un ciot de masă presărând cu pește
Și se-nvrednicește inima să bată
Și o rugăciune gândul nesfârșește

Un ulcior cu apă fuge din oglindă
Și-a bătut din aripi busuiocu-n grindă
Tu mă ții la piept cu frunze de pelin
Am să te sărut și-am să mor puțin.

Ioan VASIU

Poetul care a reușit să cumpere „o bucată de lună”

Născut în 1953 în satul Fântâni din comuna Nicoarești, județul Galați, **Petre Rău** a debutat în anul 1971 cu o poezie publicată în suplimentul literar-artistic al unui cotidian gălățean. După ce a absolvit Facultatea de Matematică a Universității „Al.I.Cuza” din Iași, a îmbrățișat o vreme profesia de informatician la o firmă din Piatra Neamț. În anul 1980 s-a stabilit, cu familia, la Galați, unde a lucrat 23 de ani la Combinatul Siderurgic, ajungând să dețină unele funcții de conducere. A înființat în anul 2000 Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice (ASPRA) iar doi ani mai târziu a publicat primul volum de versuri, intitulat „Întârziata vestire”.

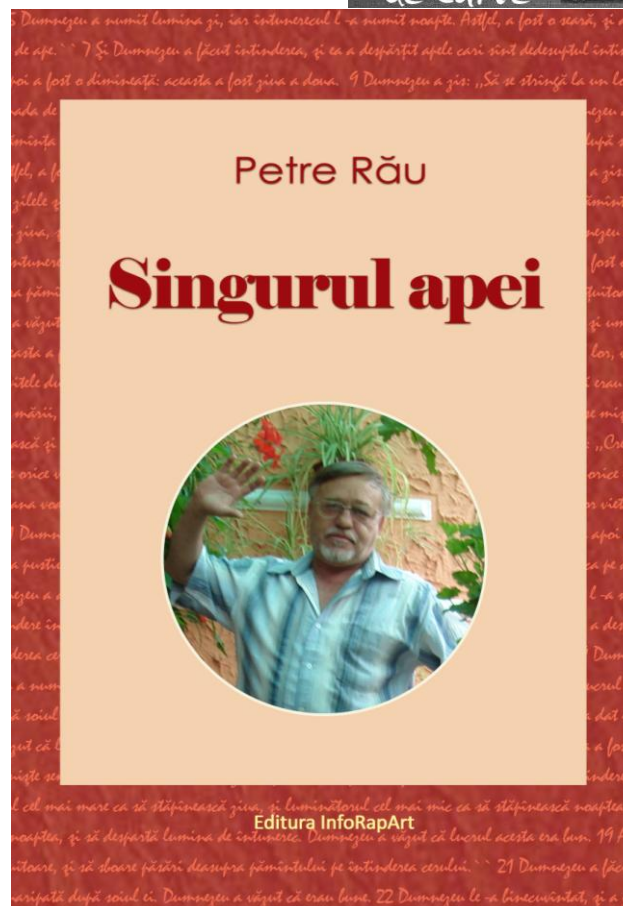
În îndelungata sa activitate literară, Petre Rău, a publicat mai multe volume de versuri, proză, eseu, critică literară, umor. A devenit membru al Uniunii Scriitorilor din România în 2009.

A obținut o serie de premii pentru creația sa și s-a bucurat de o bună primire din partea unor critici de marcă, între care Daniel Corbu, Dumitru M.Ion, Dumitru Anghel, Melania Cuc și alții. Conduce în prezent colectivul de redacție al uneia dintre cele mai cunoscute și apreciate reviste literare de la noi, BOEMA, care de multe ori se ridică deasupra unor reviste ce apar sub egida Uniunii Scriitorilor.

Am avut bucuria să primesc, la începutul acestui an, un minunat volum de versuri, antologic, intitulat „**Singurul apei**”, semnat de Petre Rău, și apărut la Editura InfoRapArt, Galați, 2014.

Impresionează sinceritatea și căldura discursului liric al acestui talentat poet, care, stăpânind bine limba română, se „mișcă” în voie atât în poeziile scrise în vers alb, cât și în cele scrise în stilul clasic, cu ritm și rimă: „**timpul umblă cu umerii goi / strecurând pe sub streșini șoapte de femeie / rădăcini de nori își ascut mirosul / de abur din noua poveste**” (*Plânset castaniu - pag.98*) sau: „**Renaște speranța-n copil nenăscut / Cu mâini rătăcinde și chakra de lut // Amăgire de mugur dinspre amurg, / Lumină de ceară aprinsă pe rug...**” (*Rătăcire - pag.53*).

Petre Rău este un poet care uimește cititorul prin dezinvoltura discursului liric, prin avalanșa metaforelor „lucrate” cu migala și îndemânarea unui bijutier al cuvintelor: „**degeaba mă ascund în oglindă / trupul mă apasă din ce în ce mai greu / numai vulturi în ochi se perindă / nici sfântul gând nu mai este al meu**” (*Mai*

exist - pag.51) sau: „**în fereastra-mi stropită se-aciuiesc curcubeie / nu-s patimi mai dulci pentru sufletul meu / de ce nu mai vii tu iubire supremă / să mă ocrotești ca un zeu**” (*De ce - pag.99*).

Înzestrat cu o sensibilitate, rar întâlnită, Petre Rău reușește să ne convingă în acest minunat volum de versuri că uneori „**cuvintele fac dragoste în gura poezilor**”, în viață „**totul e ca un vis**”, chiar dacă „**iubita fuge de cuvinte**” adeseori, când întâlnește în cale „**poetul cu telecomanda**”. Am citat, între ghilimele, titlurile unor impresionante poeme. Se resimte în cuprinsul acestui volum nevoia de destăinuire a poetului, de a-și descărca sufletul, de a-și „striga” deopotrivă bucuriile și necazurile, de a-și depăna amintirile, remarcându-se în acest sens starea de grație a cuvintelor: „**Cutremurat de-o veche amintire / A bucuriei de odinioară / La geamul de sub streășina uscată / Ascult tăișul vântului afară.**” (*În umbra toamnei - pag.72*) sau: „**Știi tu, amice, când din deal curgea șuvoi de ape / Iar noi, cu tălpile-n noroi, luptam să nu ne scape / Grămezi de frunze moi și reci, șiroi de duche coapte / Le adunam uzi și vooși până târziu în noapte ?**” (*Amicului meu - pag.74*).

Nu lipsesc nici versurile de dragoste, chiar dacă poetul nu lasă deloc impresia că suferă de „**prea multă iubire**” (titlul unui superb poem): „**Mai simt călcată iarba de tine iubit ! / Umbra moale miroase a urme de cerb / Prea timid așternut pasul tău incognito / Reînvie blestemul acela superb.**” (*Nerostiri - pag.41*) sau: „**Aventuri nu mai există, ce-a rămas e doar iubire / Care din constanța lumii ne privește doar pe noi / Aș vrea veșnic să**

(continuare în pag. 19)

Ignatie GRECU

**
 Așteaptă, așteaptă un pic
 șoptește stânjenelul
 liliacului abia îmbobocit,
 privighetoarea
 aurindu-și gușa
 se pregătește de cântec.

**
 În pădurea bătrână,
 noapte de noapte,
 privighetoarea vitează
 astupă găurile făcute de lună
 în zidurile crengilor
 cântând.

**
 Pânza păianjenului
 în lumina lunii.
 Trilul privighetorii
 o face să tremure.

**
 Pe un ram, sub lună,
 privighetoarea cântând.
 Și pădurea ninsă, toată.

**
 Atâtea triluri,
 nu înțeleg ,
 pentru un mic trandafir
 plin până sus de spini !

**
 Pe un talger - lumina lunii,
 pe celălalt - trilul privighetorii
 până se luminează de ziua.

**
 Vezi, frate pelerin,
 să nu te abați din cărare
 luând-o de-a dreptul prin codru.
 Fii cu mare băgare de seamă,
 oștile lui Darius s-au pierdut
 rătăcind la nesfârșit prin păduri
 ascultând fermecate
 privighetorile Traciei.

**
 Dacă mă iubești,
 încă mă iubești,
 vino curând
 să rătăcim
 ascultând
 până la epuizare
 privighetorile Traciei.

**
 Vino, poete din Byblos,
 și învață să cânti
 mult mai frumos
 ascultând în mare taină
 privighetorile Traciei.

**
 De ce tot îmi spui
 să plec departe-n alte țări
 uitând de obârșii
 și acolo să rămân
 întregindu-mi cântecul.

Aici, pe acest binecuvântat tărâm,
 e mai mult decât Orfeu.

**
 La mormântul Tău,
 sub candela lunii,
 noapte de noapte,
 se tânguiesc nemângâiate
 purtătoarele de cântec,
 mironosițele păsări...

**
 În turla veche
 clopotul ruginit
 tace de veacuri.

În păduri însă sună,
 mereu sună
 un clopoțel de argint,
 privighetoarea.

**
 Câtă melancolie
 și bucuroasă tristețe
 în trilul tău,
 pasăre mică !

**
 Moare pe ram
 în fiecă zori
 ca să reînvie
 mai cu putere
 la noapte.

(continuare în pag. 19)

*
Precum crinul
se deschide-n lumină
zâmbind
așa și privighetoarea
umple văzduhul nopții
suspînând.

*
Rar este mărgăritarul
strălucind
îngropat în catifea.
Trilul tău, pasăre
în noaptea adâncă.

*
Până la răsăritul lunii
sipetul pădurii stă-nchis
ferecat cu lacăte de cristal.

Apoi, vîi tu, nevăzută
pasăre mică,
și cu trilul tău
cheiță fermecată de argint,
deschizi toate lacătele
umbrei.

*
Punți de mărgean
se-ntind suspendate
între copacii grădinii
pe care vor trece în goană
caleștile visului.

*
Noaptea-i o carte uriașă
cu scrisul mărunț auriu,
cântecul privighetorii.

*
Cucul ziua,
noaptea privighetoarea.
Lacul argintat de lună.

*
În zori, streșinile picură
plânsul tău vechi
preschimb
în lacrimi de bucurie.

*
O singură dorință mai am
și cu ea pot să-nchei:
- Nu cumva, spune-mi, Domnul
ți-a dăruit
să ții numai și numai pentru tine
minunatele, strălucitele,
ale Raiului chei ?

(din volumul în pregătire "Privighetorile Traciei")

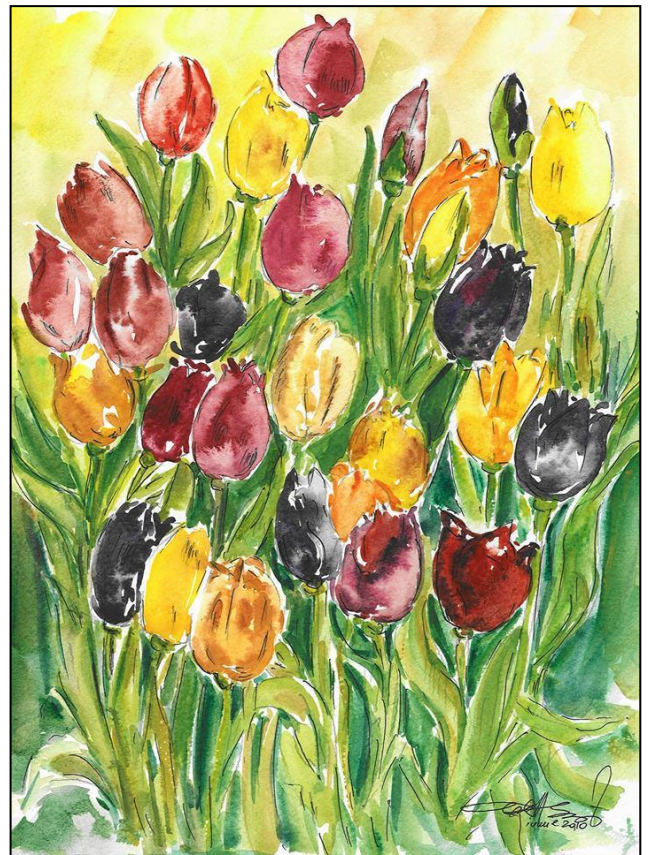

rămânem ascunși într-o amintire / Să rămână-n
lumea asta doar iubirea și noi doi". (M-au prins
zoriile iubito - pag.136).

Nu pot încheia fără a cita, în întregime, una
dintre cele mai frumoase și mai emoționante poezii,
intitulată atât de simplu, *E ora șase, tată* - pag.65: „**E
ora șase, tată, ți-amintești? / Străluminarea-mi
intră-n așternut / Ți-aș scrie-un vers aproape din
nimic, / Ți-aș da poemul meu de la debut / În
drumul tău spre treabă să-l citești / Numai mă lasă
să mai dorm un pic ! // Și azi aș vrea să-ți pot
spune la fel / Mai dorm, veghindu-mi visul de poet,
/ Scriu tot mai rar, aproape nu mai pot, / Privesc la
chipul tău dintr-un portret / Dar ce păcat, tu nu
mai ești defel! / De-ai fi, cu tine-aș merge peste
tot!**“.

Am cumpărat o bucată de lună-pag.63, este
titlul unui alt poem din care nu citez decât o strofă,
lăsând cititorilor curiozitatea de a lectura acest volum
semnat de Petre Rău: „**Am cumpărat o bucată de
lună / vindea un nebun convenabil teren / cu acte
în regulă**“.

Fără îndoială Petre Rău este un poet care nu
se grăbește să tipărească volum după volum, dar ale
cărui cărți sunt așezate la loc de cinste în panopia
literaturii noastre contemporane.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Ștefan Radu MUȘAT

Iubire, pur și simplu ...

Iubirea se teme de limite,
florile se tem de mugurul toamnei,
eu mă tem de copacii cu ani târzii în ramuri,

Anii lor îmi reamintesc de moarte;
ei trăiesc verde pentru primăveri -
veșnic.

Nu vreau să fiu memoria unei lacrimi și mă întorc
mereu înainte,
să nu mă pierd în ploii care dor...
Vino dar, iubire, și aruncă-mă departe de tot ce doare!

Aruncă-mă într-un cuib de fluturi albi,
să mă pot privi în fereastra de cer ca un veșnic trecător
prin abisul tău;

În locul unde diminețile pământului se nasc
sau ținutul în care stelele răsună la întoarcerea
sufletelor
nepătate de vreme.

Înmugurește-mă cu primăveri nepământene
și am să te îmbrac în rugăciune cu destinul florilor.
Pentru că floarea este sufletul îngerului lepădat de
orice umbră.

Iubire, pur și simplu, nu ai limite;
am știut că te respir din prima zi a mărului în floare
și ți-am dat sufletul să pot vedea facerea lumii...

Diminețile vânzătorului ambulant de trecut

Un șir prea lung de ani îi atârână de picioare ca unui
ocnaș,
condamnat să-și vândă trecutul;
și-a pus costumul cel nou, de culoarea morții
la care s-a gândit după prima zi a privatizării
pe 1 (unu) leu.
Politicienii au hotărât atunci să nu mai subvenționeze
aerul
care trece granița (dinspre-înăuntru) și au dat frâu liber
leilor.

La tinerețe a fost silit să-și vândă viitorul,
acum la bătrânețe își vinde trecutul
pe ziare crucificate cu pietre;

a vândut o îmbrățișare îngălbenită în alb-negru,
pe care un trecător a văzut-o color...

Uneori moartea e îngăduitoare primăvara ...

Mai rămâne în gura târgului preț de 5 (cinci)
tramvaie;
ceva trecut mai are de vânzare...
Își nălță către cer setea de aer,
înghite o lacrimă de culoarea sufletului și tace;
costumul e mult prea sobru pentru viața în groapa
leilor.

În ochi îi pâlpâie o speranță cu trupul prea subțire
prelungindu-i existența cu o zi sau două;
își poate cumpăra câțiva centimetri cubi de aer,
cărui un politician mai indulgent i-a redus TVA-
ul la 9%...
Costumul îi strălucește în culoarea vieții ...

Uneori moartea moare primăvara
când soarele îți zâmbește dimineața,
semn că îți mai rămâne ceva timp să vinzi o
amintire...
poate două.

Uneori moartea nu vine primăvara;
Dumnezeu a creat Pământul rotund
astfel încât muritorul să nu poată vedea ziua cea
din urmă...

Am închis ochii și văd abisul din mine...

Ți-am închinat iubirea în această noapte,
în care trupul își urmează calea sufletului
în numele destinului;

nu există cer, nu este pământ,
nu este nici moarte;
am închis ochii și văd abisul din mine...

Asfințit

Înserarea își dezlănțuie întunericul;
ziua se peschimbă în ceață,
înălțându-se la ceruri,
sfâșiată pe alocuri
de soarele îngropat într-un dezastru neclintit
care își trăiește iluzia cea din urmă
în norii căptușiți de întuneric -
asfințit...

Petre RĂU

Frica (Alt corolar)

Mi-amintesc ce m-am speriat atunci când mama mi-a spus că în mijlocul unei gălceve stă diavolul parcă îl și văzusem, cu coarne că, de, împielitatul avea coarne și pe atunci nu dădea nimănui socoteală un corn înfipt într-o parte a balamucului și celălalt împântat de cealaltă parte așa a fost primul meu contact cu frica după aceea au urmat lanț următoarele de nici azi nu se mai sfârșesc le preiau și mai apoi stau și le ascult păsul deloc nu se abat revin regulat uneori de-mi cutremură părul sau poate dau eu din cap în semn de restabilire a relației noastre unice de necontestat am tăiat o noapte prin cimitir îmi amintesc pe când mă întorceam înspre ziua de la o fată abia atunci am văzut țăruii înfipti în mormintele peste care călcam că erau dese abia atunci am știut că nu trebuie să mai fac asta niciodată că n-am să mai calc pe acolo fie și dacă m-aș fi întors cu mai mult curaj de la zâna satului de atunci urăsc cimitirele și nici ziua nu mai trec prin ele cu toate că ele mai trec prin mine de frica asta n-am scăpat se pare.

Libertate de înger (Criteriu)

Ieri mi s-a părut că eram liber ca o pasăre pe cer aveam libertatea să-mi desfășor aripile în orice direcție fără să mă ating de nori de stele de visele mele aveam predispoziția să mă gândesc la îngeri din nou mi-amintesc cândva mi-au trecut câțiva pe deasupra capului dar mintea îmi era pe atunci într-o încleștare cu nemurirea aveam atâta drag în mine încât pleaplinul a trebuit să-l răstorn de mai multe ori

În apele rare din Valea Rea iubirea nu poate fi fără casă aflam uneori de la unii iar casele la rândul lor sunt din piatră și trebuie apărute cu toate mijloacele moderne o atâta iubire aveam încât inima mea nu mai voia să se dezumfle și-mi venea un dor ca de un mileniu încât mai că eram în stare să-mi întorc inima pe dos să-i văd și partea cea nevăzută

Ireductibilitatea mea

De pe tocul geamului am mai privit o dată viața să văd dacă mai pot miza pe ceva Fii ireductibil mi-a trosnit una în moalele capului într-o zi proful meu care mă notase până atunci prost în catalogul lui pe care îl purta pe șoldul drept precum un prepuț atârnat deasupra unui pisar domnesc dar eu chiar dacă unii dascăli mi-au prevăzut un viitor sumbru nu m-am dat bătut din cauza iubirii mele în ascensiune sufletul mi s-a dilatat într-atât încât m-am văzut în pericol să devin obez ce minunat e să ai zece degete deși din curiozitate mi-ar fi plăcut să aflu cum ar fi fost fără de ele precum tagore mi-am zis că m-am apropiat prea tare de unu cu inima motiv pentru care m-am trezit pus în contact cu anantam pe unicul meu prieten l-am sfătuit să țină aproape de mine să devenim precum două numere amiabile el să fie un alter ego al meu eu să fiu un sumator al alcătuirilor lui și m-a dezamăgit după patruzeci de ani (vai ce au mai semănat cu cele patruzeci de pahare) n-a avut grijă decât de cele câteva părți alicote ale sale și redus a fost din viața mea devenită perfect ireductibilă

(din volumul în curs de apariție "Îndrăgostirea de zmeu")

Tănase CARAȘCA

DUPĂ 40 DE ANI

(fragment de roman)

Titi Drăgan se urcă în mașină și răsuci cheia în contact. Își aruncă ochii pe cadranul din bord care îi afișa parametrii de funcționare. Ceasul arăta ora 10,45, mai avea deci un sfert de oră până la începutul acțiunii lansării cărții colegei sale Lenka Nanu. „Am timp berechet” își spuse în gând. Până la Casa Cărții unde avea loc evenimentul, făcea cinci minute. A ieșit în trafic, dar la prima intersecție a fost blocat. Undeva în față avusese loc un accident rutier, iar poliția blocase orice mișcare până la terminarea constatărilor necesare în vederea stabilirii cauzelor evenimentului rutier. Titi își aruncă din nou precipitat privirea pe cadranul ceasului din bord. Mai erau doar trei minute iar el care suferea din cauza corectitudinii, acum era pe punctul să facă o criză, având în vedere perspectiva aproape sigură că nu se va încadra în timp. Coborî și rugă pe cei doi conducători din față și spate să-i creeze un spațiu cât de mic, ca să poată întoarce. În câteva manevre a reușit să iasă din blocaj, a făcut cale întoarsă, a ocolit destul de mult și când a coborât din mașină a constatat că ajunsese cu o întârziere de un sfert de oră. Pătrunse în sala de la etajul 1 a clădirii, iar Lenka îi arătă un scaun gol de lângă ea, de la masa prezidiului. Se așeză lângă sărbătorită și îi strecură un „scuze, un accident m-a blocat”. Au curs prezentările începând cu editorul, critici, scriitorii... Titi Drăgan a vorbit în termeni elogioși despre fosta colegă de liceu, actual confrate în ale scrisului și despre cartea ei deosebit de interesantă. Spre finalul acțiunii, Lenka îmbujorată de emoțiile provocate de cele auzite, îl atinse pe Titi și îi șopti:

-Privește în sală.

Multă lume. Lume pestriță. Bărbați, femei, tineri și mai în vârstă, unii cunoscuți, alții nu... Nici nu înțelesese bine care era scopul aceluia îndemn. Ce să vadă în sală? Trebuia să vadă ceva anume, sau doar impactul pe care l-au avut prezentările invitaților?! Nu a mai avut timpul necesar să se intereseze pentru că cel care conducea acțiunea a invitat participanții la discuții. Al doilea vorbitor din sală s-a dovedit a fi o femeie:

-Bună ziua. Sunt un cetățean al municipiului Galați, dar în tinerețe am fost colegă cu doamna Lenka Nanu, este adevărat, ceva mai mică.

Scriitorul Titi Drăgan simți că se sufocă, pe fața lui trecând ca într-o fulgerătură toate culorile curcubeului. Era ea...Liliana Nădrag era în fața lui în carne și oase. Lenka îi făcuse o surpriză de proporții și prin acel „privește în sală” a vrut să-l prevină. Extraordinar, chiar fosta lui Li era acolo. Îl privise timp de o oră și jumătate fără ca el să-i sesizeze prezența. Da, se schimbaseră Lili, dar printre cele câteva riduri i se citeau frumoasele trăsături de altădată. Avusese dreptate. Zâmbetul acela fermecător era afișat, rămăsese absolut la fel. Colțul gurii arcuit un pic înspre pomete și apariția unei gropițe abia perceptibile în bărbie erau principalele elemente păstrate în trăsăturile Liliane. Titi își reveni repede și îi urmări cu atenție intervenția. Vorbea frumos Lili, articulat și la obiect. Discursul încheat dovedea că doamna este o persoană cultivată, bine instruită cu un discurs curgător, ordonat și documentat. Răsplătită cu aplauze, doamna

se înclină în fața publicului dovedind o educație aleasă, apoi se așeză. Zâmbi în direcția lui Titi, iar acesta ridică un deget în semn de recunoaștere și apreciere. După mai multe intervenții împletite cu momente artistice, lumea s-a ridicat de pe scaune și aproape toți s-au precipitat spre ieșire sau spre masa unde Lenka dădea autografe solicitanților, pe cartea lansată. Titi se ridică și păși printre scaune. Ajunse în dreptul Liliane și cu emoție își întinse brațele.

-Lili, rosti el abia auzit, dar ea îl auzise deja.

Se lăsă îmbrățișată și stăpânită pentru o clipă de brațele care o strângeau mai mult ca un simbol, decât cu dorința apropierei, de altădată. Se desprinse privindu-și pentru o clipă (să fi fost doar o iluzie?) cu acea mină ștregărească fostul iubit.

-40 de ani Lili, știi? După 40 de ani, ne vedem. De la acea inspecție, am înțeles că drumurile noastre nu mai coincid și nu am mai aflat nimic în legătură cu tine.

-Eu te-am mai căutat, dar n-ai mai dat nici un semn de viață zâmbi Lili cu o undă de reproș și am înțeles...

-Nu știu despre ce vorbești, spuse Titi, cum m-ai căutat, iar eu nu știu?

-Înainte să fii tu inspector, în toamnă, am fost pe la tine la școală, dar nu te-am găsit. I-am lăsat paznicului un bilețel pentru tine și mi-a promis că ți-l înmânează când te vei întoarce. Aș fi vrut să te văd și îți propuneam o întâlnire... Apoi ai venit în inspecție dar... eu aveam un angajament, nu ți-am mai spus nimic și apele au curs pe matca lor...

Făcu un efort și își răscoli memoria. Nu mai avea multe, dar memoria o avea trează și proaspătă, mai ales când era vorba de evenimentele petrecute cu mulți ani în urmă.

-Da îmi amintesc, omul mi l-a dat dar l-am pus într-un buzunar și am uitat de el. Veneam din oraș, unde fusesem să te caut... Colegul meu de cameră era abțiguit când m-am întors și m-a forțat să-i țin companie. De la un pahar, am mai băut și altele și m-am amețit. Am uitat de bilet, dacă aș mai avea haina aceea aș recupera biletul acum dar...Se opri o clipă din depănarea gândurilor și luminat, continuă propunându-i femeii: Am putea să dăm curs acum acelei inițiative, adică, să considerăm că ne-am întâlnit tocmai ca efect al aceluia bilețel și să stăm un timp de vorbă undeva.

-Titi, te rog să nu te superi, dar eu am făcut un efort să vin aici. Am avut și o mică problemă de rezolvat care m-a motivat este adevărat, dar am vrut să particip la evenimentul Lenkăi. Trebuie să recunosc că știam că vei fi aici și am venit mai mult ca să te văd pe tine. M-am speriat când am văzut că nu vii, m-am gândit din nou la vechile noastre ghinioane... De aici, eu plec direct la Galați, diseară trebuie să fiu acolo, mă așteaptă soțul meu, trebuie să mergem la un eveniment așa că mă grăbesc. Poate altădată. Și eu aș vrea să stăm de vorbă, să ne amintim și să lămurim câte ceva, dacă mai este ceva de lămurit.

-Lili, am o propunere și sper să o accepți. Te duc eu la Galați și în timpul acesta stăm de vorbă, de acord? Împușcăm doi iepuri...

(continuare în pag. 23)

-Nu știu ce să-ți spun, dar cred că efortul tău este mult prea mare și...ce o să spună soția ta?

-Fii fără grijă, am o minune de soție. O să o sun și o să-i spun că întârzii, iar când am să ajung acasă o să-i povestesc totul. Nu avem secrete, iar ea îmi cunoaște viața exact ca pe a ei, chiar și cea de dinainte de a-mi fi soție, așa că știe și cine ai fost tu în viața mea. Te asigur că nu se va supăra. O sun?

-Nu știu...îmi surâde ideea, dar în aceeași măsură am un sentiment care ar putea să însemne că acceptând, comitem o greșeală.

-Lasă greșeala în seama mea și te asigur că nimic greșit nu se va întâmpla între noi. Suntem doar doi buni prieteni care încercăm ca în două-trei ore să acoperim într-un fel o despărțire de 40 de ani.

Duse telefonul la ureche și așteptă câteva clipe, apoi vorbește:

-Săru' mâna, o să mai întârzii două sau trei ore. Plec până la Galați să duc pe cineva. Ascultă, apoi continuă zâmbind: Da, da, eu și taximetria...Îți explic când mă întorc.

-Lenka, mulțumesc pentru surpriză, sunt dator vândut, dar acum am plecat. Ți-am luat-o pe Lili, mă ocup eu de ea. Vorbim mai târziu.

Au coborât pășind amândoi odată fiecare treaptă și au ieșit din clădire, urmăriți de privirea zâmbitoare a Lenkăi. Au urcat în mașina lui Titi.

-Lili, întrebă el, mai ai ceva de rezolvat în Tulcea?

-Nu, direcția Galați răspunse ea bucuroasă.

Au plecat și în scurt timp au lăsat orașul în urmă.

-Titi, trebuie să-ți explic ce s-a întâmplat atunci demult, când nu ți-am mai scris, după scrisoarea aceea a ta în care ai intuit bine ceva...Am avut o scăpare cu doctorul veterinar...

-Lili, stop, o opri Titi, punându-i mâna pe gură. Nu mai este nevoie, acum nu mai este cazul. Nu este momentul să mai dezgropăm ceva...

-Dar am jurat să fim cinștiți unul față de celălalt, se rugă ea.

-Mai ții la acel jurământ? întrebă bărbatul devenind curios.

-Da și m-am gândit că ar fi trebuit să-ți scriu și să-ți explic, dar n-am făcut-o, poate dintr-o prostie și asta sub efectul momentului care de fapt s-a topit după aceea, dar eu mă simțeam vinovată.

-Nu Lili, nu ești vinovată, sunt păcatele tinereții. Și eu am avut greșelile mele...

-Da, dar tu mi le-ai mărturisit, iar eu te-am iertat. Acum trebuie să-ți mărturisesc prin ce am trecut, ca să mă poți ierta.

- Lili...dar se opri.

Erau la Capaclia și Titi a redus deodată viteza, după care a luat-o la stânga pe șoseaua care ducea la mănăstirea Cocoș. Lili făcu ochii mari, dar nu spuse nimic. Înțelese că fostul ei iubit vrea să-și purifice gândurile acolo unde acestea făcuseră prima creștătură a iubirii adevărate și pure. Un pic speriată, dar cu un zâmbet de mulțumire afișat pe chip îl întrebă:

-Ești sigur că nu o să întârziem?

-Ne grăbim cât putem ca să ne încadrăm și să acoperim totul așa cum se cuvine.

Au oprit la poarta mănăstirii și au pătruns în curte pe sub portalul înalt al clopotniței. Cu pași hotărâți au

străbătut curtea pe alea ce duce spre biserică. Era deschisă. Au intrat cu mare atenție, s-au dus la icoanele din fața altarului, s-au închinat și s-au rugat fiecare în felul lui.

-Lili, șopti cu emoție Titi, în fața Stăpânului Lumii te dezleg de jurământul pe care l-ai făcut acum aproape o jumătate de veac. Dacă și unul și altul l-am încălcat vreodată cu gândul sau cu fapta, să ne ierte Dumnezeu că suntem oameni și suntem supuși greșelilor. Îi trecu mâna prin păr ca o mângâiere, sau poate un semn al binecuvântării, apoi se retrase câțiva pași și așteptă. Lili întârzia stând cu fața spre altar. Se închină smerit, apoi se întoarse încet și făcu câțiva pași. Lacrimi grele i se rostogoleau pe obrajii încinși, fără ca ea să le simtă parcursul. O prinse de braț și o conduse spre pronaos. La ieșire s-au mai întors odată și s-au închinat larg, apoi au ieșit cu pași ușori împreună din lăcașul sfânt.

-Lili, mai am aici o datorie. Tare mult mi-aș dori să urci cu mine sus la cruce.

-Acolo unde te-a mușcat vipera? întrebă ea speriată, tresărind cu lacrimile parcă înghețate pe obraz.

-Da, acolo. Poate că vipera aceea ne-o fi lăsat un mesaj.

Au urcat destul de greu. Cărarea părea acum a fi mult mai abruptă, pașii mai nesiguri. Au ajuns răsuflând greu din cauza efortului.

-Pe piatra asta stăteam când s-a întâmplat, îi arătă Titi steiul ce se mai vedea puțin aruncând un vârf plat din pământul năpădit de mușchi, frunziși și vegetație diferită. Tufa de alun și ea îmbătrânită parcă de ani, dar destul de deasă încă, trona în mijlocul poienitei cu zestrea frunzișului împuținată de apropierea sezonului rece. Acolo s-a strecurat vipera după ce m-a mușcat, mai spuse el îndreptându-se către ea.

Dădu la o parte vergelele drepte ale alunului, apoi privi cu un zâmbet spre Lili. Vino să vezi ceva, o îndemnă el.

Cu un pic de teamă, femeia s-a apropiat și a privit în interiorul tufei. Tresări și scăpă un țipăt scurt. Văzuse ceva ce semăna a șarpe, agățat între crengele alunului atârând și fâlfâind în adierea ușoară a vântului ce aici sus se simțea destul de bine.

-E doar cămașa viperei, după ce a năpărlit. Asta se întâmplă în fiecare an cu șerpii. Năpârlesc, își abandonează pielea veche frecându-se de crengele copacilor. Probabil că asta este o vreunei stră-nepoate a aceleia care m-a mușcat pe mine. Da, nu am urcat degeaba până aici. Am găsit un semn. Acum putem să plecăm. Au coborât în liniște, și au urcat în mașină.

-Acum mă simt mai bine, mai curat și ușurat. Trebuie să-ți mai spun ceva Lili. În duminica aceea când am venit noi pentru prima dată aici și-am spus ceva care atunci părea o utopie, ți-am spus că sunt nepot de cântăreț bisericesc, iar mama mea și-ar fi dorit să devin preot. Nu a fost să fie, iar acum îmi pare rău că m-am împotrivit, că nu i-am îndeplinit această dorință. Mama mea a murit acum șase ani, iar eu m-am simțit obligat față de ea. După ce am

(continuare în pag. 37)

Constantin TOMA

TĂIETORII DE LEMNE

- Ce mama dracului ați făcut ieri, măi, se răsti la noi locotenentul-major! Bă, nu vă băgați mințile în cap, indiferent câte facultăți aveți! Este foc de supărare tovarășul colonel! Marș la el! Amândoi!

Ne-am re poziționat aproximativ pe verticală străpunși de durere până la ultimul mădular al sistemului osos. Privind încrâncenat i-am făcut celuilalt semn să mă urmeze. Mă aveam bine cu șeful, doar eu făceam gazeta de perete a unității.

Cu speranța în suflet și cu inima cât un purice am bătut în ușa cancelariei de după care un glas metalic, mai metalic decât scrâșnitul unei săbii înțepenite între coaste, ne-a luat și ultima picătură de nădejde. "Voi ce intrați aici lăsați..." mi-a străfulgerat prin minte cunoscutul citat...

Înalt și masiv cam cât o ușă de la intrarea într-un bloc, colonelul se plimba preocupat, cu mâinile la spate. Ne simți și cu fața spre fereastră, slobozi din tăișul vocii o comandă binefăcătoare pentru bietele noastre picioare, în acele momente pe post de vibratoare de la genunchi spre tălpi.

- Stați jos!

Fără altă comandă ne așezarăm pe scaunele din fața biroului.

După o contemplare îndelungată a naturii, prin fereastra ce dădea spre strada vecină cazarmii, colonelul se așeză în fața noastră. Ochii de culoarea oțelului ne pătrunse până în locul unde tăișul sabiei se rotea stângadreapta. Ne mai studie vreme de o clipă lungă cât un ceas după care împreunându-și palmele cât două lopeți de mină atacă:

- Așadar voi sunteți cei doi eroi? Bravo domnule! Știți ce sunteți?

La întrebarea privind identitatea, pe care nu o puteam elucida în acele momente, din motive ce erau peste puterea noastră de înțelegere am rămas chiar curioși.

- Niște golani! Asta sunteți! Așa se numesc cei care în loc să-si petreacă în mod plăcut și recreativ învoirile în frumosul nostru oraș, umblă după femei. Tovarăși studenți unde vă treziți? De codul eticii și echității socialiste ați auzit?

Am privit pe sub sprâncene spre colegul meu. Cunoștea și el respectivul cod dar cel puțin din punctul meu de vedere nu vedeam legătura cu situația noastră. Dar dacă șeful nostru suprem o cunoștea, nu puteam fi decât de acord; situația o impunea.

Ofensat de atitudinea noastră în fața lipsei de etică, tunetul și fulgerul întregii unități militare se ridică reluându-și plimbarea prin cameră:

- Așadar, repetă colonelul, voi viitori ofițeri în rezervă ai minunatei noastre patrii, terfeliți haina militară. Și pe tine măi lonescule – mă lovi direct în identitate, te știam băiat bun! Bun pe naiba, te-a înnebunit romantismul la prima vedere. Nu mai pupi tu gazetă de perete! Iar tu Georgescule – se adresă colegului, te știam cuminte! Un motan periculos, asta ești!

Cu un ultim efort de a-mi aduna umbra unicului grăunte de creier ca-ntr-o străfulgerare am revăzut faza care ne adusese la eșafodul decapitării morale. Că fizic fusesem măcelăriți cu două zile înainte.

- Dar ia să-mi povestiți voi cu gurița voastră, dar și cu amănunte ce mai face soldatul român în învoire?

Înroșit și chiar dilatat de fierberea clipelor, am privit din nou la coleg. Acesta la fel de fierț ca un rac, racul fiind eu, îmi făcu cu sprâncenele semn să vorbesc. Am deschis gura dar corzile vocale deshidratate parcă de temperatura situației, vibrară cu un sunet sec. Buzele au mimat doar o formă de deschidere a gurii.

Spre norocul meu, ultima celulă a materiei cenușii căzu precum un heblu și ca într-o poveste cercuri roșii, cercuri movulii și alte felurite cercuri au început să se rotească odată cu mine!

***

Mândri și bravi oșteni ai armatei, cu biletul de învoire așezat strategic în carnetul de serviciu din buzunarul de la piept al vestonului, pășeam țațoși pe poarta unității militare. Pantalonii cu dunga făcută sub cearșaf, tăiau răsuflarea aerului stârnit de mișcarea făloasă a picioarelor. Cine mai era ca noi? Sub bonețele puse șmechereșta pe ureche, epoleții etalau semnele unor viitori ofițeri în rezervă ai minunatei nădejdi în apărarea cauzei socialismului și păcii.

- Bă, mă avertiză colegul de escapadă, vezi că mi-a spus ofițerul de serviciu că nu avem voie pe centru!

- Asta duce la promiscuitate! Ne bagă în fundul mahalalelor! Eu aș fi dorit să merg la un restaurant mai acătării, să mâncăm ceva mai deosebit. Vezi tu, cică murdărim haina militară dar tot ei ne bagă în spelunci ordinare!

Cu gândurile hoinărind prin bucătăriile marilor restaurante, parcurgeam trotuarele străzilor ascunse de marile bulevarde când într-o intersecție, pe când planificam o nouă rută ocolitoare se apropie de noi o doamnă-domnișoară nurlie, toată numai zâmbet, bunăvoință și plină de promisiuni. Coaptă ca un pepene zemos numai bun de gustat, observă nehotărârea noastră:

- Bună dragilor! Ce sunteți așa pierduți? Ori v-ați rătăcit?

- Nu... nu prea, am reușit să silabisesc, deslușind sub rochia destul de extravagantă pentru a putea fi purtată în miezul zilei forme pe care chiar ochii nedotați cu simț tactil simțeau atingerea pielii fine. Decolteul bogat lăsa să se vadă deschiderea apetisantă între cei doi sâni care cuprinși în sutien la un moment deviau obraznic în direcții diferite urmărind

(continuare în pag. 25)

două sfârcuri nerușinate.

Femeia observând privirea fixată spre piept mă chestionă:

- Ți-s dragi? Îți dau șansa să-i mângâi!

Înroșit de-a binelea și captivat de atingerea catifelată a mâinii femeii ce poposise pe obrazul meu proaspăt ras și pomădat ca un popou de bebeluș, nici nu simții cotul aplicat în spate de coleg. Am silabisit iar:

- Știți, doamnă!

- Domnișoară! Mimi mă numesc, se recomandă!

Întinzând grațios încheietura degetelor, ca la o comandă bruscă dată de locotenentul-major, i-am apucat mâna și ducând fierbințeala la buze am simțit o mișcare necontrolată la nivelul nasturilor de la prohab. Georgescu sări și el, luă fierul înroșit. Sângele clocotea cu viteza sunetului. Ba nu, cu cea a luminii!

Uitasem de mâncare, băutură, uitasem de toți, de toate, de mamă, de tată. Bromura din ceaiul de dimineață își pierduse efectul!

Privirea îmi coborî spre mijlocul arcuit al femeii până la trena rochiei de sub care se zăreau doar vârfurile pantofilor sclipitori ca ochii unui șarpe constrictor. Ce mai, dacă există o mamă a tuturor răniților, este și o binefăcătoare a răcanilor. Aflasem căte ceva de existența unor femei care se ocupau contra cost de scoaterea din mădularele militarilor stătuți a energiilor acumulate pe câmpul de instrucție, dar dacă acel ceva putea avea forme atât de apetisante, nici în cele mai frumoase vise nu-mi puteam imagina.

Colegul mai îndrăzneț, împingându-mă discret se postă în fața mea:

- Domnișoară Mimi, după cum vezi suntem doi, așa că...

- Nici o problemă! Un telefon și vă rezolv pe amândoi! Bani aveți?

- Sigur, accentuă mult mai experimentatul Georgescu! Dar să luăm ceva de mâncare...băut!

- Nici o grijă! Avem de toate, completă suava sirenă cu o rotire provocatoare a șoldurilor. Sper ca și voi să fiți discreți! Haideți după mine!

Fericiți și teleghidăți ca doi elefanți în călduri, am urmat-o pe domnișoara Mimi.

Deschizând o porțiță, după ce am parcurs o curte interioară tainică, ne-am trezit la parterul unei vile. Mimi ne conduse direct în bucătărie. Un miros îmbietor, mai ceva ca la mama acasă, un fel de adio mamă ne deschise papilele gustative. Se gătea serios în casa aceea iar totul în jur avea, așa, un aer festiv!

- Faceți-vă comozi, ne invită amfitrioana! Și dați-vă jos vestoanele astea urâte. Nu-mi place culoarea! Vă fac eu să scăpați de tot ce este cazon; numai să dau un telefon prietenei mele!

Anticipând parcă la ce va urma, cu iuțeala fulgerului, am scăpat imediat de vestoane rămânând în cămășile tip rubașcă. Georgescu mai adaptat la situații identice zărind o pereche de papuci cu vreo trei numere mai mari își descălță bocancii grei și-i plasă discret după ușă.

Domnișoara Mimi nu zăbovi mult la telefon și zâmbitoare ne anunță:

- Prietena mea nu întârzie mai mult de cinci minute! Mă bucur că v-ați făcut comozi. Beți un vinișor? Am un Merlot teribil, numai bun!

Fandosindu-și și posteriorul apetisant, umplu trei pahare. Vinul roșu dătător de speranțe sfârâi.

- Știți ceva băieți, haideți mai bine în sufragerie! Urmați-mă!

Cu paharele în mâini străbătând un hol ne-am trezit în semiîntunericul unei camere mai mari.

- Surpriză, făcu femeia! Aprind lumina!

***

Într-adevăr cuvântul magic pronunțat de domnișoara Mimi declanșă pe loc scânteile de wolfram ale becurilor dintr-un candelabru așezat în mijlocul unei imense camere. Odată cu fulgerul de lumină din dreptul perdelelor trase la ferestre se iviră câteva siluete de bărbați și femei înveșmântați festiv. Primul instinct a fost să mă uit la ciorapii mei cazoni din bumbac prin care ieșeau degetele mari.

Mimi radioasă și mișcându-și parcă mai puțin apetisantul posterior se apropie de un bărbat cam cât un dulap de doi metri cubi și-l sărută drăgăstos pe obraz:

- Ei iubitele, am câștigat pariul! Scoate banii. Te-am pus în gardă! Sunt în stare să agăț doi bărbați, nu unul! Și uite ce tineri și frumoși!

Iubitul se uită încruntat. Ne străfulgeră cu o privire de oțel, mai, mai să ne perforoze cămășile cazone care ne protejau inimile dornice de senzații tari. Ceilalți invitați ne priveau cu o curiozitate ieșită din comun, doamnele atingându-ne brațele ca spre ceva de pe altă lume.

Într-adevăr, chiar așa ne simțeam, căzuți parcă din lună într-o lume fantasmagorică. Trăgeam cu un ochi la camarad și cu celălalt la dulapul care se apropia de noi.

- Măi băieți măi, v-au luat-o hormonii la galop?

- Știți...domnule... noi am...!

- Lasă-i Pavele în pace! Ei sunt pariul meu, interveni Mimi! Mai bine lasă-i să mănânce ceva! Sunt flămânzi bieții băieți.

- Bine, cum spui tu dar vorbesc cu ei pe urmă. Mâncați bă!

Însoții de amfitioană am încercat să îmbucăm ceva. Însă în fața fricii instalate de la primul fir de păr din creștetul capului și până la unghiile ieșite din ciorapii cazoni, masticajia refuza să funcționeze.

- Luați, mâncați, beți, ne îndemna dulapul de doi metri cubi!

Acompaniat încă de două șifoniere de aceeași talie, cei trei făcuseră întuneric în jurul nostru. Starea aceasta ne producea noduri în gât la rarele îmbucături pe care le mai duceam la gură.

- Haideți răcanilor, mâncați, doar aveți nevoie de putere! Ați venit doar să vă descărcați, adăugă un șifonier cu trei uși!

- Sau v-a pierit forța?

Rugători am ridicat ochii spre ei.

- V-ați săturat? Acum haideți că avem treabă! Frumușel la beci. Am niște cioate de spart. Trebuie să vă scoateți mâncarea!

(continuare în pag. 28)

Lusiana DRĂGUȘIN

...minunea mea albastră!

mă voi închide-n tine, ca într-o cușcă mare,
și ochii plini de lacrimi vor plânge dăruind,
mâna ți-o voi întinde, în semn de închinare,
vom fi noi doi, și o lună, prin viață șerpuiind;
liant de gânduri timpul ne creionează chipul,
plutim cu barca vieții pe tâmpile greu cernite,
ne pierdem printre valuri, tăcuți, și doar nisipul,
în palme când îl ținem, ne mângâie iubite;
pe drumuri neumbrate, romanțe translucide,
ne gâdilă auzul cu pași spre punți stelare,
nu ne-nțelege nimeni, și li se par stupide,
atingerile noastre ce stau blajin pe inelare;
vor trece ore, luni, și ani și vieți de-a rândul,
aducerile-aminte vor lumina cărarea noastră,
oricine, orice-ar face, nu ne-atinge gândul,
rămâi pe cerul meu... minunea mea albastră!

Lu...

ascunși în zori de chihlimbar,
pe frunza toamnei destrămată,
ne-om întâlni-n același trist hotar,
așa cum stam noi doi, odată.
nu ne spuneam nimic și asfințise
cuvântul ce tăia timpul nonșalant,
tăcută gura mea parc-amorțise
tu peste toate, calm, pășeai galant.
firavă depărtarea atingea pământul,
și brațele-ți ușor mă cuprindeau,
prin părul meu, suav, se juca vântul,
ploua și toate frunzele dansau.
cântau copacii toți la mandolină,
și ochii mei în noapte străluceau,
desculță, și pe trup cu-o crinolină,
simțeam cum toate mă iubeau...

Miracolul împreunării

degetele mele îți alintă fiecare cerc al existenței
căldura inimii tale îmi pulsează în vene fericirea
harta trupului meu ai țesut-o în seara aceea
când toate mângâierile blânde îmi invadau ființa
briza ochilor tăi mă înfiora până la extaz
povestea mâinilor tale o port în suflet
ca pe un trofeu și ca pe o binecuvântare
știind că acum și dincolo de lumea aceasta
numai veșnicia va putea vorbi fără supoziții
despre miracolul primei atingeri imaculate
numai atunci oamenii vor putea înțelege
că iubirea ne ajută să ne înălțăm,
să ne simțim compleți, să strălucim,
doar atunci când mâinile caută împreunarea.

Marius ZAHARIA**Chestii**

Am dat o lucrare la religie ce consta în a spune în
tăcere o rugăciune.

De vrei să înțelegi sensul cuvintelor: „Gol ai venit în
lume, gol vei ieși” apelează la un credit bancar.

Casa aceea era blestemată; la nici două săptămâni
după ce m-am mutat în ea mi-am înșelat nevasta.

Canapeaua din cabinetul terapeutului era utilizată în
ședințele de psihanaliză; pentru cazurile mai grave,
era extensibilă.

Emisfera stângă a creierului e responsabilă cu rațiu-
nea așa că, pentru a o proteja, purtam basca pe o
parte.

La aselenizare, cosmonauții au fost plătiți în funcție
de numărul de pași făcuți pe lună.

Acel cabinet ginecologic era foarte apreciat, deoare-
ce se lucra cu jaluzelele lăsate.

Spălatul pe dinți e unul din prețurile pe care spiritul îl
plătește cărnii.

Orice bancă te ajută când are ea nevoie.

Nu înțeleg de unde atâta tam-tam și panică; dacă
un meteorit ar lovi Pământul, el va avea cel mai mult
de suferit.

Am pregătit planul în cele mai mici detalii; bine-
înțeleles, esențialul l-am lăsat deoparte.

Ca să fie eficient, albinăritul e o meserie care se fu-
ră cu stupoare cu tot.

În goana după senzațional, unele televiziuni invită la
talk show-uri oameni întregi la minte.

După ce că în zonă criminalitatea era ridicată, se
mai vânturau pe acolo și o mulțime de derbedei.

Când văd că se petrece o nedreptate în jurul meu,
nu stau deoparte, ci mă apropiu un pas, doi.

Kennedy suferea de boala Addison, cea care duce,
printre altele, la creșterea riscului de a fi împușcat.

Presa a prezentat tragedia ca pe o imensă dramă.

Psihologul mi-a spus că sunt o personalitate irasci-
bilă, impulsivă, deci colerică, dar după zece ședințe
bine plătite, m-a transformat într-o legumă.

Lucram în Mossad; pentru că aveam o familie de în-
treținut, m-am angajat cu jumătate de normă și în
Frățiile Musulmane.

După cursă, am luat deoparte calul pe care paria-
sem și i-am tras două peste bot.

Am venit, am văzut, am clacat.

Mi-am dat seama că micile mele necazuri sunt un
fleac față de câtă suferință văd prin filme.

Unul din dezavantajele lipsei unui partener de viață
este acela că, atunci când de exemplu, speli toaleta,
nu ai cu cine împărtăși această bucurie.

Nicolae MAREȘ

UN AFORIST PE CARE L-AȘ URMA

Aforistica românească contemporană a înregistrat în ultimele două decenii o evoluție demnă de toată lauda, peisajul literaturii sapiențiale românești îmbogățindu-se cu nume noi, cu rezonanță aparte, sper, în viitor. Nici nu se putea altfel. Paradoxurile lumii contemporane românești au îmbrăcat forme atât de diverse și de șocante, încât gândirea aforistică are și va avea un larg teren de inspirație și de afirmare.

Două nume mi-au reținut în mod deosebit atenția: Valeriu Butulescu și Ionuț Caragea. Despre activitatea primului, ca polonist cu state vechi, intenționez de mai multă vreme să scriu un eseu. Pe Ionuț Caragea l-am inclus cu multă generozitate și prețuire în *Cartea înțelepciunii universale*, apărută recent la eLiteratura, tocmai pentru definițiile inteligente pe care le dă unor trăiri, fapte sau evenimente.

Nu știu ce vârstă are, dar aforistul, de pildă, subliniază cu mare înțelegere valoarea senectuții, precizând că Dumnezeu s-ar fi născut bătrân. Aviz tinerilor, aș spune... Mi-a dovedit, totodată, că este un creștin adevărat, care vede în cruce "un pansament pe fața pământului". Nu-i puțin lucru.... Mai mult, pentru acest individ sensibil: "oamenii se despart, dar nu se uită". Sper să îl pot cunoaște mai bine, deoarece am înțeles că are o inimă de stâncă, "care nu va înceta niciodată să bată". O geană de speranță și pentru mine.

De aceea am și tras cu ochiul la el, pentru "a-i săgeta de invidie inima", mai ales că a dat o definiție mai bună decât Tagore lacrimii - *testament al unui îndrăgostit*.

Întrebarea care se pune este: cum face "dacă de pudoare se rătăcește în sălbăticia femeii"? Tare mi-aș mai dori....

Notă despre antologie: Nicolae Mareș: *Cartea înțelepciunii universale* - Dicționar de maxime și aforisme din cultura română și universală. Editura eLITERATURA, București (2014), 620 pag.

Cristina ROȘU

Despre un cunoscător al legislației interesat de literatură...

Florin T. Roman a absolvit Facultatea de Drept a Universității din București, însă, în ciuda unei profesii solicitante, a considerat că este important să găsească timpul necesar aspectelor literare și religioase.

În "Dialoguri culturale", revistă de artă și cultură, se prezintă succint: "am publicat lucrarea interdisciplinară de profil religios intitulată **Idolii vremurilor noastre** (...), volumul de poezii cu titlul **Amare lacrimi binecuvântate** (...), cartea **România mea personală** și volumul de poezii intitulat **Dulce secundă fecundă**. De-a lungul timpului mi s-au publicat pamflete pe site-urile „Lumea justiției” și „Juridice.ro” și poezii în revistele „Viața arădeană”, „Oglinda literară”, „Lucefărul”, precum și pe mai multe site-uri literare. Sunt premiant (premiul II) al Concurșului național de poezie „Dor de dor” Călărași, 2014”¹.

În contrast cu autorul de versuri sensibilizatoare, evidențiind setea de puritate, de evadare "cu magii alătura" (*Vis de iarnă*), de "epistole și conversații cu sinele sau adresate unor titani îndrăgii ai poeziei românești"² se prezintă eseistul Florin T. Roman.

În acești ani ai dezbaterilor pe tema studierii religiei în școală, Florin T. Roman ne reamintește în eseu **De-a dura lex, sed lex** că "Dumnezeu ne-a dat zece legi simple, exprimate în numai câteva cuvinte (...) și toate poruncile divine pot fi rezumate într-un singur cuvânt: IUBEȘTE!" Se observă în societatea contemporană că termenul este folosit cu prea mare ușurință, în absența sincerității, a emoțiilor, fapt confirmat de nenumăratele cazuri de violență, indiferent de forma acesteia. Poate de aceea constată cu o ironie amară eroarea: "...bieți pământeni ce suntem, am împrăștiat cele zece porunci în zeci de constituții, sute de coduri (...), ne-am rătăcit printre amănunte și termeni sofisticăți, nulități absolute și chestiuni prealabile (...) ca printr-un labirint...". Astfel, într-o lume pentru care simplitatea este demodată, inutilă, blamată chiar, elaborarea și modificarea de legi se face "într-un ritm mai intens decât spălatul pe dinți" și ne obișnuim cu superficialitatea: "ne seminarizăm, ne masterăm, ne doctorim în drept, dar nu se găsește nimeni să ne învețe SIMȚUL DREPTĂȚII".

Autorul pune accent pe relația dintre iubire și lege, admițând că "Iubirea a fost executată pe Cruce", iar lectorul face analogii cu alte texte axate pe dreptatea sub presiunea maselor: "Într-o zi am achițat un țăran învinuit că vânase fără permis de vânătoare (...) satul s-a arătat foarte nemulțumit de judecata mea", susținând că deși grumazul căprioarei fusese sfărțec de lupi, "lupii au lucrat pe socoteala lui. El i-a pus"¹.

Suprasaturat de aroganța omului contemporan, care crede că lumea începe cu el, Florin T.

(continuare în pag. 28)

Roman amintește de "Sfatul oamenilor bătrâni și buni" și smeriți, care spuneau o rugăciune "să li se lumineze mințea și inima pentru a pronunța numai hotărâri drepte". Surprinzător, deși sesizează tarele lumii contemporane, mai speră în muștrările de conștiință ale celor ce aleg doar "să se spele pe mâini", așa cum se observă în final.

(urmare din pag. 25)

***

Ajunși la acest moment al dezvăluirilor, colonelul tună:

- Halal! Pentru asta ați întârziat din învoire?
- Da, am bolborosit. Am terminat de tăiat lemnele pe la zece noaptea...

- Până ne-au descuiat, ne-au dat vestoanele și bocancii s-a făcut unsprezece!

- Colonelul parcă mai turbat ca niciodată adăugă:
- Așa vă trebuie! Sunteți niște neisprăviți! Unde vă e educația socialistă? Bă, voi ați auzit de etică?

Am dat din cap în semn că da.

Însă nu eram convins nici acum ce legătură este între etica și echitatea socialistă și dorințele noastre.

Foarte vag, la final tunetul cu epoleți scăpă adevăratul motiv al supărării:

- Bă, neinstruiților, vă bag la arest. Pe cine v-ați găsit voi să agățați? Pe Mimi? Pe Mimi, mă? Voi nu știți că asta-i amanta mea? Vă bag la arest, nenoriciților!

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Vali SLAVU

Pseudopastel de vară

Se lasă înserarea în poiană,
S-a așternut tăcerea și pe lac
Doar câte o broscuță dolofană
Își face selfie, lângă un hamac.

Dar dintr-odată-un bâzâit rebel
Produce în poiană perturbații,
Căci greierașul, zăpăcit de fel,
Uitase celularul pe vibrații.

Bondarul și iubita-i buburuză
S-au supărat, nici nu mai știu de ce,
Iar el, să n-o mai vadă-așa mofluză,
A invitat-o la un film 3D.

O furnicuță, lângă mușuroi,
Încearcă să compună un sonet,
Dar muza-i fuge, căci e tărăboi,
Iar n-are mușuroiul internet!

Și visele se-mpușcă, nu-i așa?

Rătăcitor prin gânduri nepermise,
Un vis boem, cu-alură de ștrengar,
Dar mult mai îndrăzneț ca alte vise,
Mi se plângea c-aleargă în zadar.

În somnul meu își căuta răgaz,
Găsind refugiu, ca-ntr-o scurtă moarte,
În alte vise, dar spre ziuă, treaz,
Continua s-alerge mai departe.

Când, istovit, a hotărât s-abdice,
L-am renegat, nimic nu i-am promis,
Prin neputință, devenind complice,
Căci bietul vis nebun s-a sinucis...

Constantin OANĂ

UN ZBOR JOS cu Vasile Sevastre Ghican

Mulți semeni de-ai noștri - și asta nu e de azi, de ieri – repetă condiția lui Sisif și unii dintre ei chiar pe drept. Cauzele pot fi multe, de la cele sociale până la cele personale. Poetul Vasile Sevastre Ghican consideră că aceasta s-ar datora nedreptății existente în lume, fără să sesizeze faptul că dreptatea este o pasăre rară care nu zboară în lumea aceasta (REFUZ). În acest sens trebuie corectată și zicala care circulă în lume, potrivit căreia "pentru a nu te mânca lupii trebuie să urli cu ei" în "pentru a nu te mânca lupii trebuie să ieși din mijlocul lor."

Ne aflăm în fața unei noi cărți a poetului Vasile Sevastre Ghican în care tema, dezbătută poetic, este aceea a "gâlcevei înțeleptului cu lumea", dar și a gâlcevei cu sine însuși. Deși foarte ancorat în realitatea imediată, există, totuși, în poezia lui și trăsături de natură metafizică. În tot acest zbuțiu am identificat un călăuzitor filon liric, poetul găsind răgazul să reflecteze asupra mesajului pe care-l transmite natura înconjurătoare sufletului chinuit al omului. Iată că "obosite de prea multă iarnă" livezile de pe marginea "șerpilor de asfalt" deschid ochii și văd cum "viața se hrănește cu frică de moarte." Și e adevărat, timpul fiind acela care amestecă viața cu moartea. "Firul de soare", care apare, în loc să despartă apele, se lasă tot mai mult asemănat cu o "pârtie de timp". Și problema rămâne nerezolvată, deoarece nu a fost încă descoperită lumina spirituală (TRĂINICIE). Și trăinicia poeziei (la urma urmei pe ea o slujim) vine de dincolo de aparențe.

Timpul este un motiv ce revine obsesiv în această carte și care generează, cum spunem, gâlceavă. Iată titluri: "Să aibă timpul unde dormi", "Domnule timp", "Timp", fără să mai punem la socoteală prezența-i deducibilă, ca-n poezii precum: "Auzi miezul nopții", "Încă o toamnă", "Amiază", "Aștept clipa fericită", "Când apune soarele", "Anotimpuri", "Am trăit pe vremea" sau "Toamnă". Cel mai frumos arc temporal este așezat majestuos, ca un curcubeu, pe doi pilăștri: primăvara și toamna. 1) "Primăvara naște/ muzici astrale/ prin tuburile înalte/ de păpădie" – sevă ce curge ca mirul din degetele marelui organist, capabilă să renască speranța în sufletul celui care crede, conform lui Dostoievski, că frumusețea/ muzica este aceea care va salva lumea (ÎNDELETNICIRE A VERII). 2) Socotindu-se "o rază dornică să nască alt soare", că acesta este născător de timp, poetul are intuiția veșniciei, inspirat fiind de anotimpul toamnei: "Să fie această toamnă/ inima mea căutându-vă ?/ Să fie pădure mistuită/ de raze bolnave?/ Să fie gând de pasăre/ sau veacul abia sosit/ să vămuiască nestatornicii/ bătrâne ca

voi?/ Aștept să mă vindec/ de singurătate/ ca raza dornică să nască/ alt soare." (SĂ FIE?...).

În poezia SĂ AIBĂ TIMPUL UNDE DORMI este subliniată importanța pe care o are memoria în economia vieții lirice și de aici posibilitatea de a se raporta la părinții săi, pentru care, din iubire, are intuiția trăirii lor în veșnicie.

În poezia AM URLAT PÂNĂ CÂND "copacii au căpătat culoarea plecării" – alt temei întru nevoia plecării din lume.

AUZI MIEZUL NOPTII este textul în care poetul își imaginează miez-noaptea ca pe îngerul morții venit să-i ceară sufletul, la vederea căruia "iarba tresare din somn/ și bate ca o inimă de prunc/ pe undeva la răscruce...".

DORINȚA este o parabolă în care poetul, ca un demiurg, este gata să readucă la viață izvoare secate, "să adape fântânile cu cer" și asta în urma învățării de a muri, de a face "deosebirea dintre oameni și fiare !".

"Copacul ce moare în picioare" este în poezia LIED metafora demnității omului, ce nu credea să-nvețe a muri vreodată (aluzie la Oda în metru antic de Mihai Eminescu).

Atât în ÎNCĂ O TOAMNĂ cât și în PRINTRE FERICIȚI poetul intră în relație cu arborii, ca-n NECUVINTELE lui Nichita Stănescu.

Într-o clipă, numită fie primăvară, fie toamnă, poetul are revelația zădărniciii acestui veac. De supărare cele două anotimpuri, până de curând admirate, sunt văzute ca "înfometate reptile/ născute pe vremea când moartea/ abia se trezise la viață" (ANOTIMPURI). Există "nunți de păsări" în DOMNULE TIMP, există posibilitatea de "a vopsi în roșu visele" în AMIAZĂ. În SĂ FIE?... și în CA O FANTASMĂ inima poetului este "această toamnă" sau "o grădină gata de cules". Și tot aici este convingător zugrăvită imaginea nopții: "Ca o fantasmă topită de uimire/ noaptea a ațipit/ pe ora mea de somn/ în parc lumina sângerează/ pe întunericul celui alt veac. "

În alt poem (GARANȚIE) autorului îi priește constatarea că "pământul nu a ieșit din garanție", ca orice obiect acesta poate să stea în picioare și după termenul limită, chiar dacă e numai pentru aparență. În TOAMNĂ nu putea lipsi nota bahică: "...ce poate fi mai înalt/ decât speranțele tale/ ruginite prin vii?".

"Lângă inima păcătoșilor / ...Dumnezeu creează zilnic un trandafir, o privighetoare, un crin, / o tufă de liliac... / o Cale Lactee, / (pe care) o așează în dreptul unei planete albastre..." UN CRIN.

Pe lângă aceste zvâcniri spre înalt, evidențiate, există și sincope, ce țin de lexicul folosit, ori de opțiunea estetică, toate datorită influenței prea mari pe care o resimte din partea lumii concrete. Iată termeni mai puțin potriviți: garanție, deranjant, sacoșă, namilă, bucată de timp, bucată de văzduh. Și poate că e bine și așa, cuvintele nepotrivite pot scoate uneori în evidență pe cele potrivite, așa cum n-ar putea fi înțeleasă lumina în afara prezenței întunericului.

Maria TIMUC

SĂ FIM CONȘTIENȚI DE CEEA CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN INTERIORUL NOSTRU

-Pași către tine însuși-

"Emanăm și captăm elemente sufletești fără întrerupere: semănăm cu o baterie electrică, ce mai întâi emană forță, pentru ca apoi să fie din nou încărcată. Atunci când ne cheltuim puterile prin conversații, prin scris, prin meditație sau prin diferite alte ocupații - suntem pozitivi: în caz contrar - negativi. (...) Este de o covârșitoare importanță mediul în care ne aflăm în timpul stării noastre negative, deoarece în acel timp, asemănător buretelui, absorbim fluidul sufletesc. (...) Un om obosit, aflat într-o societate de oameni neliniștiți, găsindu-se într-o stare de agitație febrilă, va recepționa, cel puțin pentru un timp, calitățile lor josnice: iar ei, la rândul lor, vor extrage din el forțe psihice, de care și așa e aproape secătuit. El va împrumuta felul lor de a gândi și a interpreta lucrurile, subestimându-se. Va pierde încrederea în sine și va deveni îndoielnic. Acele proiecte ce nu de mult i se păreau solide, vor deveni dintr-o dată întunecate", spunea Prentice Mulford (cartea "În zarea nemuririi", Ed Dharana).

Vedeți ce spunea acest - zic eu - mare inițiat, care cunoștea tainele ființei umane încă din anii 1850: emanăm și captăm elemente sufletești. Energia noastră este emanată în mediul înconjurător și noi captăm energia din mediul înconjurător. Acest lucru este foarte profund: înțelegerea lui ne poate ajuta să ne îngrijim pe noi înșine și să ne responsabilizăm, în același timp, privind emisiile noastre mentale și emoționale, dar să și înțelegem că

adesea ceea ce gândim și simțim s-ar putea să nu fie gândurile și simțirile noastre, cât unele preluate din mediul în care trăim. Felul în care ne petrecem timpul, natura gândurilor și a trăirilor noastre contează enorm, anturajul pe care-l frecventăm și ceea ce simțim în preajma lui ne pot schimba starea de spirit și viața însăși. Să fim conștienți de ceea ce se întâmplă permanent în interiorul nostru, apoi să conștientizăm mediul în care apar schimbări mari de gândire, de percepție și de simțire e o atitudine de autoresponsabilizare, care are un dublu efect: mai întâi ne ajută pe noi înșine și apoi îi ajută pe cei din jurul nostru. Subconștientul nostru preia emanațiile din mediu și, dacă în mediul imediat sunt oameni supărați, mânioși, care cred că nu e nimic de capul nostru, care ne invidiază, sunt geloși sau ne urăsc, atunci începem să ne simțim mizerabil. Emisiile nu-s mai puțin bune dacă cei din apropierea noastră sunt deprimați, supărați pe sine, înfricoșați și plini de resentimente: apăsarea lor poate deveni apăsarea noastră. Fără să știe ei pot să ne absoarbă forțele sufletești pozitive, ei se pot simți minunat lângă noi, dar pentru noi se poate ca prezența lor să devină un dezastru.

Când suntem conștienți de ceea ce se întâmplă în interiorul nostru putem refuza gândurile și trăirile joase, amintindu-ne că se poate ca ele să nu fie ale noastre, deși le ascultăm ca izvorând din noi. Este important să ne petrecem timpul în meditație, în rugăciune, în credință, dedicându-ne unor activități pozitive, deci să ne ducem atenția în alte sfere ale conștiinței, în unele mai înalte și mai pline de energie hrănitoare. Sunt importante lecturile pe care le avem, emisiunile tv pe care le vizionăm, oamenii pe care-i întâlnim, căci toate acestea ne pot hrăni cu lumină sau ne pot otrăvi. În lumea aceasta nimic nu e fără nici un efort, iubirea și starea de bine nu vin de la sine, avem să lucrăm cu mintea, să fim conștienți și să ne responsabilizăm privind propriile noastre calități sau defecte, așa încât să devenim o sursă de lumină pentru oamenii din jurul nostru, identificând întunericul și refuzându-l atunci când apare în noi înșine. Contează ce mâncăm, ce bem, cu cine ne întâlnim, cu cine ne însoțim, ce ne preocupă, ce citim, contează ieșirea în natură, mișcarea fizică, fiindcă toate acestea pot deveni surse de lumină și de dragoste sau... sursă de hranire negativă. Să avem grijă de alții înseamnă să avem grijă de noi înșine și, atunci când mintea și sufletul ne sunt asaltate de răutate, de răzbunare, de invidie, de ură, de neliniște, de deprimare, să le spunem nu acestor trăiri, să alegem ce anume dorim să trăim și să gândim, căci gândurile și trăirile noastre sunt forțe care pot schimba viața noastră și viețile oamenilor din jurul nostru.

Gheorghe NAZARE

Dialog cu scriitorul și editorul Petre Rău

Gh. Nazare: Domnule Rău, sunteți o prezență plurivalentă în viața culturală a Galațiului: poet, prozator, eseist, critic literar, umorist, editor. De fapt, care sunt reperatele semnificative ale dezvoltării dumneavoastră personale, profesionale și literare?

Petre Rău: *Mai întâi de toate, m-aș defini ca matematician, am muncit o viață întreagă ca informatician, fiind contemporan cu această știință și îndeletnicire recentă a oamenilor încă de la începuturile ei; apoi, nici nu se putea altfel - nici în vremurile de atunci, și nici astăzi - să profesezi meseria de scriitor și să pretinzi că poți avea asigurat un trai decent. Deci a trebuit să am o meserie „adevărată”. Așa că, în perioada de dinainte de pensionare pot zice că am scris mai rar, atât cât mi-a permis timpul și cât am reușit eu să mă fac cunoscut, deși am avut o bogată activitate prin câteva cenacluri literare de prestigiu (am început în perioada liceului, cu cenaclul „Calistrat Hogaș” din Tecuci, apoi am continuat în timpul studenției din Iași la cenaclul „Mihai Eminescu”, m-am implicat apoi ca membru fondator din 1983 la cenaclul gălățean „Noduri și Semne”, chiar și azi diriguind, încă din 1999, varianta online a acestuia.*

Profesional, am lucrat deci ca informatician, cea mai mare perioadă de timp la Centrul de Calcul al Combinatului Siderurgic din Galați, conducându-i un timp destinele acestuia pe direcția de software. Din 2004 mi-am condus propria mea afacere de IT pe piața liberă, până la pensionarea care a survenit prin anul 2009 și pe care, vă mărturisesc sincer, am așteptat-o. Dar până la acest moment important al vieții mele apucasem deja să scriu câteva cărți reprezentative, cinci sau șase de literatură și mult mai multe de specialitate (în general, matematică și informatică), după cum au fost necesitățile momentelor și disponibilitățile mele.

Editor sunt însă de dată recentă, adică de prin 2007 când mi-am înființat propria editură și am început munca în această nouă meserie, plăcută și potrivită mie..

Gh. Nazare: Ați absolvit studii de matematică-informatică la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, devenind specialist în dezvoltare de software la Sidex Galați, unde ați lucrat mai bine de 20 de ani, până în anul 2003. Care au fost împlinirile și satisfacțiile unei asemenea profesiuni?

Petre Rău: *Profesiunea de informatician nu cred că poate fi altfel decât una plăcută, pentru că informatica este una din acele ramuri de activitate în care poți beneficia mereu de diversitate și satisfacție personală. Am fost mereu inventiv, ordonat și priceput, așa încât, ca dezvoltator de software am manifestat o mare pasiune și am cu-*

les mari satisfacții. De altfel, Centrul de Calcul al Combinatului a fost mereu fruntea în acest domeniu stimulat cândva de autoritatea, genialitatea și pragmatismul marelui matematician Grigore Moisil. Am scris și câteva cărți, cu iz memorialistic, pe această temă: „Informatica în C.S.G.” - monografie scrisă înainte de 1989, la împlinirea a 20 de ani de activitate informatică în combinat, „Mathematica mirabilis” (2011), „Amintiri din epoca Felix a calculatoarelor românești” (2011, împreună cu cercetătorul și scriitorul de azi Viorel Dărie din București) etc.

Ca realizări personale cred că pot aminti despre o nouă concepție românească a unui program de șah pe calculator, program care numai datorită unei bulversări de tehnologie aplicată în țara noastră a ratat vânzarea sa la export dimpreună cu niște calculatoare și ele de concepție pur românească. Apoi am participat cu mai multe lucrări originale la simpozioane științifice organizate în țară și în străinătate, am dezvoltat unele sisteme de achiziție a cunoștințelor și alte obiective din domeniul inteligenței artificiale (interfețe de limbaje naturale, demonstratoare de teoreme, sisteme neuronale etc.). Dar cel mai mult îmi place să-mi amintesc despre programul meu CyberPoems, unicat pe plan mondial, pentru elaborarea de poezie pe calculator. Despre acesta însă poeziile nu sunt prea încântătoare să audă (cu atât mai puțin să aplaude!) și, în mod paradoxal, chiar și eu manifest o oarecare reticență.

Gh. Nazare: Din copilărie, pasiunea pentru matematică a fost însoțită de pasiunea pentru scris, pentru literatură, pentru cultură: în anii liceului, la „Spiru Haret” din Tecuci, ați frecventat cenaclul literar „Calistrat Hogaș” din localitate, condus de cunoscutul om de cultură Ștefan Andronache, iar în anii facultății cenaclul „Mihai Eminescu”, avându-l ca mentor pe profesorul Virgil Cuțitaru. Cum a fost ucenicia, ce vă mai amintiți? Este cenaclul un laborator de creație literară?

Petre Rău: *Pasiunea mea pentru scris datează din vremea copilăriei. E poate o naivitate să amintesc, dar pe la 17 ani aveam deja patru romane scrise, care au circulat în manuscris - unii își pot aminti - cam pe la toate liceele din județul Galați, ba și pe la unele de prin vecinătate. Desigur, erau niște „copilării”, mi-ar fi rușine cu ele azi, dar la vremea aceea mi-au adus multă satisfacție și un pic de... „glorie”.*

Cenaclurile care au urmat mi-au oferit și ele multe clipe fericite. Nu pot garanta însă că m-au învățat să scriu, marele merit al lor fiind totuși acela de a te ține permanent în contact cu literatura scrisă, cu creația. Nu prea cred nici în talentele formate în cenacluri (scrisul este totuși o îndeletnicire individuală), dar cred cu tărie în conturarea pasiunii pentru scris, ceea ce e destul de important. Și mai cred în ceva: ceea ce scrii trebuie expus, altfel ar însemna că scrii doar pentru jurnalul tău personal. Și primul pas, cel mai puțin „riscant”, în a face public ceea ce scrii ar putea fi cenaclul literar.

Gh. Nazare: Aveți vocația de ctitor: sunteți între fondatorii cenaclului „Noduri și semne”, în 1983, iar în 1999 ați inițiat varianta online a acestuia; în anul 2000 ați întemeiat Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice (ASPR); în anul 2007 ați

(continuare în pag. 32)

pus bazele editurii InfoRapArt, iar în 2009 ați înființat revista Boema. Ce resorturi interioare și intelectuale v-au determinat aceste inițiative de invidiat? Care au fost rezultatele?

Petre Rău: Am trăit mereu sub febra căutării de soluții practice pentru tot felul de probleme care să ușureze munca și să aducă satisfacții, mie și celorlalți care ne învârtă în aceleași sfere de interese. Latura mea pragmatică m-a determinat probabil să aduc aproape de mine cele mai importante instrumente de ajutor. Cenaclul a fost mediul în care m-am simțit bine, de aceea l-am și frecventat, atât cât am putut. Întemeierea celui online a fost o oportunitate care nu trebuia să-mi scape, la vremea aceea fiind și profesionist în domeniu și știind bine că, într-o bună zi, acesta va fi viitorul. La vremea când l-am înființat era cel mai frecventat cenaclu online din țară, a condus câțiva ani în topuri. S-au adunat/perindat de-a lungul timpului mii de pasionați, zeci și sute de mii de texte/creații/încercări literare și aproape zece milioane de vizitatori, din întreaga lume a creatorilor de literatură românească și nu numai.

Revista literară Boem@ este un proiect care ne-a adus până acum numeroase satisfacții, aflându-se azi în anul al VII-a al apariției sale și numărându-se (nu noi spunem asta, ci cititorii și criticii noștri) printre cele mai bune reviste de acest gen din țară, deși mai mult prin varianta sa online ajunge la cititorii noștri de departe, pentru că, în varianta tipărită, costurile sunt cu mult mai mari și insuficient acoperite.

La lansarea revistei Boem@, martie 2009

Asociația ASPRA a fost înființată pentru a promova trei obiective importante: a) să susținem revista literară Boem@, b) să sprijinim proiectele literare gen antologii, cărți de creație literară ș.a. și c) să promovăm activități culturale precum: lansări și prezentări de carte, lecturi publice, festivalul de literatură „Prietenia cuvintelor” (ajuns anul acesta la ediția a V-a), concursuri literare, instituirea unor premii literare ș.a.

Editura InfoRapArt se află într-o continuă progresie cu numărul de autori și cărți editate. Faptul că mediul online ne scutește de a obliga autorii să ne livreze poștal manuscrisul sau să vină personal la sediul editurii pentru a stabili detaliile, condițiile și termenii de editare reprezintă azi un mare avantaj, așa încât putem scoate cărți pentru toți cei interesați, de la orice distanță s-ar afla, chiar și din străinătate. Mie îmi place să cred că și calitatea serviciilor pe care le oferim ne aduce solicitări

din ce în ce mai multe, încât suntem nevoiți să ne gândim la extindere.

Gh. Nazare: Presa culturală v-a publicat cu generozitate poezie, proză, eseu, critică. Încă din anul 1980 semnătura dumneavoastră se găsește în reviste precum *Noduri și semne*, *Antares*, *Porto-Franco*, *Convorbiri literare*, *Luceafărul*, *Oglinda literară*, *Flacăra*, *Dunărea de Jos*, *Dominus*, *Boema* și multe altele. Cum apreciați rolul presei în promovarea unui scriitor? Este presa un reper semnificativ în afirmarea valorii literare?

Petre Rău: Nu cred că revistele literare de azi mai au aceeași importanță ca aceea dinainte de 1989. Unele sunt nevoite să rămână pe piață făcând grave compromisuri la calitate, altele se bucură de sprijin financiar nejustificat pentru ceea ce oferă, și încă altele, nu puține, apar în tiraje mici, nesemnificative. Peste toate acestea mai au parte și de o distribuție incalificabilă, care aproape contribuie decisiv la dispariția unei bune părți din presa literară.

Scriitorul Petre Rău

Menirea scriitorului este însă aceea de a scrie, n-ar trebui ca el să piardă deloc timp cu propria sa promovare. De aceea, cel mai bine ar fi ca fiecare scriitor adevărat să dispună de un secretariat propriu, un ajutor important în gestionarea și promovarea creației sale. Dar, corect ar fi să ne întrebăm, câți oare își pot permite asta?

Gh. Nazare: Ați publicat peste 20 de cărți, ați obținut multe premii. Sunt mărturiile ale rodului scrisului dumneavoastră. Încercați o clasificare de suflet și de recunoaștere a valorii acestora?

Petre Rău: Nu am fost niciodată interesat de premii și distincții, deși văd că e o adevărată bătălie azi pe această temă. Premiile și distincțiile pe care le-am obținut au venit, în marea lor parte, fără să le fi așteptat, fără să le invoc și, mai ales, fără să mă bat pentru ele. Așa că, nici nu-mi place să prea vorbesc despre asta.

Gh. Nazare: Știu că v-ați asumat și misiunea de mentor, iar rezultatele nu au întârziat să apară. Vă rog să ne vorbiți despre Denisa Lepădatu, autoarea unui număr impresionant de cărți și deținătoarea mai multor premii la vârsta ei de copil. Va deveni un mare scriitor?

Petre Rău: *Mi-a plăcut mereu să văd crescând în preajma mea un talent autentic. De-a lungul timpului am sprijinit mulți autori să-și cultive talentul, unii dintre ei sunt azi scriitori bine cunoscuți.*

Pe Denisa Lepădatu am descoperit-o pe cenaclul literar online „Noduri și Semne”. La vârsta de 9 ani, ea publica deja o proză scurtă care m-a impresionat. A fost pentru mine, până acum, cel mai important fenomen literar pe care l-am cunoscut cu o astfel de rapiditate și limpiditate în evoluție. Ca mentor, am reușit să o ajut să-și promoveze creațiile, așa încât azi este o binecunoscută autoare, are câteva cărți importante scrise, este apreciată aproape unanim, este plină de premii și distincții literare și este o scriitoare de largi perspective. Cred în talentul și în viitorul ei literar, am ajuns să o cunosc suficient de bine ca să pot afirma asta cu convingere.

Gh. Nazare: *Vă rog să faceți câteva considerații din „interior” referitoare la fenomenul cultural național și gălățean: creatori, creații, instituții de cultură.*

Petre Rău: *Azi cred că fenomenul cultural literar (doar la el am să mă refer) are noi valențe, și-a integrat noi repere care îl face, parțial, mai atractiv. De pildă, putem sesiza că a crescut numărul creatorilor de literatură, vedem asta cu prisosință cel puțin în/din mediile online, mai ales pe Facebook. E adevărat însă că sunt și mulți impostori, unii care pretind că ceea ce scriu ar fi și de calitate, dar cititorii vor ști să facă distincția cuvenită și să aprecieze lucrurile după bunul lor gust tradițional.*

Eu sunt de părere că literatura trebuie scrisă fără mari constrângeri, dacă ceea ce se scrie este pe placul celor care citesc atunci cred că scopul a fost atins. Critica lipsește azi cu desăvârșire, critici adevărați nici nu mai există, sau sunt implicați în nefaste „biseri-cuțe”, probabil și din acest motiv scriitorii au început să se aprecieze între ei. Nu cred că asta e rău, lucrurile urmează de obicei un curs firesc, dacă asta a devenit necesar, înseamnă că așa și trebuie.

Nu cred că cititul a dispărut sau s-a diminuat drastic, așa cum susțin unii. Atâta timp cât numărul de cărți și reviste publicate a crescut fantastic de mult, înseamnă că și piața a cerut asta, deci implicit se și citește. Ca să nu mai vorbim de „cititul” din mediile online...

Galațiul are o activitate culturală bogată, cred eu, făcând o comparație cu alte orașe de dimensiuni asemănătoare. Asta dacă luăm în seamă fenomenul la cote particulare. La nivel instituțional, însă, lucrurile nu merg suficient de clar și de consistent, la câți bani sunt alocați pentru cultură observăm că se duc deseori pe proiecte neconcludente, stupide chiar, ca să nu mai vorbim de parti-pris-uri etc. Dar nu vreau să detaliez acest subiect aici.

Gh. Nazare: *La inaugurarea Salonului literar „Axis Libri”, de la Biblioteca „V.A. Urechia”, ați lansat ediția a doua a lucrării „Mogoșoaia - istoria unei tragedii”, marcând astfel și împlinirea a 20 de ani de la cumplita tragedie. De atunci nu prea v-am mai văzut la ședințele Salonului. Aveți o explicație?*

Petre Rău: *În treacăt fie spus, salonul literar „Axis Libri” și-a început activitatea odată cu lansarea cărții mele pe care ați amintit-o. Și de atunci fenomenul cultural s-a dezvoltat continuu. Și ca să revin la între-*

barea dvs., ei bine, da, întotdeauna există o explicație. Eu am propriile mele lansări de carte, ale cărților mele, dar și ale celor care scot cărți la editura mea, și nu sunt puține. Deși nu dispun de aceleași condiții și forțe materiale precum cele de care dispune salonul literar amintit, îmi fac și eu activitatea așa cum pot și cât mă pricep. Totodată, sunt invitat și particip des la multe evenimente culturale ce se petrec în afara Galațiului. În plus, aș adăuga, în câte proiecte literare sunt implicat, mi-ar fi și imposibil să fiu prezent la toate manifestările culturale care se petrec în orașul nostru. Și hai să mai adăugăm ceva: orașul are peste 200 de scriitori, cel puțin 40-50 dintre ei fiind nume importante. Pe câți dintre ei îi vedeți la salonul literar, sau la alte evenimente literare importante? Concluzia e una simplă: scriitorul are foarte multă treabă la masa sa de scris, acolo unde se simte cel mai în largul său!

Gh. Nazare: *Spuneți undeva că vă deranjează impostura. Vreți să detaliați și, eventual, să exemplificați!*

Petre Rău: *A nu se înțelege că fenomenul este specific doar Galațiului. Țara asta s-a umplut de impostori, aproape în orice domeniu. La fel și domeniul literar a fost atins de impostură. Pornind de la fonduri culturale care se alocă pe criterii absolut superficiale și partinice, s-au creat suficient de vizibile dezechilibre între produsele culturale de valoare și cele care aparțin și sunt promovate de indivizi departe de a avea vreun talent sau vreun merit. Sunt destule scandaluri stârnite, unele la nivel național, privind primirea unor membri netaleantați în USR, pe alte criterii decât cele de valoare a operei lor, așa cum cere statutul asociației, sunt premii literare, unele de valori mari, titluri, indemnizații de merit pe viață, sponsorizări ș.a. atribuite altora decât celor cu adevărat merituși etc.*

Gh. Nazare: *Într-o mărturisire de acum câțiva ani vorbeți de „zece proiecte în realizare”. Câte s-au împlinit? La ce lucrați acum? Pe când să ne așteptăm la o nouă lansare?*

Petre Rău: *Poate v-am prezentat atunci și procentele estimate la acea vreme în realizare, așa cum obișnuiesc mai mereu să-mi planific timpul. Câte s-au împlinit? Toate. Nu obișnuiesc să-mi las nicio treabă angajată neterminată. Desigur, între timp și-au făcut loc proiecte noi în calea grijilor mele.*

Gh. Nazare: *Vă mulțumesc!*

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Ionela Luisa BEJAN

ÎNTUNERIC SAU LUMINĂ

(continuare dintr-un număr anterior)

Capitolul II

Rosa se apropie încet de fereastra prin care câteva raze de soare pătrundeau jucăușe înăuntru, încălzind toată camera cu bucuria lor. Afară erau multe flori îmbrăcate în zeci de culori. Câțiva fluturi zburau pe deasupra florilor și își amestecau aripile cu petalele viu colorate. Era ca o poveste. Totul era atât de frumos, atât de liniștit... Dar Rosa nu era ea. Vedea toate astea, însă nu putea simți bucuria de dincolo de geamul de sticlă. În lăuntru ei totul era rece și trist. Cum s-ar fi putut bucura de toate acestea când viața ei era un adevărat coșmar? Își dorea mai mult ca orice niște prieteni cu care să se bucure, dar nu avea așa ceva. Ea îi speria pe toți, dar asta numai pentru că era vrăjitoarea Întunericului. Dacă cineva ar fi încercat să o cunoască mai bine, dar nimeni nu îndrăznește. Toți fugeau de ea. Nimeni nu vedea cine este ea cu adevărat, nimeni nu o asculta, nimeni nu o ajuta. Toți o alungau.

Oare de ce se poartă toți așa? se întrebă ea. Nu sunt atât de rea.

Rosa oftă zgomotos cu privirea ațintită asupra fluturilor. Ce frumoși erau! Și liberi. Fluturii erau liberi, erau îndrăgiți de toată lumea. Dacă ar fi fost și ea un fluture, oare atunci oamenii ar fi îndrăgit-o și pe ea? Oare atunci i-ar fi păsat cuiva de ea?

Ușa camerei se deschise încet. Rosa se întoarse repede și o văzu pe doamna directoare.

- Vino, draga mea! îi zise femeia zâmbind. Te voi duce în camera ta.

Rosa nu scoase niciun cuvânt și o urmă în liniște pe coridorul lung și la fel de tăcut ca ea. Ce avea să urmeze? Odata ce accepta să rămână acolo trebuia să fie foarte atentă. Era ca și cum ar fi intrat în cel mai negru coșmar al ei, iar acesta o trăgea tot mai în jos, vrând parcă să nu o mai lase niciodată să scape. Doamna Varanda se opri în dreptul unei uși, o deschise și o invită pe Rosa să intre înăuntru. La început fata ezită puțin, însă apoi înaintă cu puțin mai mult curaj. Camera era foarte drăguță. Avea o fereastră mare acoperită de niște perdele aproape transparente, cu o ușoară culoare albastrie, un șifonier mare din lemn, o măsuță în mijlocul camerei, un pat micuț cu așternuturi albe, o noptieră lângă pat, iar pereții erau albaștri asemenea cerului.

- Vei găsi aici tot ce îți trebuie, îi zise directoarea. Dacă ai nevoie de ceva sau dacă nu îți place ceva, poți veni la mine. Voi trimite pe cineva cu care să faci turul școlii.

Rosa dădu aprobator din cap, iar doamna Varanda părăsi camera.

Boem@ 6 / 2015

Nu e chiar atât de rău, își zise Rosa. Poate că ei chiar nu bănuiesc nimic, poate că voi trece neobservată.

Se așeză ușor pe pat, ca și cum s-ar putea rupe la orice mișcare. Era atât de moale. Poate că această școală era chiar un lucru bun. De ce să își facă atâtea griji? Oricum toți se duc la un moment dat, așa că de ce să nu se bucure și ea puțin? Măcar puțin. Se întinse pe pat și încercă să se relaxeze câteva minute, însă exact în acel moment cineva ciocăni la ușa. Rosa sări imediat de pe pat. Inima ei era cât un purice. Privea ușa ca pe cel mai îngrozitor lucru din lume. Acel ciocănit se auzi din nou. Își făcu puțin curaj și înaintă spre ușa. Mâna îi tremura atunci când răsuci mânerul, dar când o văzu pe Acvata cu un zâmbet larg se mai liniști puțin.

- Doamna Varanda m-a trimis ca să-ți prezint școala, îi zise Acvata zâmbind.

- Chiar acum? întrebă Rosa.

- Da. Ai altceva de făcut?

- Nu.

Fără să mai spună nimic Rosa o urmă pe Acvata. Turul școlii trecu foarte repede și chiar dacă Acvata îi explicase foarte multe, ea nu reușise să rețină aproape nimic. Era prea speriată pentru a se putea concentra. La final ajunseră în curte, unde Acvata îi arătă diferite flori.

- Ești bine? o întrebă Acvata văzând-o puțin distrată.

- Da, răspuse Rosa.

- Pare că te supără ceva.

- Nu e nimic, serios...

Acvata se mulțumi cu atât și o conduse înapoi în cameră.

- Mai ai nevoie de ceva? o întrebă.

- Nu, răspuse Rosa și închise ușa.

Nu mai voia să rămână acolo, era prea speriată. Trebuia să plece, dar nu acum. Mai întâi trebuia să afle dacă în școală existau paznici. Nu voia să fie văzută, atunci chiar ar fi fost considerată o amenințare. Trebuia să afle mai multe. Dacă cineva știa adevărul? Asta ar fi putut fi o problemă serioasă. Ar fi întreat-o pe Acvata mai multe lucruri, dar din punctul ei de vedere curiozitatea ar fi putut fi și ea o problemă. Dacă ar ieși afară? Dacă i-ar fi fost rău? O durere îngrozitoare de stomac sau ceva de genul asta? Nimeni nu ar fi putut să o învinovățească pentru asta. Și dacă nu era nimeni prin preajmă ar fi putut pleca chiar în acea seară. Risca destul de mult... Dar până la urmă ce avea de pierdut? Ea nu avea nimic.

Acum trebuia să stea cuminte în camera ei și să aștepte sosirea nopții. Soarele cobora ușor, însă aveau să mai treacă cel puțin două ore până când acesta urma să se ascundă printre copaci, iar apoi să se piardă de tot lăsând întunericul nopții să se aștearnă peste pădure. Se așeză pe pat și privi pierdută peretele roz-pal imaginându-și cum avea să decurgă evadarea ei.

Când micul ceas de pe noptieră indică ora nouă p.m., privirea Rosei străbătea cerul plin de stele. Părea destul de frig afară. Toamna începea să își intre în rol. Vântul mișca frunzele copacilor ca într-

(continuare în pag. 35)

un dans lin. Luna își vărsa lumina palidă peste întreaga pădure, iar stelele arătau exact ca niște lumânări prinse în pânda neagră, ce acoperea întregul cer. Își întoarse privirea spre ușă. Trebuia să o deschidă pentru a putea scăpa. Frica puse stăpânire pe toată ființa ei, dar trebuia să o facă. Dacă rămânea acolo era ca și cum ar fi rămas închisă alături de moarte. Se îndreptă cu pași mici spre ușă. Atinse clanța aurie și rece, iar apoi o răsuci. Deschise încet ușa sperând să nu facă zgomot și apoi o închise cu tot atâta grijă.

Rămase în holul lung și pustiu. De o parte și de alta erau uși identice cu cea a camerei ei. Numai gândul că în acele camere se aflau probabil elevi pe care i-ar putea trezi numai un simplu zgomot de pași o îngrozea și o făcea să-și dorească să se întoarcă în camera ei, dar o voce ascunsă în ea îi spunea să meargă înainte și să termine cu gândurile astea prostești. Făcu doi-trei pași nesigură, iar apoi începu să meargă din ce în ce mai repede până când ajunse pe alt hol aproape la fel de lung. Era ca într-un labirint. Habar nu avea cum să iasă. Dacă ar fi fost atentă măcar puțin când Acvata o conduse prin școală... Dar acum nu era timp pentru regrete. Trebuia să găsească repede o soluție.

- Ce faci aici?

Când se întoarse o văzu pe Acvata. Părul ei părea cenușiu în lumina slabă produsă de o lampă, ce se afla la mijlocul holului. Ochii ei albaștri o cercetau atent pe Rosa care își pierduse cuvintele. Chiar dacă în capul ei se auzeau strigătele a mii de voci care o îndemneau să spună ceva, buzele ei rămâneau lipite una de alta.

Ce să fac? se gândi ea. S-a terminat! Oh, Doamne! Țsta e sfârșitul.

- Eu..., murmură Rosa, mă simt cam rău.

Nici nu-i venea să creadă că ea reușise să rostească acele cuvinte. Vocea ei părea că voia să se piardă într-un loc îndepărtat, dar ea reușise cumva să o aducă înapoi.

- Ai uitat unde este ieșirea? îi zise Acvata zâmbind.

- Da.

- Haide!

Rosa o urmă pe Acvata pe holurile pustii. Parcă s-ar fi plimbat printr-o casa băntuită. Inima Rosei bătea atât de tare încât la un moment dat crezu că Acvata îi putea auzi fiecare bătaie rapidă. Când văzu în față o ușă mai mare decât celelalte, Rosei îi venea să țopăie de bucurie. Cu siguranță era ieșirea. Desigur, mai avea o problemă, dar ce conta? Ce dacă Acvata ar fi văzut-o fugind? Nevoia de aer i-ar fi justificat fuga. Când Acvata împinse ușa mare din lemn, Rosa abia putu să își ascundă zâmbetul. Razele lunii îi mângâiau blând chipul palid, stelele străluceau pe cer asemeni unor licurici, iar pădurea părea mai liniștită ca niciodată. Era o noapte atât de frumoasă. Rosa o urmă pe Acvata până lângă florile ce își împleteau parfumul puternic cu lumina astrului nocturn.

Marian HOTCA

*
murmurul ierbii
scăldat în lumină
lacrimi de rouă

*
răsuflări calde
vremea sărută pomii
ninsoare în mai

*
răsuflul ierbii
aprinde dimineața
ruguri de rouă

*
primăvara gri
rupându-și gândurile
vântul orbește

*
ochii meditănd
primăveri în uitare
surâsuri de flori

*
cântec de lapte
țâșnind din țâțele moi
caș și smântână

*
plânsul luminii
în golul focului alb
noaptea blând curg

*
zbaterea orei
în ceasul cu sânge gri
plânsete de cuarț

*
plutesc amintiri
prin suspine de trestii
visând broaștele

*
somnul apelor
amorțind depărtarea
cântec de stele

*
izvoare de dor
pe ulița satului
ard necuprinsul

*
rodul tăcerii
copt în gânduri de floare
soarele poet

*
drumul scânteii
hrănind depărtările
zbor de licurici

Florin T. ROMAN

SCRISOARE CĂTRE FEMEIE

Văd
pe partea nemușcată a mărului
lacrima dulce-amăruie
a cuvintelor tale mângâietoare
prelinsă în rana
coastei care-mi lipsește,

urmele pașilor tăi grațioși
imprintate în huma-mi însetată
de buzele suave și fierbinți
între care soarele, sângerând și timid,
îți răsare și apune
cu gesturi de cavalier rătăcitor,

o tulpină de cer înflorit
în seninul galactic
al privirilor tale amăgitoare
și degetele delicate ce ți-au obosit
culegând stele coapte,

o secvență candid înmărmurită
din visele-mi nefinisate
despre jocuri roșiatice ascunse
sub cămașa de noapte
a comportamentului tău nocturn
de comete ce-ți străbat
asfințitul de deasupra
uterului și așternutului,

imaginea sânilor tăi fecunzi
înmugurind discret și tandru
precum un aluat al norilor aprinși
din scânteia unei tristeți
cu chip de zâmbet,

o rază de lună rătăcită
prin taina firelor de păr
ce ți se prăbușesc ca o cascadă taciturnă
peste noblețea umerilor dezgoliți,

un zbor de pasăre rănită
sculptat în pelvisul care îți sprijină
dezamăgirile și carnea,
pielea și destinul,
viciile și sublimul,

o nedumerire dăltuită
pe reverul felului tău de a fi...
și o floare.

MINUNI ÎN LUNA LUI FLORAR

Pe scoarța fiecărui copac reînfrunzit
e scris: Dumnezeu.
Pe luciul fiecărei picături de ploaie de mai
e scris: Iisus.
În mângâierea fiecărei adieri de zefir
se aude: Duh sfânt, Duh sfânt, Duh sfânt...
Pe gingășia fiecărei petale renăscute
stă scris: Preasfânta Fecioară.

În zbaterea fiecărei perechi
de aripi repatriate
se aude: Te iubesc, copilul Meu!

Însă ca să poți vedea și asculta toate acestea
ai nevoie de puțină dragoste.
Când vei iubi îndeajuns
îți vor crește încet, încet, aripi,
îți vei lua zborul spre cer
și spre o primăvară fără de sfârșit,
iar fâlăitul aripilor tale
se va întâlni la zenit
cu zbaterea aripilor repatriate de mai
și din îngemănarea celor două frământări
vei putea auzi o voce blândă, lină,
ce îți va șopti:
„Te-am iertat, dragul Meu.
Bine-ai revenit Acasă !”

VIS DE PRIMĂVARĂ

Să-mi rădă primăvara
din flori de măr cernute
și când se lasă seara
pe ochi să mă sărute,

Să mă adăp la cină
cu lapte crud de stele
din ciuturi de lumină
încins în curcubeu,

Să-mi cânte o gitară
de paltin și să zbor
din dragoste de țară
să plâng în si bemol,

Să-mi cânte-o doină veche
și coardele-i să plângă
iar plânsul nost pereche
la ceruri să ajungă

Și în adâncul nopții
să-L văd pe El cum duce
pe treptele Golgoții
suind în spate-o cruce,

În prispa dimineții
de mine să mă scutur,
să-mi scriu povestea vieții
pe-o aripă de flutur

Și când se luminează
un grădinar să-mi spună
în verbe ce vibrează,
zâmbind, o veste bună.

ieșit la pensie, m-am gândit să-i fac o bucurie care-mi stăruia de mult în minte. La vârsta mea Lili, sunt student în anul trei la teologie-istorie. Îți spun asta ca să înțelegi de ce țin la niște percepțe care mie mi se par sănătoase. Îți repet, nu fac această studenție la vârsta mea, doar ca să mă aflu în treabă. O fac în primul rând pentru mama și în aceeași măsură, să-mi lămuresc și explic unele percepții care în aparență ne sunt impuse. Religia este o chestiune pe care o respect, dar vreau să o și înțeleg. Nu sunt de acord cu dictonul „crede și nu cerceta”.

-Interesant și mă bucur să aud că ai preocupări atât de înalte. Înseamnă că eu aș avea de învățat multe de la tine.

-Poate că da, și cred în aceeași măsură că aș avea și eu ce să învăț de la tine. Lili, nu dezvoltăm subiectul că ajungem iar de unde am plecat și așa ne vom învăța în jurul unui cerc fără să putem să-l închidem vreodată. Cercul nostru este de fapt o spirală...

Merseră o perioadă aproape muți. Trecând prin Vecinești, au privit la școala de care îi lega atât de multe amintiri. Au străbătut cu viteză mică strada mare tresărind la fiecare semn al trecutului rămas în picioare. După ce au trecut de Suhat, la apropierea de Valea Mirii, Lili a privit către fostul ei iubit și i s-a adresat cu o rugămintă:

-Te rog ceva Titi, nu era în program, dar acum cred că este un moment când trebuie să fac ceva. Am să te rog să oprești doar pentru 4-5 minute lângă casa mea părintească, trebuie să-ți dau ceva.

Au oprit, iar Lili s-a grăbit spre porțiță, a descuiat-o, semn că nu era nimeni acasă, a intrat, a zăbovit puțin și s-a întors cu un pachetel.

-Titi, aici sunt toate amintirile mele de la tine, în special scrisori, vederi, bilețele, poze... Nu m-aș fi despărțit de ele nici în ruptul capului, dar, din câte îmi amintesc, așa cum ai spus odată, poate că va veni timpul să scrii o carte despre noi și toate ăstea te vor ajuta. Ți le înapoiez cu drag...

-Mulțumesc Lili, să știi că m-am gândit la asta și îți mulțumesc. Și eu am toate amintirile de la tine, cu excepția celui bilețel despre care n-aș fi știut nimic niciodată, dacă nu-mi vorbeai acum despre el. Ghinion... Păcat, mi-ar fi trebuit acel bilețel, atunci. Acum... dar e bine că am aflat și despre el. Sper că acel bilețel a fost ultimul dintre ghinioanele vieții noastre.

-Bine ar fi, interveni Lili sceptică.

-Ar mai fi multe locuri unde am putea opri, ca să le spunem „adio”, dar timpul ne presează așa că fiecare ne gândim la ele, ce ne leagă de locurile respective și le cerem iertare că nu le onorăm. Lili, noi am trecut, filozofic vorbind, iar locurile despre care vorbim s-ar putea să existe doar în închipuirea noastră. Dar timpul sper să nu fie rău cu mine Lili și să mă lase să scriu un roman despre noi, așa cum l-am gândit de mult și cum bine ai intuit și tu.

-Categoric da, dar am să-l vreau și eu, spuse ea bucuroasă, dar și nostalgică. Și ai de gând să scrii totul așa cum a fost, adică să spui adevărul și numai adevărul?

-Lili, îmi pui o întrebare foarte grea. Literatura are regulile ei bine fixate, însă paradoxal, după cum poți să constăți, nu are niște limite rigide, poți spune adevărul îmbrăcând totul în hainele pe care autorul le crede potrivite. Toate scrierile au în ele adevăruri mai ascunse, sau mai la vedere. Eroi există oricum, chiar dacă numele lor este real, anagramat sau schimbat. Citind, vei înțelege destul de

multe și vei afla și lucruri noi despre colegii noștri, care sigur vor exista...

-Pot să te întreb și eu ceva despre niște oameni?

-Totdeauna îmi face mare plăcere să mă întâlnesc cu prietenii din anii copilăriei și tinereții, să vorbesc cu ei și despre ei. Te ascult.

-Ce fac Radu și Doru prietenii tăi buni?

-Hm...Ce oameni frumoși! Radu, serios și ambițios cum probabil l-ai perceput a făcut o carieră militară strălucită. A ajuns general al armatei române, un om extraordinar. Trăiește în Constanța, căsătorit, doi copii, are o soție excepțională, ne vedem din când în când, acum este pensionar și are o pasiune moștenită de la tatăl său, stupăritul. Doru este vecinul meu și acum, nonconformist cum îl știi, a mai făcut o facultate a devenit cibernetician, iar după revoluție s-a făcut om de afaceri. Am făcut o perioadă pași comuni. Și el are trei copii, este bunic, suntem buni prieteni și ne întâlnim destul de des. Deci despre el pot spune doar atât: a fost, este și va rămâne prietenul meu cel mai nonconformist, omul extraordinar, căutătorul cel mai asiduu al lânii de aur, prietenul pe care îl iubesc cel mai mult.

-Niky grecoaica, machidoanca aceea... Katy?

-Am fost la nunta lui Niky, nu mai știu exact prin ce an și m-am întâlnit cu machidoanca. Abia atunci am certat-o pentru încercările ei prostești de a mă atrage. Săraca, te rog să mă crezi, ea chiar m-a iubit cu adevărat, numai că nu a știut să-și folosească farmecele când, cum și unde trebuia. Existai tu, mult mai importantă...dar nu despre asta voiai să afli... Este profesoară de istorie-geografie pe undeva prin Medgidia, dar nu mai știu nimic sigur. Niky a rămas în satul ei, s-a căsătorit cu un băiat excepțional, a făcut doi băieți, am trecut odată pe la ei acum vreo cincisprezece ani, este foarte bine situată.

-Lolo? zâmbi Lili.

-Mircea, zis Lolo a fost subofițer la comisarierat. După ce a băut cât a putut în armată și în afara ei a ieșit la pensie. Din câte îmi amintesc, a avut trei copii dar după pensionare nevasta l-a părăsit. De ceva timp nu l-am mai văzut și nu am mai auzit nimic în legătură cu el.

-Dirigintele tău, Rotică?

-Rotică...roști Titi cu nostalgie... Lili, aproape toți profesorii noștri au plecat. Caloianu, Larisa, Rotică, Dâncu, Iosif Colcer, Omer, Gheorghiuță, Tarik... s-au dus, probabil că despre unii ai auzit. Dumnezeu să-i odihnească în pace! Dar Doina? Nu mai știu nimic de ea. Când ne întâlnim..., de la ea am mai aflat câte ceva despre tine.

-Doina a murit acum doi ani, Dumnezeu s-o odihnească și pe ea în liniște și pace. A avut un cancer galopant...

-Oooo!, n-am știut, fie-i țărâna ușoară. Nu de mult a murit și colegul vostru de clasă și al ei de cules în practică, Dan Dumitrescu, în urma unei boli nenorocite. Uite așa o să se audă și despre noi într-o zi. Dacă Dumnezeu rânduiește totul după vrerea sa, iar noi suntem vrednici, poate că într-o altă lume

(continuare în pag. 38)

ne va așeza undeva pe aproape. Cum, în ce formă, nu știu, dar poate...Aici am avut prea multe ghinioane pe care nu am știut cum să le gestionăm.

-Ce vise, rosti Lili cu privirea spre bacul pe care erau dirijate mașinile în așa fel încât să încapă cât mai multe.

-Lili, am ajuns la capătul călătoriei noastre. Dacă ai să vrei să mă mai vezi, știi ce și cum să faci. Uite aici ai câte un exemplar din fiecare carte a mea. Am să-ți scriu pe fiecare doar câteva cuvinte, fără adresă exactă, pentru a nu se interpreta. Citește-le și trage concluzii.

-Mulțumesc dragule! Este un dar atât de prețios... Mulțumesc Titi.

Strânse cărțile la piept, apoi le așeză pe bancheta mașinii. Coborî să cumpere biletul pentru traversarea Dunării, iar Titi scrise pe fiecare carte câteva cuvinte fără nici o legătură cu trecutul lor și semnă. Simțea că a îndeplinit o datorie veche care îl apăsa ca o povară. Lili reveni și urcă în mașină, primi cu bucurie cărțile pe care le strânse din nou la piept ca pe niște odoare, apoi cu lacrimile gata să sară peste zăgazul pleoapelor rosti cu voce stinsă:

-Gata, trebuie să plec. Îți mulțumesc pentru această zi minunată. Titi, mă bucur că te-am revăzut. Nu știu când și cum se va mai întâmpla asta, dar simt că mi-am îndeplinit o datorie. Vru să coboare, dar Titi o opri punându-i mâna pe umăr, și-i spuse:

-Înainte de a ne despărți, am să-ți recit cu voia ta câteva versuri ale poetului Ion Vanghele, un prieten al meu de pe sistemele de socializare care circulă pe net. Mi-au plăcut, le-am reținut, mi-au venit acum în minte și parcă se potrivesc pentru acest moment:

Bate vântul

Bate vântul, inima-i pustie
Din cer lacrimi cad pe caldarâm
O scrisoare eu doresc a-ți scrie
În tăcere lacrimi rămân

Înflorind, dorința mi-e pustie
Zilele se mistuie sub pași
Bolta în apus portocalie
Te întrebă luna, cui mă lași?

Ploaia curge lacrimi infinite
Trecătoare ești iubit, stea
Cea pierdută-n ceruri infinite
Ai rămas mereu tristețea mea

Ne va îngropa cândva afară
Marele decor autumnal
Frunzele ne-or săruta spre seară
Lunecând spre un destin banal

Apele ne-or legăna la vale
Mângâindu-ne cu umbre moi
Vom fi doua glasuri ca oricare
Ca doi plopi bătrâni spălați de ploi.

Încheie recitarea cu vocea tremurândă ca un sunet terminal de trompetă care dă stingerea. Erau emoționați amândoi și sigur tot amândoi încercau să întindă timpul pentru a amâna despărțirea. Coloana de mașini se termina-se, iar acum urcau pasagerii. Au coborât din mașină.

-Titi, să nu mă suni, nu vreau să mai retrăiesc clipele de acum.

-Fii fără grijă, nu o să te mai sun, dar asta nu înseamnă că dacă întâmplător ne vom mai întâlni, ne vom evita. Lili îți doresc viață lungă ție și alor tăi în sănătate și

Boem@ 6 / 2015

prosperitate. Mulțumesc pentru ziua de azi.

- Și eu îți mulțumesc Titi și îți doresc din tot sufletul la fel. Cred că o sa-mi fie uneori dor de tine, dar te voi vedea la televizor măcar odată pe an și mă voi liniști.

S-au îmbrățișat ca doi prieteni, s-au sărutat pe obraji, iar Titi o conduse până în buza bacului, după care se întoarse pe cheiul înalt și se prinse de balustrada metalică strângând-o de parcă ar fi vrut să o gătuie. Pielea degetelor mulate pe metalul ruginit căpătase culori de ceară picurată pe covor de mânăstire. Nu mai simțea nimic, doar privirea percepea mișcările oamenilor ce mișunau printre mașinile de pe bac. Se auzi sirena prelung, un zgomot de cabluri metalice căzute pe puntea și ea metalică, apoi bacul se desprinse cu un huruit straniu ca de bocet surd al unui ecou și începu să înainteze în amonte. Era apa mică și vasul făcea un ocol deoarece în mijlocul Dunării depunerile de aluviuni aduceau nivelul fundului mult spre suprafață și nu se putea trece în linie dreaptă. Lili a rămas în tribordul navei rezemată în parapetul de protecție și din când în când ridica mâna în semn de salut. Nava se suci spre dreapta și Lili dispăru odată cu tribordul care era acum orientat spre Galați. După încă 7-8 minute bacul acostă pe malul stâng.

Dunărea care îi despărțea își rostogolea nepăsătoare apele în aval spre mare. Căra cu ea bucurii, necazuri și speranțe, pentru a le depune undeva pe fundul mării. Obosise de atâta drum, iar acum simțea apropierea momentului când se va odihni. Cu aceleași zgomote metalice, la pontonul masiv din fața cheiului, acostă bacul venit de pe celălalt mal. Un scrâșnet prelung, ca un scâncet dureros, anunța o nouă trecere.

Titi tresări. Cu pași rari se îndreptă către mașină. Urcă, introduse cheia în contact și privi spre fotoliul din dreapta gol, pe care până în urmă cu câteva minute stătuse Lili. Dădu din cap cu nostalgie, apoi spuse cu voce tare aproape cântat:

-După 40 de ani...

Din aparatul de radio împlântat în bordul mașinii se auzea dureros o melodie dobrogeană:

*Triști și negri rămân norii
Hai Dunărea mea...*

Acuarela de Constanța Abălașei-Donoșă

Gheorghe MUNTEANU

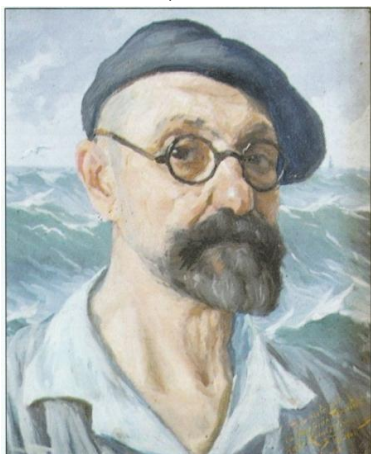
...ȘI CÂT A RĂMAS...

Vine vremea bătrâneții (ce cuvânt urât), a sedimentărilor de tot felul, a insomniilor și reumatismelor și trebuie, e musai, să-mi mărturisesc unul din multele mele păcate: nu-mi place să mă duc la muzeu, **oricum...** Poate vi se pare o insolență din partea mea, dar asta e! Pentru mine această vizită seamănă mai degrabă cu o întâlnire de dragoste, are emoțiile unei iubiri ce nu-ți lasă din tot corpul decât strălucirea ochilor și bătăile inimii, restul e „un vapor sau un balast!”. De ce spun asta? Pentru că întâlnirea cu subiectele iubirii mele vechi, tablourile și sculpturile, trebuie să se petreacă sub zodii contemplative, în liniște și sfințenie. Recunosc cu umilință că mă mândresc în forul meu interior că fac parte dintre „anormalii” ce cad în beatitudine când intră într-un muzeu de artă. Și trebuie să mai recunosc – alt păcat – că am subiectivismul meu în asemenea spații! Am de multe ori nedumeriri în ce privește carențele mele estetice, am înțelegere chiar și pentru operele „mai greu digerabile”, dar nu despre asta vreau eu să vorbesc acum.

Acum vreau doar să vă vorbesc că, în momentul când Muzeul de Artă din Tulcea a primit actualul spațiu, am avut senzația că arta va fi eventual următoarea mea religie!

După ce devorez (cu ochii) parterul dedicat atunci expozițiilor temporare și gravurilor, dar nu numai, urc scările și din motive pe care nu mi le explic nici azi, am luat-o la stânga: Aman, Grigorescu..., 'nda și Octav Băncilă, ce să-ți spun, a, uite și Palady, Gheață, Petrașcu și – ia stai – ce-i cu peisajul, (peisajele) astea? Spațiul, cam mic – un hol, aproape – dar efectul creat de ele era unul magic. Am început să merg în vârful picioarelor de teamă să nu tulbur apa din „Peisaj de deltă”. Mi s-a tăiat răsufarea, eu știam cum arată în mod real asemenea peisaje, născut la Sulina fiind, și am spus: Da dom'le, așa e, ca acolo!

Miop, mă apropii și citesc pe etichetă: „Peisaj din deltă”, STAVRU TARASOV; 1883-1961. Alături, un alt

Stavru Tarasov-Autoportret

peisaj de mai mici dimensiuni dar nu de mai mică valoare, în tonuri de griuri verzi executate cu o precizie de neurochirurg. Omul acesta, Stavru Tarasov, aproape te convingea că așa cum o face el, pictura e ca respirația: un act normal! Puterea de a mă fascina pe mine, bălărețul de la Sulina, era însă una specială. Mi-am recunoscut pe loc o apartenență specială la aceste două tablouri. Dar cine-i acest pictor?! Aveam serioase lacune în cultură, nu auzisem de el, nu existau în preajma mea, cel puțin la vremea când eu am văzut aceste lucrări prima oară!

Din acel moment, numele „Tarasov” mi-a bâzâit în memorie ca o albină ce nu-și găsește nectarul căutat. „Tarasov e și numele de fată al mamei mele - Tarasov Domnica”.

Și ce aflu dragii mei? Aflu că Stavru Tarasov s-a născut la... Letea. Ei, asta da! Asta-i veste!, nu alta. Ucrainean deci! (Ca și mine, am gândit eu într-o pauză a modestiei!).

Apoi, pământul a început să se învâрте(!), soarele să răsară, anotimpurile să se repete vreo 30-35 de ani. Așaaaa! Și într-o zi îl cunosc pe un tip cu o înfățișare mai aparte, dar nu anormală, un soi de Don Quijote al culturii tulcene, un bucovinean pe numele său Aurel Ifrim.

-Salut Aurică, ce faci?

-Uite muncesc mă, editez un album.

-Ce album?

-De artă, STAVRU TARASOV.

Să-nnebunesc nu alta! Ați dansat vreodată un tangou argentinian? Ei, așa m-am simțit eu atunci! Ca-ntr-un tangou argentinian! Și-așa se spune despre dobrogeni că sângele lor e un „caracalete” de toate națiile pământului. Nu mai știu care națiune îmi pulsa mai tare prin vene, dar sigur că ați ghicit voi!

Până la lansarea oficială a albumului am uitat de facturi, rate la bancă, politica guvernului, Uniunea Europeană, întreținerea la bloc sau condițiile de transport în comun pe ruta 4 barat... Citoplasmele și nucleolele mele așteptau momentul lansării acestui album ce mi l-am dorit mai tare decât certificatul de căsătorie!!!!!! Și pentru că orice tort de frișcă are și o bomboană deasupra, aud la această serată condusă de amicul Paul Prisada că anunță: Dragi prieteni, ca un omagiu celui care a fost un fiu

(continuare în pag. 40)

al deltei, Stavru Tarasov, îl invit pe George (!) Munteanu să recite în fața Dumneavoastră în limba ucraineană o poezie, „Tarasova nici” (Noaptea lui Taras) de...Taras Șevcenco. Cu emoție m-am ridicat și...versurile au curs...

Nu mai recitasem o poezie în fața unui auditoriu, de la „Cățeluș cu părul creț” din clasa I-a primară. Acum, ajuns în pragul vârstei a III-a, emoțiile m-au pierdut și am trecut fără să-mi dau seama peste banala îndatorire cetățenească de a-i saluta pe cei de față, pe primar și celelalte oficialități participante la acea activitate. Mi-am încheiat însă apariția cu o frază – un truism – „Aveți vă rog atenția mărită în preajma unui ucrainean. Și ei sunt la fel de sensibili, buni și prețioși la fel ca voi toți”.

La urmă, la urmă de tot, criticul și artistul plastic Pavel Șușară, care a făcut recenzia de specialitate a albumului, mi-a spus la un pahar cu vin:

-Auzi, da mata chiar semeni cu Tarasov!!!!

Pam-pam!

Sigur, după atâta vorbărie o să vreți și noțiuni mai „tehnice” despre autor și despre... Stavru Tarasov.

S-o luăm pe rând...și de la coadă:

Nu, nu vă așteptați să fac o catalogare „valorică” a pictorului.

Dragilor, cu tot respectul pentru D-vs cititorii pe care îi obosesc cu aceste rânduri, vă reamintesc că pictorii, oamenii ce fac orice fel de artă NU sunt ca napolitanele: cu cremă, cu praline, cu alune sau cu agude. A discuta despre ei și gradul lor de implicare în actul artistic e o chestiune intimă, intensă și personală încât ar fi o impietate de neiertat să vrem noi, profanii, să facem un clasament, chiar și unul rudimentar. Nu vreau să cad în peiorativ dar e ca și cum i-ați spune unei albine că n-a muncit destul cât să fie pusă la „panoul de onoare”.

Vă propun însă altceva: Dacă vă cade în mână albumul lui Aurel Ifrim „**Oarece înfățișări din viața și zugrăvelile unui pictor cu alăută**” din patriotism local, regional, național și chiar mai mult, răsfoiți-l cu atenție, vedeți în ce sertărașe ale sufletului vostru așezați informațiile, înnobilăți-vă cu ele și mândriți-vă fără rezerve că e român din Delta Dunării – ucrainean – dar în primul rând „tulcean de-al nostru”.

Olimpiu VLADIMIROV

Muzeul de Artă Tulcea – Istoria colecțiilor

-Repere culturale tulgene-

„Istoria colecțiilor Muzeului de Artă Tulcea” publicată în „Biblioteca Istro-Pontică”, seria Artă, nr. 2/ 2014 a Institutului de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, la Editura Istros a Muzeului Brăilei (2014), reprezintă teza de doctorat susținută de cunoscutul muzeograf și grafician Ibrahima Keita în anul 2009, la Universitatea „Valahia” din Târgoviște.

Într-un județ în care numeroase etnii dau un farmec pitoresc vieții de zi cu zi, dar sunt și implicate în manifestările sociale, culturale și artistice, cu tradițiile,

Boem@ 6 / 2015

obiceiurile și creațiile lor, poposește aici, din Republica Guineea – Konakry, acest om dăruit de natură cu har artistic, care-și consacră 30 de ani din viață (1984 – 2014) pentru afirmarea muzeografică a orașului Tulcea.

O inconfundabilă „pată de culoare” pe măsurile Dunării, nu numai datorită pigmentului pielii, ci mai ales prezenței sale deosebite cu un discurs mereu demn de urmărit, în pofida accentului deficitar, dar plăcut, provocând zâmbete, cu o statură bine legată și un răs sacadat, puternic, molipsitor, s-a impus repede printre colegii tulgenci. Încă o dată proverbul „omului care sfințește locul” își consolidează valențele creatoare și înțelepciunea.

Structurată în trei capitole (Arta la Gurile Dunării; Colecțiile muzeului de la origini, proveniență, valoare și semnificații; Noile orientări în dezvoltarea și valorificarea acestora), cu inedite dar necesare subcapitole, concluzii, rezumate, bibliografie, anexe (7 planșe privind repartizarea sălilor de expunere) și relevante ilustrații în text, lucrarea surprinde prin efortul de cunoaștere a unui muzeu valoros și original.

Este impresionant subcapitolul „Investigații din fondul de arhivă al ICEM Tulcea”, respectiv „fondul de arhivă al Muzeului de Artă” (capitolul 2), unde pe parcursul a 82 pagini (!), format A4, ne sunt prezentate note contabile, procese-verbale, contracte de vânzare-cumpărare, autentificări, evaluări, dispoziții, facturi, transferuri, procese-verbale de achiziții, acte de donație, delegații, oferte, autentificări donații, sponsorizări, contracte de împrumut de lucrări, documente care arată, în întregul lor, competențele și răspunderile, acribia și dăruirea autorului în încadrarea lor cronologică.

Bazele organizării unui Muzeu de Artă la Tulcea sunt puse de un grup de edili format din Valerian Boțocan, Constantin Găvenea, Grigore Cuculis, Ion Gheorghe, Marcel Săracu (1967), având ca director pe vizionarul și omniprezentul coordonator în persoana lui Gavrilă Simion (încă din 1955), după cum onoarea de a consfinți începuturile muzeografiei tulgene, cu specialitatea artă aparține artistei Florentina Ilea Cizmaru (1970), urmată în timp, de Teodora Harșia Popescu, Ștefan Găvenea, Ibrahima Keita. Consultantul artistic al edililor a fost doamna Florica Postolache, istoric și critic de artă, în acele vremuri directoare a Muzeului de Artă din Constanța, personalitate cu o vastă cultură și deosebită sensibilitate. Ca orice început promițător și entuziast, dar într-un timp istoric nefast, perioada regimului comunist a însemnat lipsa unei piețe de artă, a unor case de licitații, colecționarea anevoioasă a operelor, de teamă ca lucrările să nu fie confiscate, bugetul insuficient, autofinanțarea, amestecul nejustificat al ideologiei, lipsa personalului de specialitate, mutarea sediului în vederea obținerii unor condiții optime de conservare, etc.

Muzeul de Artă din Tulcea deține colecții de icoane pe lemn și sticlă (797 opere), de artă decorativă europeană (139 piese), de artă decorativă orientală (311 piese), de pictură (932 opere), de artă

(continuare în pag. 41)

grafică (4841 opere), de plăci de gravură (550 piese dintre care 138 de lucrări de gravură străină), de sculptură modernă și contemporană (420 opere).

Câteva particularități ale acestui impresionant patrimoniu ne-au reținut atenția:

- muzeul tulcean este binecuvântat prin ponderea însemnată a donațiilor și transferurilor;

- invocarea mozaicului etnico-religios al zonei a dus la lărgirea inventarierii tezaurilor liturgice de la cunoscutele mănăstiri Celic-Dere, Saon, Cocos, la bisericile din Chilia Veche, Sfântul Gheorghe și Sulina (în Delta Dunării) fără rabaturi de la criteriul valorii artistice;

- unii dintre marii artiști (Nicolae Grigorescu, Al. Ciucurencu) au ucenicit realizând lucrări de factură religioasă (icoane), cu influențe benefice pentru creația lor de maturitate

- tematica Deltei Dunării în muzeul tulcean reprezintă 72 lucrări de pictură modernă și contemporană, respectiv 200 lucrări de grafică. Pictorii locali (născuți sau adoptați), precum Geo Cardaș, Vasile Pavlov, Gh. Sârbu, Stavru Tarasov, Constantin Găvenea, au consolidat, ca mulți alții, fascinația luminii și culorii sau varietatea de forme în contextul parțial exotic al regiunii.

- în categoria artiștilor de importanță universală se impun numele lui Max Hermann Maxy, Corneliu Mihăilescu, Marcel Iancu, Mattis Teusch, Alexandru Phoebus, Victor Brauner (14 lucrări). Brandul V. Brauner poate crea „invidia oricărei instituții muzeale din țară sau străinătate”, notează I. Keita. Nu se poate trece ușor nici peste grafica lui Paul Neagu (16 lucrări), artist din exil, un „inovator” și un „creator” de „artă totală”, după concluziile aceluiași autor.

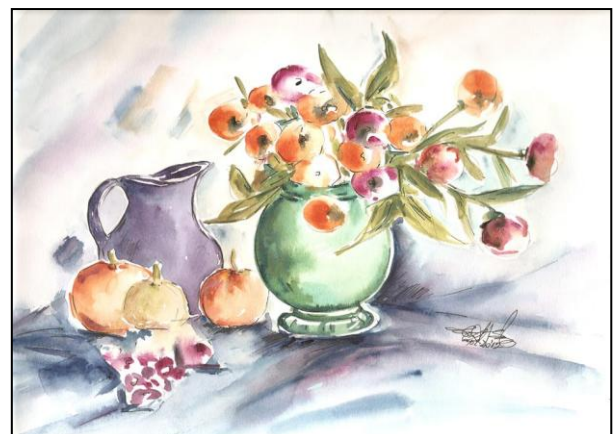
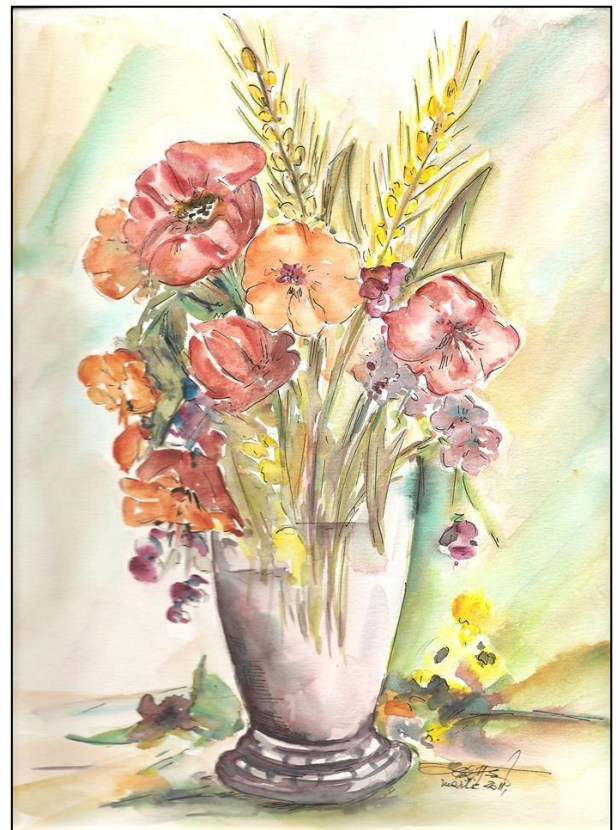
- între alte câteva muzee din țară, care dețin o colecție de plăci de gravură, instituția tulceană poate fi denumită, pe drept, „un muzeu al gravurii”.

Ibrahim Keita s-a implicat direct, cu rapiditate și o energie surprinzătoare, în realizarea selecției și în dezvoltarea colecțiilor. El a readus în prim-plan icoanele, regândind și reproiectând expoziția de bază; a inclus în patrimoniu operele unor artiști români din emigrație; a organizat edițiile 1992, 1995, 1998, 2000 ale Saloanelor Naționale de Gravură și Grafică aducându-și contribuția și la succesul altor manifestări importante (Salonul Moldovenilor, Remember Constantin Găvenea, Retrospectiva Theodor Aman, Centenar Al. Ciucurencu); a negociat și facilitat donații, achiziții și transferuri, cu precădere grafică, începând cu anul 1991 până în 2007.

Cu prețuire și recunoștință autorul amintește numele unor colecționari și artiști generoși care au avut disponibilitatea de a ceda o parte din operele lor îndrăgite, instituției tulcene: Dicu Octavian Nichifor (jud. Tulcea), Constantin Găvenea, Valerian Boțocan (Tulcea), Paul Neagu (Anglia), Simina Mezincescu, Violeta Crăciun, Harry Brauner, Lena Constante, Ilie Zaharia, Petru Culianu, Traian Maria, Ivancenco Nădejdea, Fudulu Caliopei, Cudina Lidia, Dracopol Alexandrina, Patricia Furduiescu, Nicola Știrbei, Alexandrescu Odette Mirelle, Costin Gheorghe, Hella Mirosșeru, Adina Maria Nanu, Marcel Chirnoagă, Olga Ecaterina Magherescu, Ion Sălișteanu, Teodor Hrib, Ileana Micodin, Hortensia Maschievici Mișu, Olariu Georgeta, Nițulescu Ștefan Grigore, Anca Șerban Nicoleta, Ionescu Daniel Alexandrina, Liana Maria Petruțiu, Popa Alexandra, Nicolae Nicolae (toți din București).

Sunt mai mult decât motivate rândurile prof. Dorina Munteanu privitoare la realizarea unui profil psihologic al colecționarilor: „pentru colecționar a trăi înseamnă a strânge în tezaurul lui acele obiecte care l-au sedus și continuă să-l seducă până la sfârșitul vieții. Posesia unei opere de artă este pur spirituală și deci eternă, ea nu poate fi înlocuită cu nimic, pentru că nu este trecătoare. Bucuria care umple sufletul colecționarului trebuie împărtășită, pentru că o bucurie împărtășită este de două ori mai mare. Plăcerea deosebită pe care o simte colecționarul de a vedea entuziasmul cunoscătorilor de artă în fața lucrărilor lui adunate cu trudă, nu are nimic de-a face cu vanitatea”.

Notele asupra ediției, semnate de dr. Ioan Opreș și dr. Doina Păuleanu motivează și salută apariția unei contribuții deosebite la muzeografia contemporană.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Dumitru ANGHEL

SUFLET DE STEA de Cristina VASILIU

Eleva Școlii „Mihai Eminescu”, *Cristina Vasiliu*, clasa a III-a C, „banca de la geam”, debutează editorial cu volumul „*Suflet de stea*”, Editura Nico, Tg. Mureș, 2015, 66 de pagini, „*premiere*” sa lirică, în „*stagiunea*” de primăvară ai celor zece ani împliniți, sub semnul inspirației poetice și a imboldurilor venite dinspre modelele sale ilustre, poeta Ana Blandiana și cuvintele calde, ca „*o binecuvântare: „Pentru un suflet îngeresc*”, de pe pagina de gardă a cărții; poetul Nicolae Băciuț și vorbele sale încurajatoare: „*De aici, Cristina Vasiliu începe o lume, i se deschide un drum*”, din postfața volumului; și prozatorul Romulus Rusan, care i-a promis Cristinei... o excursie fascinantă prin „*America ogarului cenușiu*”!

Cartea micuței poetese însumează 29 de poeme de o inocență juvenilă, cele mai multe de factură religioasă, cu incantații liturgice, la *vecernia* de seară, în acorduri molcome de *toacă* și sonorități preclasice ale „*Clavecinului bine temperat*”, cu grația și smerenia cuminte a *rugăciunii* unui copil înainte de culcare. O poezie care parcă ar veni din alte vremi, mai blânde și mai așezate, cu dangăt de clopot, ca în „*Didahile*” lui Antim Ivireanu sau „*Psaltirea în versuri*” a Mitropolitului Dosoftei; și o poetă de secol XXI, de o puritate celestă, care se joacă... „de-a poezia” cu grația inconștientă a creștinilor care mureau pentru credința lor în *arenele* sacrificiilor Romei imperiale.

Volumul de versuri „*Suflet de stea*” se distinge ca o ediție de lux, în condiții tipografice de excepție, îmbogățită și de ilustrația în culori-pastel, semnată de pictorița Constanța Abălașei-Donosă, 29 de crochiuri vivace, iconografie tradițională, peisagistică și portrete de copii, care completează, într-o atmosferă celestă, uneori, ușor bucolică, alteori, *compendiul* tematic al celor 29 de poezii.

În cartea Cristinei există structuri lirice, poeme, poezii, neîncadrabile vreunei prozodii anume, dar sigur moderne, cu doar... palide aluzii la ideea de strofă, de ritm sau rimă de tip clasic, ca la școală; în afara unor... ușoare „*accidente*” de rimă împerecheată, poate pentru că dominantă rămâne tematica *religioasă*, iar la prima lectură, cititorul, chiar cel fără o minimă cultură ecleziastică, religioasă, va înțelege că singura atitudine convenabilă și responsabilă rămâne doar propria relație cu Divinitatea și că, până la urmă, orice ingerință în interpretarea faptului religios rămâne doar *mistica* intimă imperturbabilă după *crezul* său artistic, pe o constantă programatică,

deși ușor alterată, nuanțată de frământări, ezitări și sincope de conștiință, ca „*Missa solemnă*”, iar varianta poetesei poate fi acceptată sau nu...

Volumul de versuri din portofoliul spiritual al unei fetițe de zece ani, se deschide, la pagina 7, cu un poem de-o puritate angelică, juvenilă și de-o sinceritate caldă, dedicat poetei-model, ca o declarație de iubire și respect nedisimulat, doamnei Ana Blandiana: „Ana în floarea-soarelui”: „Sub raze de lumină, / Privea uimită cu ochi cristalini / Și suflet de crini, / Spre bolta albastră a cerului fereastră / ... / Trezită în altă lume, / Simțea cum petalele florii pe care stătea / Vorbeau cu ea, o fascinau / ... / Spice de grâu, în valuri de râu, se mișcau - / Pe Dumnezeu, pentru ea, îl chemau - / ... / Ana sus, Ana pe pământ, / În veci, Ana – cu Cuvânt!”

Urmat de o poezioară, cu rimă încrucișată și cu incantația melodică, și solemnă, și cucernică, și naivă a unei *rugăciuni* a copiilor de vârstă foarte mică: „Înger îngerășul meu / Ce mi te-a dat Dumnezeu / Eu sunt mic / Tu fă-mă mare... (nu-i așa că v-o amintiți?!), care stabilește o anume ritualică didactică, între profan și sacru, cu reguli stricte de propovăduire religioasă, ca-ntr-un „manual al bunului creștin”: „Înger, îngerăș, / Cu bujori de copilaș, / Cu păr blând de catifea / Și cu sufletul – o stea, / Cine-ți dă aripi să zbori/ Și la noi să te cobori?!” („Îngerul”, pag. 11); și parcă ar urma urarea caldă și iubitoare a doamnei profesoare Vasiliu: „Somn ușor, vise plăcute / Îngerii să te sărute!”, adresată talentatei sale fiice...

Și, ca să schimb puțin registrul liric, iată și *chipul mamei*, în tonuri nostalgice de George Coșbuc, un portret cu viziuni luminoase, ca și cel

(continuare în pag. 43)

făcut doamnei Ana Blandiana, ca o magie a nevoii de ocrotire: „Mama se-ndreaptă mereu spre mine, / Cu ochii blajini și umbletul lin; / Roua pe păr ea o poartă! / ... / Mamă dragă / Privirea ta blândă / Seamănă cu arborii înfloriți, / Îmi amintește de soare!” („Mama”, pag. 15), pe o partitură ca un *Preludiu* de Claude Debussy, și idilic, și infantil.

Revenind la profilul tematic major al volumului „*Suflet de stea*”, pentru o fetiță de doar zece ani, nevoia de Dumnezeu ar părea anacronică prin raportarea la conceptul *dual*, între „credință și tăgadă”, ca la Tudor Argezi, sau la cel al *Creației Divine* și al teoriei atee a Evoluției speciilor, darwinistă. Pentru Cristina Vasiliu, pentru poeta Cristina Vasiliu, lucrurile sunt clare, în viziuni luminoase, crepusculare: „Dumnezeu se naște, / În aura de astre” („Nașterea”, pag. 19); deși parcă ar încerca-o un existențialism în impas și o alternativă ideatică, în tonalitatea gravă a unui *Coral* de Bach, dintr-un poem de-o simplitate, de-o naivă și impardonabilă *nedumerire*: „Apă-n pământ, / Stea – în cer, / Peste noi toți, / Un adânc mister”, se confesează Cristina, ca la o *Sposedanie* în fața duhovnicului ei, în Săptămâna Mare („Apă cerească”, pag. 29).

Ba, chiar parcă ar încerca-o un ușor „*atac de panică*”, spirituală, în fața misterelor existenței ființei umane și a tuturor viețuitoarelor de pe Pământ, și a unui început de nonaccept, ca o revoltă în genunchi, și a unui puseu timid de alternativă, de Toma Necredinciosul, nedusă până la capăt: „Mă rog, / Plângând din pleoapele de cer / ... / Ceața mă cutremură...” („Ceața”, pag. 35); „*ceața*”, ca o metaforă!

O incredibilă maturitate conceptual religioasă, ca o justițiară, posibilă *excomunicare*: „În mâinile Creatorului ceresc, / M-am cutremurat...” („Globul”, pag. 43), care mi se pare prea mult, prea matur, chiar în accepțiunea unei educații religioase precoce a Cristinei Vasiliu.

Parcă prea multe dileme existențiale pentru tânăra, foarte tânăra poetesă, întrucât impresia de prim contact cu poezia sa trimite spre un fel de neastâmpăr din zona unui *copil răsfățat*, care nu prea mai știe ce să facă cu atâtea *daruri*, aduse și de Sf. Nicolae, pentru că și-a lustruit cu grijă încălțările, și de Moș Crăciun, sfântul „travesti” în Moș Gerilă din copilăria perversită în ateism a părinților săi: „Măntreb, atunci, timidă și nedumerită: «Este o lumină din adâncuri, plină de poveste, / Sau e vreun semn divin ce-mi dă de veste?»” („Soarele”, pag. 49).

Există în poezia Cristinei Vasiliu o direcționare spre Divinitate, ca o obsesie, ca un *canon* al așteptării, al nevoii de certitudine, într-o lume în care intuiește, percepe involuntar, instinctiv, nereguli și nesigurantă, în ciuda protecției părinților săi, mama și tata, și a cuvântului cald al duhovnicului, părintele său spiritual. Cristina, poetesa Cristina Vasiliu, are propriile nedumeriri, are întrebările ei, cele mai multe fără răspunsuri, și-atunci izbăvirea vine tot dinspre interogațiile retorice ale *crezului* său duhovnicesc.

„*Suflet de stea*”, un volum de versuri, pe o temă religioasă *atipică*, discursivă și înclinată spre *mesianism*, dintr-o „*catedrală a speranței și liniștii sufletești*”, pe acordurile în presto-cantabile ale unui

cântec de slavă și ale unui maiestuos „*Ave, Maria*”, deși o alătur pe Cristina în planul creației literare, cu indulgența și admirația, necesare, celebrului personaj al scriitorului francez Jean Baptiste Poquelin, zis Molière, care... „nu știa că face proză!”

CLIPA DE UN AN LUMINĂ de Ioan TODERIȚĂ

Noua carte, de lirică filosofică, de data aceasta, „*Clipa de un an lumină*”, Editura Editgraph, Buzău, 2014, 182 de pagini, beneficiază de o structură tematică de autor, în nota de rigoare și disciplină ideatică a unui matematician, discipol al lui Pitagora, Ioan Toderiță, care este și autorul unei lucrări-argument: „*Ion Barbu: Categorii abisale matematice*”, oarecum atipică pentru preocupările sale literare, dar în legătură firească cu poezia matematicianului Dan Barbilian și cu critica literară de astăzi, argumentată de scriitorul de la mal de Dunăre în cartea sa de exegeze: „*Spațiul vectorial al limbajului literar*”, apărută în anul 2013.

Volumul „*Clipa de un an lumină*” și celelalte două de care aminteam, ca și întreaga operă literară a scriitorului Ioan Toderiță, se află sub semnul unei diversități stilistice statuată de *alibiul* originalității și al unei ușor sfidătoare atitudini de... „reformator” sau, mai cuminte, de *pionier*, de pionierat, într-un domeniu în care.. „îndrăzneala” este catalogată fie inconștientă, fie formă riscantă și vulnerabilă de genialitate, de talent de excepție...

Sper să nu exagerez, pentru că tot parcursul scriitoricesc al domnului Ioan Toderiță s-a aflat permanent sub semnul imprevizibilului și al zglobiului... „*ce-o să-mi faceți!?*”, în ciuda faptului că personalitatea sa este marcată de educație tradițională, rigoare și disciplină, cum afirmam mai sus...

Scriitorul gălățean are o încrâncenată manieră stilistică de a scrie altfel, mereu altceva, care să nu semene cu ceea ce a mai scris, de a nu se repeta, nici măcar atunci când a avut șansa reușitei și *girul* originalității; plusează pe *miza norocului* și chiar a „*necesității și întâmplării*”, excluzând „*cacealmauă*” din jocul de poker al artei literare; și-a evaluat prudent și onest șansele și a ieșit cu.. „*Asul din mânecă*”, doar când a avut certitudinea că poezia, proza sau istoria și critica literară din portofoliul său de creație s-au justificat prin calitate și valoare perenă. Altfel, domnul Ioan Toderiță este un tip pașnic, cu tabieturi sociale care nu-i tulbură echilibrul și nici nu-l fac să iasă în prim-plan cu ifose de circumstanță.

Argumentele mele țin de evidența strictă a unei romantice delectări și a unor nostalgii, aparent fără obiect, din care s-au născut romanele „*Războiul lui Puș*”, Editura Axis Libri,

(continuare în pag. 44)

Galați, 2010, un concept epic ca o antiepopă a Răului, văzut din perspectiva intervenției brutale și dezzechilibrante a omului în filosofia religioasă sau științifică, darwiană, a zăbovirii pe planeta Pământ, prin grație divină sau după legile perpetuării speciilor din Haosul Universului, în ideea înțelegerii cauzelor, care au dus la înfruntarea perpetuă dintre oameni, singurele ființe raționale, de la arcul și săgețile Comunei Primitive, până la confruntările confesionale ale unui Ev Mediu bigot, ori naționalismul și intoleranța religioasă contemporană, de tipul *Statului Islamic*, intolerant până la absurd, convertit în terorism mondial.

Urmărit de alt roman, „Moșia”, la aceeași editură gălățeană, doi ani mai târziu, în 2012, ca o epopee anticomunistă, începută într-o comunitate rurală la sfârșitul celui de-al doilea Război Mondial și continuată după algoritmul politicii de... *ocupație și dictat* al Conferinței de la Potsdam, când Truman, Churchill și Stalin au desenat, pe hartă, granițele Europei de Est, și au dat *undă verde* Războiului Rece, cea mai anacronică și dezastruoasă formă de dialog ideologic internațional.

De la „roba” sobră și justițiară a unei *umbrele conceptuale*, aparent rigidă și insinuant partizană a *prozei* din cele două romane, „Războiul lui Puf” și „Moșia”, ambițios și orgolios, poetul Ioan Toderiță a îmbrăcat „*fracul și redingota*” de ceremonie ale *poeziei*, dar nu una cuminte ca în vremurile blânde și cucernice ale „Psaltirii în versuri” a Mitropolitului Dosoftei, ci s-a lăsat atras de „*ars poetica*” simbolică și sugestivă a unei personalități literare, de notorietate europeană, Stephan Mallarmé, zis Etienne, ca o reverență decentă și respectuoasă adusă civilizației franceze, literaturii franceze, Parisului, ca metropolă culturală, și a publicat, tot la Editura Axis Libris, în 2010, volumul de versuri „*Bună seara, domnule Mallarmé!*”, cu un titlu ca o metaforă elegantă și provocatoare, cu totul originală. Sigur, i s-a părut interesantă tehnica literară prin care limbajul comun, demonetizat, a fost înlocuit de unul propriu, cu efectele stilistice ale unei *sintaxe dislocate*, a pluralității semantice generată de ambiguitatea metaforică, ca și dispoziția savantă, de efect vizual și auditiv, a caracterelor tipografice convertite în artistic.

Iar în cartea poetului gălățean, cu o direcționare a sensului cuvântului, metaforic în exces, spre un miraj al creației artistice, între sugestie răsturnată și ambiguitate provocatoare de ermetism, a rezultat un fel de... *à rebours*, ca o reverberație *în răspăr* și cu consecințe imprevizibile de percepere; adică, o poezie aparent agresivă, cu un potențial nonviolent, ca un val uriaș, care se potolește la țărniță, cu consecințele unui *tsunami* obosit, sleit de puteri, și cu emoția poetului în stare pură, într-o prozodie și o tehnică sincopată, savant orchestrată.

„Recidivează” doi ani mai târziu, când domnul Ioan Toderiță publică volumul de poezie modernă, modernă, modernă: „*Vâltoarea clipelor eșarfe*”, cu „îndrăzneli” prozodice și formule literare, cu care a surprins, ca de fiecare dată, prin care își adjucează propriul *scenariu* de creator și-și reprimă drastic orice orgoliu sau psihologie de răsfățat; o formulă absolut

inedită de frazare poetică, cu totul armonică și echilibrată semantic, realizată prin sfidarea regulilor gramaticale, care să dea o perspectivă multiplă lirismului; șarjând uneori, într-o cavalcadă de ambiguități semantice și de topică îndrăzneță, dar ca o obsesie a perfecțiunii.

Noua carte, „*Clipa de un an lumină*”, adună 156 de poeme grupate editorial pe cinci capitole cu o medie de 30 de structuri lirice fiecare: Capitolul I, „*Tușele transfigurării*”; Capitolul II, „*Vers melodic, fredonând*”; Capitolul III, „*Cultul hain*”; Capitolul IV, „*Suiș în avatar*”; și Capitolul V, „*Plinul conștiinței*”, titluri împrumutate aleatoriu de la câte o poezie din fiecare capitol.

Spuneam mai sus că domnul Ioan Toderiță nu se repetă, este omul „*premierelor*” cu *stagiuni lirice*, cu un *diapazon* în *La major*, ca o *sarabandă* năvalnică, sentimentală, de nestăpânit, uneori, sau ca un *menuet* festiv, grav sau ceremonios, alteori. De data aceasta și-a stabilit tempoul în gamă majoră, și prozodic și tematic, cu o poezie de filosofie aplicată cu reverberații lirice de... *nonaccept*, din considerente de etică și de recesiune sufletească cu impact devastator în momente de cumpănă și de neadaptare, de conflict cu *o lume* bântuită de legile nescrise ale hazardului: „*Labirintul cu frisoane, despre inimă vorbesc, / stăpânește cotropirea rotunjimii unei pleoape, / cu săruturi inocente și-nceput de nefiresc, / somn de veghe-n omenirea simțămintelor mioape*”, o strofă din poemul care deschide cartea și capitolul I, „*Tușele transfigurării*”, pag. 7; ca o *uvertură* și un algoritm tematic pentru întregul volum.

Un *univers* și toată inutila zbatere uma-

(continuare în pag. 45)

nă pentru orice inaccesibil ideal sperat, ori o necesară cale de drenaj: „Veniți, sfârșiți apocalipsul! .../ Jumate-n scris, să-ți vezi înscrisul, / Jumate-n vis, că visu-i vesel: ce-o să fie Ea și El” (poemul „Apocalipsul”, pag. 29).

Poeme în prozodie amestecată, între formule clasice, bătătorite, dar și în maniera îndrăzneată, uneori prea îndrăzneată, a versificației moderne, în capitolul II, „Vers melodic, fredonând...”, pe o tematică, asemeni unui „atac de panică”, mai mult mimat decât evident, cu accente ușor ironice, de fapt contestatare, ca o *indigestie estetică*, din perspectiva unei debusolări sufletești controlată prin demitizare: „Un sentiment resuscitează / o muribundă-n debara: / o inimă ce nu cutează, / să bată cuie-n tinichea” (poemul „Inima ta și-a mea”, pag. 43), în metrică tradițională, *catren* cu rimă încrucișată.

Sau, un poem în prozodie modernă, ca o proză lirică: „Registrelor mâinilor divine reinventează laboratoarele exhaustive / - acesta este primul vers!? - / sub credințele nocive” (cel de-al doilea vers), din poemul „Democrit”, pag. 51, cu o trimitere ideatică, tematică la *postulatul* marelui filosof al antichității: „fericirea constă în moderația dorințelor”.

Capitolul III, „Cultul hain”, modifică abrupt tematica direcționată spre o lirică la granița fragilă, vulnerabilă între un existențialism în ritualică creștină, de amvon, dar cu incantații atee... de paradă!: „De unde, Doamne, până unde? aceste legi să / poți pătrunde? /” primele două versuri din poemul „Anafora 2”, pag. 86; și „De unde îmi iau privilegiul, / de-a fi stăpân / pe-al meu cortegiu?”, și ultimele două versuri. Versuri dintr-un capitol din această carte, dar și din toate volumele de poezie ale domnului Ioan Toderiță în care este cultivată, experimentată o... „brambureală” prozodică, certamente novatoare, care pune pecetea pe o anume, sfidătoare tehnică de versificație. Există aici, în acest capitol, o nonșalantă înclinație spre o... „dezordine studiată”, pentru că, alături de poeme, cu ritm și rimă, ca la școală, *sonete*, poezie de formă fixă, adică, sau poeme în metru popular, ca niște *doine* sau *balade* haiducești, sunt puse în pagină *docte* proze lirice, pigmentate cu „citate” savante, dar și cu poeme săltărețe, vivace, ca un *olé* din muzica lui Manuel de Falla, ori șugubețe „cascade lexicale”, ca un pizzicato de Paganini: „Sufletele, barbarele, ortoadiagonalele / răsfirate plante / în pante / banale” („Sufletele”, pag. 100).

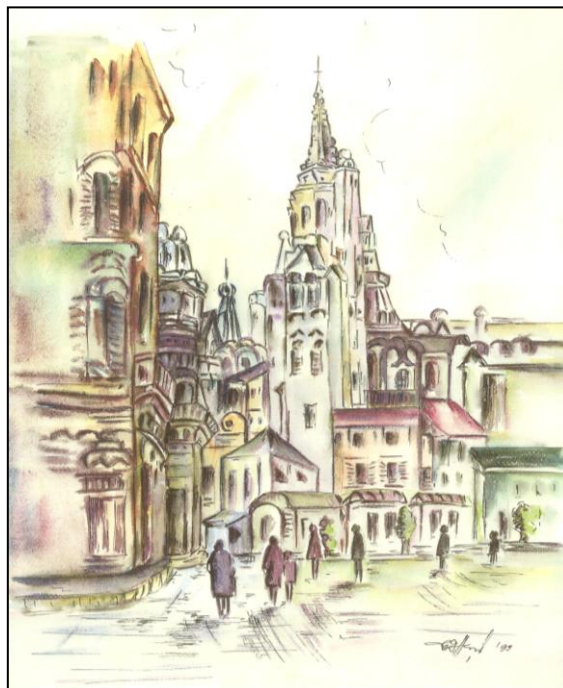
Capitolul IV, „Suiș în avatar”, ca o... „Golgotă” a liricii poetului de la Dunărea de Jos pe tema dilematică a *dualității* filosofice și existențiale, care frământă mintea Omului: creație divină, cu părinții străbuni, Adam și Eva, sau Evoluția speciilor darwinistă?!: „Omul e o parte dintr-un OM SUPREM, / Dinaintea vorbei șade șoapta-n șarpe... / «Mușcă!», e păcatu'nfăptuit în toate... / Noi'nafara lumii suntem doar un semn” („Omul suprem”, pag. 107).

O poezie pe portative lirice între „credință și tăgăda”, ca la Tudor Arghezi, cu *amprenta* unei prozodii tipic „toderițiană”, anunțându-l „nu pe Godot”, ci pe Nichita Stănescu, cu „Necuvintele” sale, sau pe Marin Sorescu; o poezie majoră, demonstrativă și convingătoare a domnului Ioan Toderiță, venită

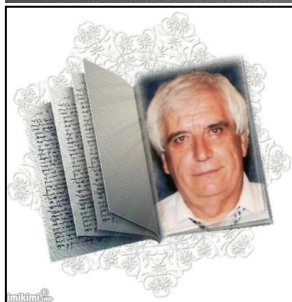
dinspre cultura sa filosofică și *modelele* reprezentative, *Aristotel* și postulatul său: „natura ca un imens efort al materiei de a se ridica până la gândire și inteligență”; *Democrit*: „fericirea căutată în moderația dorințelor”; *Heraclit*: „Focul – elementul primitiv al materiei; *Platon* sau *Socrate*, cu teoria ideilor și a dialogului; cu toții în poeme reprezentative...

În fine, capitolul V, „Pliul conștiinței”, pliat pe aceeași obsesivă și dilematică pendulare boemă între creștinismul de amvon și conștiința atee în derivă, pe laitmotivul *dual* între credință și tăgadă, cu o singură intervenție din poemul „Kierkegaard”, de la pag. 149: „Relația mea cu Dumnezeu e «personală» / Să mergi pe urmele credinței tale!”, potrivit *conceptului angoasei* din „filosofia pesimistă a existenței”, promovată de teologul și filosoful danez.

Ultimele cinci poeme din volumul „Clipa de un an lumină” sunt *sonete*, structuri lirice de formă fixă și de tradiție, în literatura europeană și românească, de la Petrarca sau Shakespeare la Mihai Eminescu. Poetul Ioan Toderiță *inovează* și la acest compartiment prozodic, *sonetul*, pentru că, la tematica unei dilematiche opțiuni spirituale între *Divinitate* și *satana*, concluzia finală este transferată ultimelor două versuri, în maniera *fabulei*, culese cu un alt corp de literă, cu valoarea unor *precepte* din Vechiul sau Noul Testament pe teme de mentalitate creștină: „În deșertul timpului, suflarea mi-i desagă, / Dumnezeu e prea aproape, «să mă vadă!»” („Deșertul timpului”, pag. 175) și „*Satana-mi spală sufletul cu vin / și-mi cere-o clipă, morții, să mă-nchin*” („Clipa risipește veșnicii pedante”, pag. 173), între descumpăniri sufletești și opțiuni adiacente.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

Nicolae VĂLĂREANU SÂRBU

Tu rămâi mereu o primăvară!

Nu-i drept să-nceapă-n mine iarna,
să se oprească frumoasele ninsori
și să-și facă de cap gerul.
Tu mă aștepți șoptitoare să-ți răscumpăr iubirea
zidită-n câteva cuvinte prin care revin
scriu cu fosfor sub pielea prin care respiri
și ovală ca semnul născut între genunchi
ascuți nespusul inimii care vibrează,
înghite nemișcarea și bate oarbă la poarta
pe care s-a încrustat sărutul.

Lumina îmi scapără ghețuri de tăcere,
priveghez oglinzi împlânzite de trupul tău,
mâinile lacome își caută darul fraged,
degetele închid mijlocul subțire
în cercul de foc unde dorințele cuib își fac.

Umăr la umăr destrămăm timpul
și prin el facem drum
în orice anotimp.

Tu rămâi mereu o primăvară!

Doar zâmbetul luminii roș de sânge

Trupul nopții se frânge cadaveric,
urme de stele în pământ cu moaște,
sub oase timpul curge-n întuneric,
tăcerea-n sâmburi din speranță naște.

Doar zâmbetul luminii roș de sânge
se urcă-n rădăcini prinse de boltă,
privește mama cum pruncul și-l plânge
și moartea o hulește cu revoltă.

Ard râuri prin văi de gânduri amare
apele somnului strâng totu'-n vise,
căutări stropite cu praf de sare
bat degeaba la porțile închise.

Pe negrul drum al morții aduși șirag,
ne înecăm tristețea fierbinte-n vin
pentru calvarul ce a trecut de prag,
sufletul arde-n sete verde venin.

Acest început de secol nebun

Adorm în cumințenia unui copil
cu somnul populat cu vise de obiecte necunoscute
ce nu știe să le citească-n semnificația lor,
se bucură ori se supără pentru nimica toată.

Mă întreabă, repetă tot ce aude și învață ușor,
tu îl urmărești cu dragostea topită-n priviri,

ai o teamă sfântă la orice mișcare
de parcă totul ar fi năvalnic și potrivnic
apoi îmi spui să fiu atent cum vorbesc
că totul se înregistrează
în memoria-i avidă.

Mă vrei un model pentru cel mic
să poată să mă depășească,
de-acum voi fi o poezioară frumoasă
care se poate învăța ușor.
Acest început de secol nebun
te bombardează cu vulgarități prin toate
mijloacele.

Trebuie să întinzi scutul protector
până la vârsta înțelegerii lui
altfel voi cădea în golul propriei nepăsări
în care cuvântul nu mai contează
și își face loc întunericul orb
în care cresc monștri.

Poveste cu o femeie

Se măritase mândria femeii vanitoase
cu cel mai potent bărbat din mintea ei
care nu dăduse niciun semn s-o ofenseze
cu ceva

și a rămas cu buzele umflate între dinți.
Dorinței ei de piscă în călduri
i s-a oferit somnul după sobă ori urcatul în copaci
de parcă ar fi intuit mijloacele
de domesticire forțată
prin forța lucrurilor, copiii.

I-a vândut timpul fără ocupație pe bani puțini
a cultivat dragostea de cămin
fără ambiții și trufie față de alții,
a lăsat-o să se treacă mărinoasă
și chiar frumoasă
prin fiecare anotimp
până și-a descoperit mândria de mamă
și a curs liniștită până la bătrânețe
cu sufletul înalt de propriile împliniri
ca o madonă înconjurată de prunci.

Odată cu tine înfloresc

Cu cheile cui voi intra
pe poarta soarelui dimineața,
nimeni să nu mă știe,
doar să mă primească
cu ofrandele cerului cunună.

E mai devreme de încolțirea seminței
din care lujeri se vor naște
înălțându-se falnici
prin judecățile drepte.

Lumina topită-n culori vii
prin arome-n anotimpuri
se visează iubire sonoră.

Simt cum curge timpul rotund
în mâini o să prind viitorul
cu degetele pe tastele ființei.

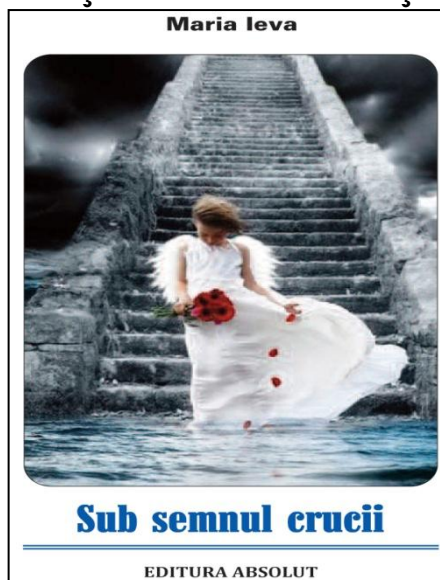
Odată cu tine înfloresc
noile împliniri ce se apropie
uitând de tranziții.

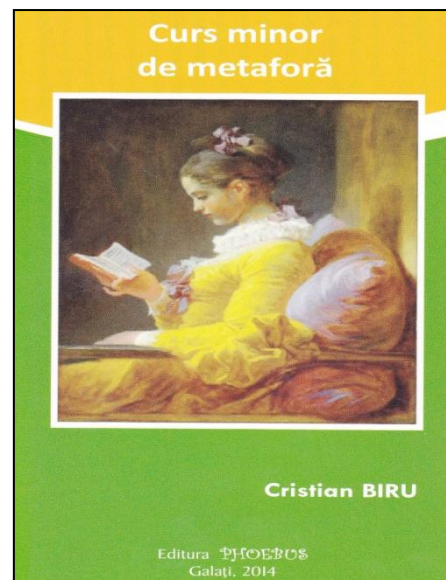
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

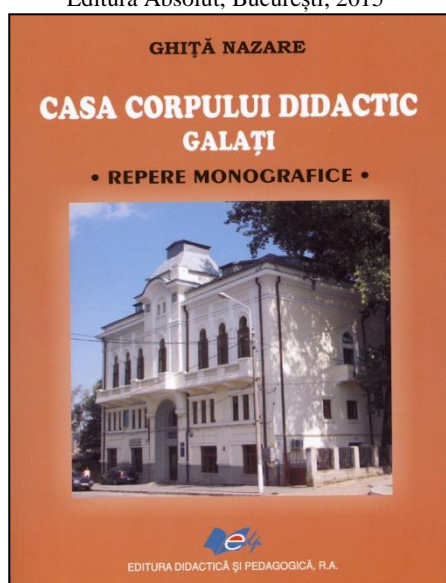
Maria Ieva – Poarta de la marginea cerului
Editura Absolut, București, 2015

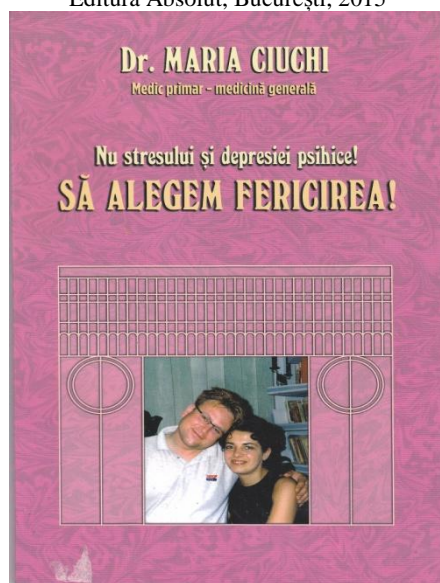
Maria Ieva – Sub semnul crucii
Editura Absolut, București, 2015

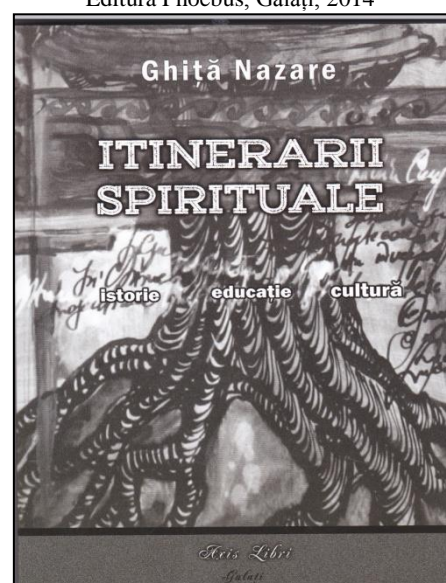
Cristian Biru – Curs minor de metaforă
Editura Phoebus, Galați, 2014

Ghiță Nazare – Casa Corpului Didactic Galați, Reper monografice, Ed. D&P, 2015

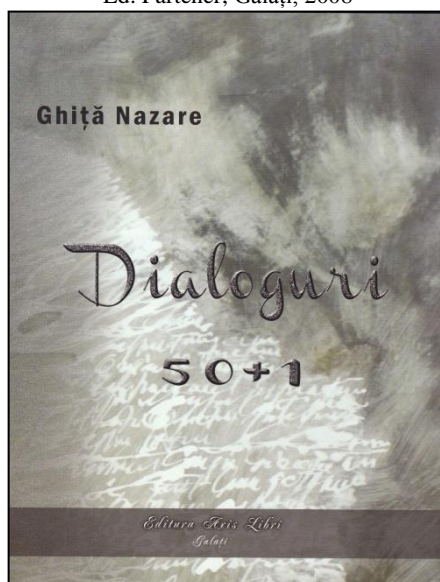
Dr. Maria Ciuchi – Să alegem fericirea
Ed. Partener, Galați, 2008

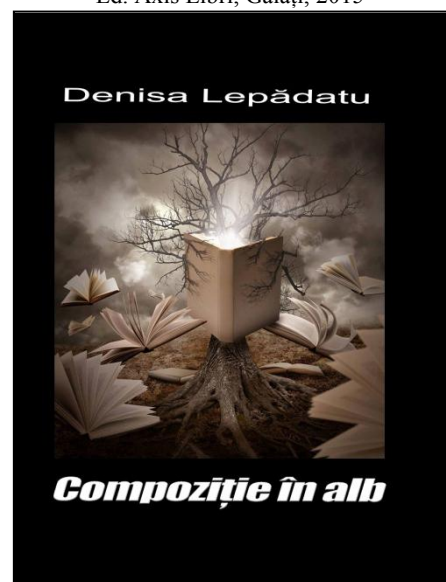
Ghiță Nazare – Itinerarii spirituale
Ed. Axis Libri, Galați, 2015

Cezarina Adamescu – 35 de ani fără Marin Preda, Ed. InfoRapArt, Galați, 2015

Ghiță Nazare – Dialoguri 50+1
Ed. Axis Libri, Galați, 2015

Denisa Lepădatu – Compoziție în alb
Editura InfoRapArt, Galați, 2015

BOEMA

apler

ISSN 2066-0154

Galati 800331, Str. Regimentul 11 Siret, Nr.17, Bl. C20, Ap.42, parter

Telefon: 0726 337376, 0740 596225, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro